

BX
1503
A1A7
v.14
1949

GTU Storage

ARCHIVIVM HIBERNICUM

THE ARCHIVES OF THE HIBERNIC SOCIETY

Printed by JOHN ENGLISH & CO., LTD., WEXFORD

Archivium Hibernicum

OR

IRISH HISTORICAL RECORDS

VOL. XIV

CATHOLIC RECORD SOCIETY OF IRELAND

ST. PATRICK'S COLLEGE

MAYNOOTH

1949

37523

CONTENTS

	<i>Page</i>
MISCELLANEOUS DOCUMENTS II 1625-1640. (Rev. Brendan Jennings, O.F.M.) 	1
TWO SERMONS OF PRIMATE RICHARD FITZRALPH (Rev. Aubrey Gwynn, S.J., M.A., B.Litt.)	50
THE IRISH COLLEGES IN THE LOW COUNTRIES:	
(a) <i>EXHIBITIO CONSOLATORIA</i>	
(b) <i>REGULÆ OBSERVANDÆ AB ALUMNIS SEMINARII IBERNENSIS TORNACENSIS 1636</i>	
(c) DOCUMENTS FROM THE SAN CLEMENTE ARCHIVES RELATING TO THE IRISH COLLEGES IN FLANDERS (Rev. John Brady, B.A.) 	66
IRISH PRIESTS TRANSPORTED UNDER THE COMMON- WEALTH, 1649-58 (Kevin MacGrath, B.A.) 	92

MISCELLANEOUS DOCUMENTS—II

1625—1640

Edited by

REV. BRENDAN JENNINGS, O.F.M.

The documents here presented form a continuation of those published in *Archivium Hibernicum* xii. (1946) pp. 70-200. The location of each document is noted in its own place, but it may be useful to call attention to the fact that all documents formerly preserved in the Library of the Franciscan Convent, Merchants' Quay, Dublin (some of which are included in vol. xii) have recently been removed to the archives of the Franciscan House of Studies, Dun Mhuire, Killiney, Co. Dublin. As noted in the preceding contribution, *Lettere antiche* belong to the archives of Propaganda Fide, Rome.

BRENDAN JENNINGS, O.F.M.

I. *A Diary of St. Isidore's College, Rome, 1625-1654.*¹

1625.

. . . Junii,² accepta possessione collegii vocatur ex Aracoeli et primus philosophiae lector instituitur fr Patritius Fleming. Lageniensis.

22 Junii. Venit ex conventu S. Petri Montis Aurei fr Antonius Hicqueus, institutus primus et primarius theologiae lector. Momoniensis.

22. Accesit fr Foelix Dempsey et admissus ad studia. Lageniensis.

9 7bris. Admittitur ad studia fr Joannes Poncius. Momoniensis.

12 Octobris. P. Lucas cum haec et reliqua disposuisset accessit ipse ex conventu S. Petri Montis Aurei. Momoniensis.

¹ The whole diary is in the hand of Father Francis Harold, O.F.M., a member of the college, Wadding's nephew and his successor as Annalist of the Franciscan Order. The first part of the manuscript, 1625-1634, belongs to the archives of St. Isidore's college, Rome. The second part, which covers the years 1635-1645, is preserved in the archives of the Franciscan house of studies at Dun Mhuire, Killiney, Dublin, among the Miscellaneous Papers. The third part is in the same archives, D.I. 767-768.

² The day of the month is omitted.

1626.

8 Aprilis. Venit post alios infra nominandos fr Franciscus Sullevanus, Momoniensis, et cum eo fr Thomas O Gavanus, Ultoniensis. Praeterea Thomas Halpin, laicus. Lageniensis. Florentius O Duda, laicus. Conacensis.³

1627.

2 7bris. Destinatus Lovanium fr Bonaventura Delahoid. Momoniensis. In Hiberniam, fr Bernardus Conneus. Conaciensis.

15 Martii. Ad missionem Scotiae fr Franciscus Macdaniel. Ultoniensis; et ad Hibernicam fr Franciscus Tarp. Conacensis. Ad presbyteratum promovetur fr Thomas Lee. Momoniensis.

1628.

12 Junii. In Siciliam, lector artium, fr Didacus Barry. Momoniensis.

14. Promoventur ad ordines fratres Antonius Boyton, Momoniensis, et fr Edmundus Poncius, Momoniensis, fr Thomas Raynellus, Lageniensis, fr Joannes Barnavallus, Lageniensis.

19. Admittuntur ad studia philosophica iidem, cum fratre Daniele Bruoder. Conacensis; fratre Gulielmo Kynedy. Momoniensis.

24. Adjunguntur fr Bernardus Birrin, Conacensis, et fr Patricius Cumaes, Conacensis.

Anno 1629.

Vide diem 16 Feb. secundo discretorio.⁴

27 Feb. Vocatur ex provincia Terrae Laboris fr Paulus Moloy, Lageniensis vel Ultoniensis; et 29 Aprilis fit vicarius chori, et 25 Maii, instructor juvenum.

20 Martii. In Siciliam fr Thadeus Daly, lector artium. Momoniensis.

25 Maii. In Hiberniam mittuntur fr Foelix Demy, Lageniensis et fr . . . [*sic*]. Eodem [*die*] admittuntur ad studia fr Bernardus Higgin, Conacensis, et fr Eugenius O Keavanan, Momoniensis.

³ A note is added here: Momonienses 81. Lageniensis 54. Ultoniensis 28. Conacenses 25, ante annum 1654.

⁴ The first discretorium (council) book of St. Isidore's is no longer known to exist. According to the tradition of the college it was borrowed by the Congregation of Rites to supply information of a member of the community (name now unknown) whose cause of beatification is said to have been under consideration.

2 Junii. In Hiberniam cum Dempsey, fr Franciscus Shiel. Milesius fit vicarius collegii, sed inventus minus idoneus. Momoniensis.

19 Octobris. Admittitur ad studia fr Antonius Mahowny. Momoniensis.

14 Iobris. Instituitur lector theologiae pro triennio, adhuc lecturus secundum cursum philosophiae, fr Joannes Poncius. Momoniensis. Admittitur, suo tempore substituendus lector theologiae, fr Franciscus a M., et substituitur anno sequenti loco promoti P. Martini.

1630.

12 Martii. In Hiberniam, absolutis studiis, fr Dionisius a Conceptione, Momoniensis, et fr Paulus a S. Maria alias Geoghegan, Lageniensis. Creatur guardianus fr Martin Valesius, Momoniensis.

18 Aug. Decernitur ne quiquis sine licentia guardiani et assensu discretorii se ingerat negotiis patriae vel aliis.

19 7bris. Promoventur ad ordines fr Antonius Comerford, Lageniensis, Jacobus Ferallus, Ultoniensis, Bernardus Burnel, Lageniensis.

10 9bris. Absolvitur a studiis et praeficitur novitiis fr Franciscus Ruark, et cum urgeret regressus in patriam, concessus est 12 Feb. anni sequentis. Conacensis.

1631.

28 Aprilis. Mittitur lector artium Messanam fr Thomas Lee.

13 Junii. Ob ferverescentes mores e collegio in patriam mittitur fr Patricius Conor, sed proposita emendatione detinetur. Lageniensis.

8 7bris. Cum fratre Bernardo Birne Perusium mittitur fr Daniel Nelan. Momoniensis.

8 8bris. Admittitur fr Edmundus Galvaeus. Momoniensis.

29 Martii. Instituitur vicarius chori et instructor juvenum fr Ludovicus Vin. Momoniensis.

25 Aprilis. Detinetur in collegio donec provideatur ei de remedio scrupulorum fr Christophorus Arturus. Momoniensis.

12 7bris. Instituitur philosophiae lector fr Patricius Brenan. Lageniensis. Ordinatur presbiter fr Eugenius Cahan. Momoniensis.

16 Oct. P. Veae in instructione juvenum datus est coadjutor
P. Joannes O Mollonus. Momoniensis.

1633.

8 Jan. Admissi ad theologiam fr Edmundus Braius, Momoniensis, fr Bonaventura Gormanus, Momoniensis, fr Bonaventura Baronius, Momoniensis; ad philosophiam, fr Thomas Cyrinus, Ultoniensis, fr Nicolaus Raricy, Ultoniensis, fr Malachias Corkran, Ultoniensis; 13 Julii, fr Ludovicus Grady, Momoniensis.

14 7bris. Instituitur guardianus P. Richardus Synottus. Lageniensis.

2 10bris. Admittitur fr Philippus Magnellus, Ultoniensis, et fr Brandanus Conorus, Lageniensis.

1634.

12 Januarii. Ordinatur fr Joannes Macafy, Ultoniensis; fr Nicolaus Valesius, Momoniensis.

20 Martii. In Hiberniam, fr Josephus O Curnayne, Conacensis, fr Franciscus Verdon, Momoniensis, fr Joannes Geraldin, Momoniensis.

2 Aprilis. Decernitur ut fr Columba a S. Maria maneant. Ultoniensis.

5 Maii. P. Edmundus Braius in Germaniam, lector philosophiae.

3 Junii. Recipiuntur ad ordinem fr Matheus a S. Maria et fr Robertus Medus. Momonienses.

16 7bris. Admittuntur ad studia fr Philippus a S. Antonio, Momoniensis, fr Franciscus de la Mar, Lageniensis.

1635.

27 Martii. Admittitur ad studia fr Cornelius Lucar. Momoniensis.

19 Feb. Fr Florentius cum aliis ordinatur. Lageniensis.

4 7bris. P. Baronius fit lector artium, et Brenan lector theologiae; fr laicus Tullius, Pragam. Ultoniensis.

17 7bris. Ordinantur cum aliis fr Bernardinus a Jesu, fr Bonaventura Medus, Momoniensis.

18 [Sept.] Ad novitiatum admittitur fr Edmundus Mally, Momoniensis.

1636.

4 Feb. Vocantur ad cursum philosophiae fr Petrus Tiernan, Conacensis, fr Franciscus Gruarke, fr Bonaventura Dillon, Lageniensis, fr Joannes Daltonus, Lageniensis.

24 Martii. Mittuntur lecturi philosophiam Cahanus et Comerford. Mittitur Lugdunum fr Joannes Tyrellus, Lageniensis.

2 Aprilis. Vocantur 6 studentes Lovanio.

15 Maii. Promovetur Neapolim lector artium Philippus Roch.

2 Aprilis. Vocantur Lovanio ad studium 6 fratres et missi sunt ad philosophiam, fr Franciscus Dillon, Lageniensis, fr Michael a S. Maria, Ultoniensis, fr Antonius O Docharty, Ultoniensis, fr Christophorus Civers, Lageniensis. Pro theologia, fr Patritius Gearnon, Ultoniensis, fr Bonaventura Conaeus, Ultoniensis, fr Franciscus Bermingh ex Hispania, Conacensis.

1637.

14 Junii. Admittitur ad theologiam fr Nellanus Nellus. Ultoniensis.

19 8bris. Fit guardianus P. Thadeus.

14 10bris. Ordinatur cum aliis fr Thomas Croch. Momoniensis.

1638.

2 Januarii. Admittuntur ad studia fr Patritius Whitty, Lageniensis, fr Franciscus Ferallus, Momoniensis, fr Gulielmus Meacher, Momoniensis.

17 Januarii. Fr Bonaventura Connaeus fit instructor juvenum.

23 Feb. P. Jeremias recognoscit opera Scoti cum privilegiis lectoris theologiae.

22 Martii. Vocantur ex Hispania et Belgio 4 fratres pro theologia, et ex Hibernia aliquot pro philosophia.

15 Maii. Mittuntur Neapolim fr Jeremias, lecturus theologiam, et P. Bernardus, lecturus philosophiam. Momoniensis; ut rediret huc P. Philippus Roch.

3 Aug. Promovetur in Hungariam S. Salvatoris philosophiae lector fr Patricius Witty. Lageniensis.

2 9bris. Admissi sunt ad studia fr Joannes Conorus, Lageniensis, et fr Patricius Molloy, Lageniensis.

1639.

9 Januarii. Admissi ad studia fr Carolus Reyly, Ultoniensis, fr Franciscus Haroldus, Momoniensis, fr Franciscus Macguir, Ultoniensis.

4 Januarii. fr Richardus Dudal, Lageniensis.

7 Martii. Cum P. Petro Tiernan in Galliam dimittitur P. Joannes Madin, Conacensis. Vocatur ex Apulia cum P. Cahano fr Franciscus Conorus.

10 Martii. Dimittitur Neapolim fr Bernardus Daly, Conacensis, et in Siciliam fr Bonaventura Piercy, Momoniensis, et fr Joannes Wardeus.

15 Martii. Inter alios jam nominatos admissi ad studia fr Joannes Barry, Momoniensis, fr Antonius Malony, Momoniensis, fr Joannes Clench, Lageniensis, fr Antonius a S. Maria, alias de Leone, Lageniensis, fr Mauritius Conrius, Conacensis, fr Bonaventura Condonus, Momoniensis.

23 Martii. Mediolanum philosophiae lector destinatur fr Malachias Corcran, Ultoniensis, cum socio fratre Antonio Falveo.

1640.

12 Januarii. Admittitur ad studia fr Daniel Cavellus, Ultoniensis.

9 Octobris. fr Paulus King conceditur socius archiepiscopo Brundusino. Lageniensis.

29 9bris. Ordinatur cum aliis fr Franciscus Copingerus. Momoniensis.

1641.

18 Feb. Fit philosophiae lector ad S. Bartholomaeum fr Carolus Reyly. Ultoniensis.

18 10bris. Cum aliis ordinatur fr Nicolaus Ailmerus. Lageniensis.

1642.

8 Februarii. Dimittitur absolutis studiis inter alios fr Patritius Ruany, Ultoniensis, et promovetur philosophiae lector in Germaniam fr Franciscus Molloy, Lageniensis, et fr Franciscus Copyngerus, Momonensis.

3 Martii. fr Philippus Keally, Lageniensis.

10 Martii. Ordinantur inter alios fr Maurus Matheus, Momoniensis, fr Jacobus Tornerus, Lageniensis, fr Jacobus Darsaeus, Lageniensis, fr Bonaventura Galvanus, Momoniensis, fr Petrus Rothaeus, Lageniensis.

14 Aprilis. Cum aliis ordinatur fr Antonius, Momoniensis, et fr Bonaventura Conorus, Momoniensis.

10 Junii. Cum aliis ordinantur fr Franciscus Rauleus, Momoniensis, et fr Franciscus Loftus, Momoniensis.

6 Aug. Dimisso in patriam P. Bonaventura Connaeo, instituitur philosophiae lector P. Michael a S. Maria, Ultoniensis.

26 8bris. P. Bernardinus Barry fit vicarius collegii.

28 8bris. Destinatur Pragam philosophiae lector, petente P. Hugone de Burgo, fr Franciscus Haroldus.

12 10bris. Cum aliis ordinatur fr Franciscus Graius, Momoniensis.

1643.

28 Aug. Dimittitur cum aliis fr Michael Forstal. Lag-
niensis. Vocatur Venetiis fr Richardus Haleus. Momoniensis.

Ultimo xbris vocatur ex Germania fr Antonius Brien, theologiae
lector. Momoniensis.

1644.

8 Maii. Admissus ad studia fr Antonius Cartaeus. Momoni-
ensis.

15 Junii. Admissus fr Josephus O Fleinn. Conacensis.

1645.

1 Januarii. Destinatur Genuam theologiae lector P. Michael
a S. Maria.

15 Januarii. Mediolanum destinatur fr Antonius Gearnon.
Ultoniensis.

15 Aprilis. Fit vicarius collegii fr Joannes Clenan.

Diebus 5, 6, et 10 Junii ad studia cum aliis admissi fr Fran-
ciscus Burgett, Momoniensis, fr Bonaventura Brennach, fr
Patritius Moly.

1646.

20 Martii. Conceditur peregrinatio Lauretana fr Bona-
venturae Conoro. Conacensis. Et fr Jacobo de Burgo. Cona-
censis.

22 Martii. Ordinantur cum aliis fr Franciscus Tirellus,
Momoniensis, fr Joannes Bradaeus, Ultoniensis, fr Bonaventura
Bruodinus, Momoniensis.

7 Sept. Instituitur 4 guardianus P. Lucas.

11 7bris. Revocatur ex insula Majorquiensi fr Franciscus Brenanus. Lageniensis. Vocatur Bononia fr Ludovicus Dorcranus. Lageniensis.

6 xbris. Ordinatur cum aliis fr Jacobus Darceus junior. Lageniensis.

1647.

25 Martii. Mittitur philosophiae lector Bononiam fr Maurus Matthaeus.

4 Maii. Vocatur Mantua ad legendam philosophiam in collegio fr Franciscus Molloy, sacrae theologiae lector.

25. Mittitur Sardiniam fr Franciscus Younge. Momoniensis.

27. Admittuntur ad nova studia revocandi fr N. Saul, Momoniensis, fr Bernardinus Roche, Momoniensis, fr Thomas Cleere, Momoniensis.

15 bris. Ordinatur cum aliis fr Nicolaus Leonardus. Momoniensis.

23 ejusdem. Vocatur Mediolano ad studia fr Patritius Baal. Lageniensis.

1648.

9 Martii. Admittuntur ad studia missi a provinciali Hiberniae fr Franciscus Kennedy, Momoniensis, fr Eugenius Callan-anus, Momoniensis, fr Antonius Baronius, Momoniensis, fr Patricius Vitaeus, Momoniensis.

Eodem [*die*] dimittitur cum Darcae fr Andreas a Conceptione, Lageniensis. Decernitur dimittendus fr Bonaventura Dalaeus, Ultoniensis; datur ei socius in insulam Maioricam fr Joannes Duffy, Ultoniensis.

1649.

13 Junii. Decernitur vocandos ex Hibernia sex studentes pro nova philosophia, et duos ex aliis provinciis.

9 7bris. Fr. Antonius Bruodinus petit ire in Germaniam. Momoniensis.

21 9bris. Fit guardianus collegii fr Paulus King.

2 xbris. Admittitur ad studia fr Jacobus Tullius. Conacensis.

Ultimo xbris fr Franciscus Brenan fit lector philosophiae.

1650.

31 Januarii. Admittuntur ad studia ex Hibernia missi fr Michael Nestor, Momoniensis, fr Didacus Hehir, Momoniensis.

4 Martii. Admittuntur ad studia fr Marcus Browne, Conacensis, fr Petrus Bodkin, Conacensis.

6 Maii. Admittuntur fr Bonaventura Aish, Lageniensis, fr Bernardus Goldingus, Lageniensis.

6 Junii. Admittuntur fr Bernardus Beling, fr Franciscus Moelsinog, Momeniensis, fr Stephanus Daly, Lageniensis.

29 Julii. Admittitur ad studia fr Antonius Rochaeus. Momoniensis.

2 Sbris. Admittuntur laici Hibernus fr Juniper Veldon, Lageniensis, Anglus fr Patritius Seachnesy, Momoniensis.

12. Admittitur ad studia fr Joseph Murphy. Lageniensis.

13 Novembris. Admittuntur item fr Antonius Dalton, Lageniensis, fr Patritius Tyrellus, Lageniensis.

5 xbris. Admittitur ad studia fr Simon Kimoe. Lageniensis.

Ultimo ejusdem. Admittitur ad studia fr Bonaventura Cosrinus, Lageniensis.

1651.

15 Martii. Admittitur fr Bernardinus Patritius. Lageniensis.

6 Junii. fr Gulielmus Kynedy mittitur philosophiae lector in Germaniam. Admittuntur ad studia fr Boetius Egan, Conacensis, fr Thomas Grace, Momoniensis, fr Donatus Matheus, Momoniensis.

1652.

30 Aprilis. Admittitur ad studia futura fr Ludovicus Carty.

1 Junii. Admittitur P. Barry; ad studia item fr Joannes Conorus, Lageniensis, fr Michael Conaeus, Lageniensis, fr Joannes Nell, Lageniensis, fr Jacobus Vitus, Momoniensis.

1653.

Die Octobris 4. Admittitur ad studia fr Antonius Molan. Momoniensis.

27 Octobris. Destinati philosophiae lectores in provinciam Hungariae S. Mariae P. Antonius Baron et P. Eugenius Callananus.

7 xbris. Vocandos Tourino ad studia fr Thomas Landre, Ossoriensis, fr Patricius Barnawallus, Lageniensis. Instituitur philosophiae lector in collegio fr Franciscus Junius.

1654.

Mense Aprilis, propter certos excessus, communi consensu et iudicio discretorum, et mandato eminentissimi protectoris, dismissi sunt ex collegio fr Bonaventura Cosinus et fr Josephus Murfy.

25 Maii. Ordinibus initiatur cum suo socio fr Franciscus Geraldinus, Momoniensis, huc prius ad studia admissus cum fratre Laurentio Bathe. Ultoniensis.

10 Junii. Admittitur ad studia fr Bonaventura Bradaeus. Ultoniensis.

17 Junii. Admittitur ad studia fr Paulus Govvan. Ultoniensis.

2. *Professors trained in St Isidore's College, Rome, 1625-1647*
(*St Isidore's, Rome. Miscellaneous Papers.*)

Pater Patritius Flemingus, Lovanii docuit philosophiam anno Domini 1627, postea theologiam Pragae. Fuit martyr. Pater Joannes Poncius, jam docet Lugduni in Gallia. Pater Bonaventura de la Hoid, philosophiam Lovanii 1628, theologiam Augustae et Salisburgi. Pater Franciscus Torpi, philosophiam Lovanii anno 1630, theologiam Pragae. Pater Didacus Barry, philosophiam Siracensis et Plateae in Sicilia 1628, ibidem etiam theologiam. Pater Thadaeus Dalaeus, philosophiam et theologiam Panormi et Drypani 1629. Pater Thomas Lea, Messanae et Nicosiae philosophiam 1630. Pater Patritius Brenanus, Lovanii theologiam 1639. Pater Edmondus Poncius, Ath.⁵ et Segoviae in Hispania philosophiam circa annum 1634, Valisoleti in eadem provincia theologiam. Pater Patritius Conorus, Nanci in Lothoringia theologiam circa annum 1634; eandem docuit postea Rothomagi in Gallia. Pater Edmundus Braius, philosophiam Salisburgi 1635, ibidem etiam theologiam. Pater Broudir, philosophiam et theologiam Panormi et Drepani 1634; theologiam Pragae et Viennae ab anno 1640. Pater Franciscus Verdonus, Maclovii in Gallia philosophiam et theologiam ab anno 1635, et cum magno fructu continuat. Pater Eugenius

⁵ MS. damaged.

Cahanus, Borlettæ in Apulia philosophiam 1638, Pontisarae in Gallia theologiam 1640, in Hibernia utramque. Pater Antonius Comerfordus, Borlettæ in Apulia philosophiam anno 1638. Pater Hieremias Herbertus, Neapoli ad Sanctam Mariam Novam theologiam 1638. Pater Philippus Rochaeus, Neapoli ad Sanctam Mariam Novam philosophiam 1637. Pater Dionisius O Donel, magister studentium Xeresii in provincia Bethica anno 1630. Pater Bernardinus Barry, Neapoli ad Sanctam Mariam Novam 1638 philosophiam, eandem secundo Romam ad Aramcoeli 1639. Pater Franciscus Baringarius, Mediolani ad Sanctum Angelum philosophiam et theologiam 1639. Pater Malachias Corcranus, Mediolani ad conventum Pacis philosophiam 1641. Pater Joannes Conorus, Tyburi philosophiam anno 1642, eandem secundo Romae ad Aramcoeli 1644 et jam tertio Neapoli in conventu Montis Calvarii. Pater Franciscus O Moley, Clausternoburgi in Germania philosophiam 1642, theologiam Graecii in Styria. Pater Joannes Barnevallus, . . .[sic] in Germania philosophiam anno 1637. Pater Bonaventura Mihanus, Mediolani philosophiam anno 1641, ibidem postea theologiam anno 1645 ad Sanctum Angelum. Pater Patritius Fittæus, Labaci in Germania et Viennae philosophiam 1641. Pater Thomas Sirinus, Lovanii philosophiam 1645. Pater Paulus King, theologiam moralem Brundusii 1641, postea theologiam Kilkenntiae 1646. Pater Hugo Canavanus, Prægæ philosophiam 163 . . .[sic] ibidem theologiam, et jam philosophiam Rossiriliæ in Hibernia. Pater Nicolaus Valesius, Perusii in Umbria philosophiam anno 1640, eandem postea Mantuæ ubi mortuus est. Pater Bernardus Dalæus, philosophiam Kilconel in Hibernia anno 1645. Pater Franciscus Coppingerus, theologiam Venetiis ad Sanctum Bonaventuram 1642. Pater Franciscus Haroldus, Prægæ philosophiam anno 1645. Pater Bernardinus Medus, Stronconii in Umbria philosophiam anno 1645. Pater Richardus O Haly, magister studentium Granatæ in Hispania 1646. Pater Antonius Falvæus, Panormi ad Sanctam Mariam Angelorum philosophiam 1647. Pater Maurus Mathæus, Bononiæ ad Annunciatam philosophiam 1647.

Qui legerunt in collegio Sancti Isidori.

Reverendus admodum pater Antonius Hiquæus, lector jubilatus, ordinis diffinitor generalis et scriptor celeberrimus; obiit in eodem collegio 1641; docuit theologiam. Reverendus admodum pater Gaspar a Fuente, lector jubilatus, minister provinciae Castellæ, et jam diffinitor generalis ordinis,

scriptor; theologiam. Reverendus pater Martinus Angelus Valesius, theologiam. Reverendus pater Franciscus Tullius a Sancta Maria, lector jubilatus, theologiam. Reverendus pater Joannes Poncius, lector jubilatus et scriptor, docuit in praedicto collegio bis philosophiam et postea theologiam. Pater Thadaeus Dalaeus, lector jubilatus, theologiam. Pater Patritius Brenanus, lector jubilatus, philosophiam et theologiam. Pater Bonaventura Baronius, scriptor, philosophiam et theologiam. Pater Philippus Rochaeus, theologiam. Pater Bonaventura Connaeus, philosophiam. P. Michael Dovinus a Sancta Maria, philosophiam. Pater Bernardinus Barry, theologiam. Pater Antonius O'Brien, theologiam. Pater Bonaventura Condonus philosophiam. Pater Franciscus O'Moloy, destinatur pro secundo cursu philosophico.⁶

Dorso, in Wadding's hand: Lectores qui ex hoc collegio prodierunt.

3. *Faculties sought by Cornelius Ward, O.F.M., for the mission to Scotland. 1626.*

(*Liber Constitutionum*,⁷ pp. 109-III.)

Ulteriores facultates et subsidia petita per missionarios nostros in Scotica missione desudantes circa annum 1626.

Pater Cornelius Wardaeus de consilio et assensu reliquorum sociorum missionariorum sequentia a sacra congregatione obtinenda proposuit, quae necessaria esse missionariis Scotiae experientia eosdem docuit.

⁶ Another list in the same archives adds the following names, most of them in the hand of Fr. Francis Harold: Pater Carolus O'Reily, Romae ad Sanctum Bartholomaeum. Pater Bernardus Dalaeus, Roseriliae in Hibernia. Pater Franciscus Haroldus, Praegae, Viennae ac Graecii. Pater Bonaventura Condonus, Romae ad S. Isidorum. P. Michael Duvinus a Sancta Maria, Romae ad S. Isidorum et Genuae ad Annunciatam. Pater Franciscus Hanlaeus, Labaci et in Hungaria. Donatus Matheus, in provincia reformata Romana. Joannes Duffy in Sicilia. Paulus Duffy in Sicilia. Paulus Dalaeus in Calabria. Antonius Laffanus in Calabria. Franciscus Junius in collegio et Napoli. Antonius Baronius in . . . Selesia. Jacobus Vitus in Tyroli. Franciscus Geraldinus in Bavaria. Franciscus Tyrellus, Praegae. Bonaventura Conorus, Jacobus Darcaeus, Ant. Bruodin, Bonaventura Bruodin, Patritius Tyrellus, Franciscus Brenanus, Thomas Grace, Michael Cunnaeus, Jacobus Taffe, Josephus de Burgo, Bonaventura Cumanus.

⁷ The full title of this MS. is *Liber constitutionum ac ordinationum quae ab initio hucusque pro felici regimine hujus collegii S. Antonii de Padua factae sunt*. Compiled by the archivist of St. Anthony's College, Louvain, Fr. Francis O'Donnochu, in the year 1700. The original is preserved in the archives of the Belgian Franciscans at their convent at St. Trond, where it was recently transferred from Schaerbeek, Brussels.

1. *Necesse esse ut sacra congregatio provideat per media idonea de sacerdotibus pro tanta multitudine Catholicorum in Hebridibus insulis et montanis Scotiae, et pro convertendis plurimis qui adhuc in errore existunt, miserrimum enim esse tot parvulos petere panem salutis nec adesse quemquam qui frangat eis; ad istum ergo finem Lovanii vel alibi in Belgio erigendum esse seminarium, aut saltem aliquot bursas, etiam religiosis communes, in aliquo collegio vel conventu, pro illis solis qui se devoveant missioni Scoticae, ejusque proinde patriae linguae periti sint vel efficiantur.*

2. *Ut constituatur ex parte sacrae congregationis vel suae sanctitatis summa annua sufficiens pro sustentatione cujusque missionarii et famuli quo uti unumquemque eorum oportet. Hanc summam determinavit postea episcopus Dunensis esse debere centum scutorum per annum pro singulis missionariis.*

3. *Ut pro singulis conferantur vestes sacrae, ferrum ad conficiendos panes seu hostias, frumentum etiam seu triticum, item pixides ad circumferendum corpus Domini; item rosaria grana benedicta, cruces, medallia, cum autoritate benedicendi et dandi indulgentias ejusmodi rebus; et haec pro consolatione Catholicorum.*

4. *Ut detur eis facultas dispensandi in omnibus prorsus impedimentis jure humano introductis, eam etenim esse necessariam pro salute plurimarum animarum in Scotia ob inita prius in haeresi matrimonia; item providendi de remedio illis qui divortio sejuncti sententia ministrorum, ob commissum adulterium, deinde contraxerunt cum aliis matrimonium.*

5. *Ut commitatur praedictis missionariis autoritas benedicendi et conciliandi capellas et ecclesias, et facultas omittendi divinum officium quando commode (inter tot labores arbitrio prudentis viri) recitari non potest, cum facultates alias datae tantum prospiciunt pro periculo in hac parte, non autem pro incommodo.*

6. *Ut dispensetur cum praefatis missionariis in praeceptis regulae (salvis semper votis) ut quae in istis locis haudquaquam observari possint.*

7. *Ut possint confiteri cuilibet sacerdoti obvio etiam de reservatis suo superiori regulari.*

8. *Ut possint celebrare missas sine ministro quoties minister haberi non potest; aut etiam absque cera.*

9. *Ut possint dispensare in jejuniis ecclesiasticis, et abstinentia quando est necessitas, vel medici judicio vel ipsorum eo absente.*

10. Ut possint dispensare cum Catholicis meliorem vitam inchoantibus super fructibus ecclesiasticis male perceptis et percipiendis.

11. Ut omnes istae facultates extendantur non ad solam Scotiam sed quoad omnia loca dominio regis Magnae Britanniae subjecta.

12. Ut concedatur eisdem locus in ea Hiberniae ora quae proxime Scotiam spectat, hoc est in dioecesi Conorensi; locus autem valde commodus ad propositum censebatur quoddam monasterium seu potius ecclesiola de Bun an Mhargy, unde in Scotiam facilis est transitus, estque missionariis opportunus portus ad refugium saeviente persecutione; et cum iste locus olim ad fratres tertii ordinis spectaverit, nullus tamen ejusmodi fratrum visus est in ista aliave vicina dioecesi, licet in eisdem plura habeant monasteria.

13. Ut habeant auctoritatem benedicendi et conferendi chordas sui ordinis, habitumque tertii ordinis sancti patris nostri Francisci.

14. Ut unus quispiam missionariorum constituatur praefectus ita ut sententiae et arbitrio reliqui stare debeant, aut saltem aliquis superiorum in Hibernia constituatur quasi internuncius pro recipiendis ac promovendis ultro citroque litteris hinc missionariorum, inde eminentissimorum cardinalium ad ipsos, cum nulla supersit alia tuta via praesertim tempore persecutionis, mittendi Romam ex Scotia, aut Roma recipiendi litteras.

Hae facultates primum petitae sunt a Patre Cornelio Wardaeo, suo ac sociorum nomine, die 7 Aprilis anno 1625, ac rursus petitae anno sequenti 1626; forsitan omnes obtentae sunt praeter ea quae ad matrimonium spectant.

4. *Thomas Valoys⁸ to Hugh Ward O.F.M. 7 Jan. 1635.*
(*Dun Mhuire, Miscellaneous Papers.*)

Una eneja me dieron pocos dias ha de vuestra paternidad en la qual me pide que nombre por alumno de nuestra provincia en el collegio pastoral de la nacion en Lovana a Dermicio Daniel residente en Lovana, y lo hago juntamente con esta por me lo mandar vuestra paternidad, y aver me importunado amigos suios que me aseguran ser bueno el nombram-

⁸ Thomas Walsh, archbp. of Cashel.

iento, por ser el mancebo estudioso y de buenas prendas ; va con esta el papel de su nombramiento, y charta por el señor Nuncio de Flandres, supplicando que rectifique al rector si a caso hiziere resistencia al nombramiento ; abierta va y sin sobre escrito, para que la lea vuestra paternidad y ponga sobre escrito como se deve, porque no le se el nombre ny titulo ; si el rector diere buen passaje al nombramiento, no me parece ser necessario entregar la charta del señor Nuncio, aunque en esto me remito al parecer de vuestra paternidad, a quien supplico me diga lo que en este ubiere de nuebo.

Nuebamente salió un libelo que bien se puede llamar famoso de Paul Harris el Ingles ; no quero dezir que censura merece, echando vuestra paternidad los ojos por ello, lo dira. A estos mis padres y señores, y ante todos al Pe Chamberlengo, mis filiales, y a vuestra paternidad beso mil veces las suias, oy 7 de Enero de 1635. Muy servido de vuestra paternidad, D. Thomas Valoys.

Al padre fray Hugo Bardeo, lector de theologia en el convento de San Antonio de Lovana.

5. *Patrick [Conor]⁹ O.F.M. to Hugh Ward O.F.M. Nancy, 12 Feb. 1635.*
(Dun Mhuire, Miscellaneous Papers.)

Reverende pater. Vestras jamdudum accepi, quarum contentis nequivi ultimae praeberere responsum. Quod multum aliquibus illic sentiatur mansio mea hic, si in bonum gaudiose sentiunt, ego etiam cum illis collaetor felicitati meae ; si vero in malum tristent invidia, non ego propterea tristor, verum inde gaudii cumulor augmentum. Quoad fratrem Joannem, non bene recordor nomen illius loci in quo est, nec scio quantum fecerit in studiis profectum, aut cui rei modo studeat vel studere velit. Nihilominus optarem eum hic potius quam quod Pragensis prolixo (si non vacui) itineris periculum subeat, quia si philosophiae studere velit vel oporteat, hic etiam est studium philosophicum¹⁰ non adeo contemnendum ; unde si vestra reverentia intellexit eum praefatum iter attentare velle, scribat

⁹. Although the writer of the letter does not sign with his family name, he is evidently Fr Patrick Conor, who taught theology at Nancy in Lotharingia about the year 1634, and afterwards at Rouen. See above, the list of professors trained at St. Isidore's, Rome.

¹⁰ In MS *philosicum*.

si placeat ad fratrem Brendanum¹¹ ut procuret illi potius obedientiam generalis pro hoc loco. Quantum ad Fingenum et bullam ejus (quam non suffraganeus Metensis sed ego misi) dicit praefatus suffraganeus nullam exstari notitiam de se vel ejus festo aut reliquiis, nisi quantum habetur ex ista bulla. De aliis sanctis nondum mihi quidpiam occurrit notabile praeter inclusum libellum, cujus latinum post longam expeditionem non potui invenire. Spero me brevi habituram vitam Mansueti primi episcopi et patroni Tullensis, et principis imperii, qui fuit Hibernus, ut hic traditur. Si tu ipse, quando dies elongabuntur viarumque lubricitas in delectabilem convertetur virorem, huc veneris, ego tibi non deero ubicumque mea opera prodesse potuerit. De Florentino nihil reperio; scribat vestra reverentia cum primo mihi nuncio an episcopus vel abbas vel qualis sanctus, vel ubi fuerit aut floruerit, et ego deinceps qua potero inquiram. Interim rogo ut me continuo sanctis sanctorum ac tuis precibus commendatum habere digneris. *Do p̄doruiz p̄ein.* Nancii, 12 Feb. 1635.

Venerando admodum patri, patri f. Hugoni Vardeo, s. theologiae lectori, Lovanii, in collegio S. Anthonii de Padua. Lovanium.

6. *Thomas Barnewall to Luke Wadding, O.F.M. 5 Sept. 1636*
(*St. Isidore's, Rome, Miscellaneous Papers.*) •

Reverend Fater. I hope by this you have receaved som of my letters sent by severall wayes sence the last wynter. I have syen a piece of yours to my nephew Thomas wherein you signifye Harryes his 2 first books have byen prohibited in the Cittye, which hyer is not believed by his factione; wherfor I hope you will send us the same authenticallye, with directions to Medensis to suppress them, which will crowne your labors taken againste unhappy Harryes. God amend him. I understand Ossoriensis labores to resign his place to his nephewe, which I hope you will prevent, and rather to have F. Joseph Pur[cell]¹² for his coadjutor if eny he will have, for it is thoght his nephewe is more earnest then he against your friends, and the same with less reason but more passion. Soe

¹¹ The allusion appears to be to Brendan Conor, O.F.M., who had been admitted to St. Isidore's, Rome on 2 Dec., 1633. See *Diary of St. Isidore's*, above.

¹² MS slightly damaged.

desiringe your Rev. according promisse to be carfull hyer of, the rather that your friends of the weast complaynes that you praeferred hether to no one of them, I rest your owne Tho. Barnewal.¹³ This 5th of 7bre 1636.

To his woorthy and much respected Mr Luke Wadding thes at Roome.

7. *The Earl of Tyrconnell to Propaganda in favour of Thadeus Clery. Brussels, 13 April 1636.*
(*Lettere antiche*, vol. 135, f. 79.)

Illustrissime domine. Jam ex Urbe et Hybernia intellexi relationem praelatorum regni nostri quoad multiplicationem episcoporum, unius nempe in Ultonia et alterius in Connatia. Ex omnibus qui ad id muneris commendati et praesentati sunt, perillustrem ac eximium dominum doctorem Thadeum Clery, a me hactenus praesentatum et commendatum, singularem ac magis bene meritum inveni. Quiquid calumniose contra ipsum egit episcopus Dunensis,¹⁴ et affirmavit Romae anno superiori frater Antonius Dunganus, primus instinctu carnali consanguinitatis, ut promoveretur tum sanguine tum eodem instituto conjunctus quidem frater Minorita, absque ullo alio vero vel apparenti motus fundamento, prout personali cogitatione et conversatione quinquevali, etiam in castris (ubi rara virtus) officio capellani majoris laudabiliter et copioso animarum fructu fungitur, nec non multorum episcoporum testimoniis, aliorumque nobilium sub ejusdem doctoris jurisdictione olim vicarii generalis munia excercentis in Dunensi, Conerensi, Rapotensi, et Acadensi dioecesisibus, syncere attestantibus intellexi. Quamobrem ut praesentatio mea (si quam habeam ratione foundationis et dotationis ecclesiae Derensis, juxta Concilium Tridentinum et leges) fiat Deo et hominibus gratissima, ad majorem tam veritatis confirmationem quam calumniatorum confusionem, humiliter dominationem vestram illustrissimam postulo quatenus dignetur autoritate sacrae congregationis de propaganda fide committere ac praecipere pronuncio apostolico Belgarum, vel

¹³ The well-known pseudonym of Thomas Fleming, archbishop of Dublin. See *Report on Franciscan Manuscripts preserved at the Convent, Merchants' Quay, Dublin*. Historical Manuscripts Commission, Dublin, 1906, *passim*, and index, under Fleming.

¹⁴ Bonaventura Maginnis O.F.M. For a note on Thadaeus Clery see *Archivium Hibernicum*, i. 80.

archiepiscopo Meclinensi (domino nuncio, seu delegato sanctissimi domini nostri non sit huc aditus) vitam, morum honestatem, ac omnimodam sufficientiam praefati doctoris examinandam ac discutiendam. Quod pro sollicita sua solitudine et erga me affectu, tum pro mea erga te etiam benevolentia et confidentia, me spero impetraturum. Interim Deum optimum maximum ad maiorem suam gloriam et afflictae nostrae ecclesiae utilitatem illustrissimam vestram dominationem incolumem conservet prout optat Bruxellis, idibus Aprilis 1636, illustrissimae dominationis vestrae addictissimus filius, Albertus comes de Tyrconell.

8. *Priests in the province of Connaught. 1636.*

(*Lettere antiche, vol. 135, f. 118.*)

Catalogus regularium et saecularium sacerdotum qui de facto incumbunt praedicationi evangelicae in provincia Conaciae in Hibernia, ibique modo existunt. Et omnes nativi dictae provinciae.

Praesbiteri saeculares. D. Joannes de Burgo, doctor theologiae et vicarius apostolicus Clonfertensis; a decem annis studuit in Universitate Eborensi in Portugallia, ibique doctoratus lauream accepit.

D. Joannes Linceus, decretorum doctor, et vicarius apostolicus Alacdensis; studuit Parisiis decem circiter annis, ibique factus est doctor.

D. Jacobus Fallonus, vicarius apostolicus Agadensis; studuit Ulissipone in Portugallia; factus est doctor in Francia.

D. Franciscus Kirovanus, studuit in Gallia et Belgio, et a multis annis bene in patria dimicat.

Concionatores Ordinis Praedicatorum. P. Antonius Linceus, sacrae theologiae magister, vir sexaginta quinque annorum, quorum octo captivus apud Mauros fuit, et triginta, post expleta Ulissipone et Salmanticae studia, in sua patria praedicando, gubernando, et sacramenta ministrando consumpsit.

P. Daniel de Cruce, sacrae theologiae magister, studuit Ulissipone in Hispania; rexit per plures annos provinciam Hiberniae; fuit vicarius apostolicus Agadensis 18 annos, quousque sponte renunciavit; et in universum circa triginta annos praedicavit cum laude et fructu.

P. Petrus Martinus, sacrae theologiae praesentatus; studuit Salmanticae, Bononiae, et Parisiis; a quindecim annis egregie

in patria dimicat, non solum praedicando, verum philosophiam, rhetoricam, et humaniores litteras docendo in oppido Galviano, ita ut multi haeretici suos etiam filios ipsi instruendos traderent.

P. Stephanus Linceus, praedicator generalis; studuit Ulissipone et Eborae in Portugallia; a viginti circiter annis in patriam reversus, plurimos spirituales filios peperit, et multorum religiosorum pater et magister extitit.

P. Hugo Madin, praedicator generalis, studuit Burgis et Placentiae in Hispania, et a duodecim annis in patria praedicat.

P. Michael O Conor, sacrae theologiae magister; studuit Valisoleti in Hispania; docuit Lovanii, et Pragae in Bohemia; a sex annis in patria concionator.

P. Joannes Gillaboius, lector; studuit in conventu Malautano, et Salmanticae in Hispania; docuit philosophiam Lovanii et Pragae; a sex annis in patria praedicat.

P. Thomas Linceus, lector, studuit Salmanticae in Hispania; qui in omnium opinione aestimatus fuit unus ex primis ingeniis totius ordinis; docuit cursum philosophiae Lovanii, et infirmitate coactus patriam petiit, ubi profundus concionator evasit.

P. Dominicus O Conor, studuit Lovanii, Pragae, et Bononiae; nunc a quatuor annis praedicationi in patria incumbit.

P. Edmundus de Lunnega, studuit Hispali in Hispania; deinde in patriam reversus, per septem annos ibi praedicationi inservit.

P. Thimoteus Beollanus, studuit in collegio de Rosario in Almagro in Bethica Hispania, et a quinque annis in patriam reversus ibidem praedicat.

P. Humbertus Dolphinus, in theologicis et philosophicis studiis apprime eruditus, in conventu Milavitano in Hispania, a sex annis in patriam reversus, talentum sibi a Domino traditum fructuose dispensat.

P. Moriartus Grauan, studuit in Hispania, et ab octo annis in patria praedicat.

P. Thomas Josius, studuit in conventu de Jaen in Hispania, et a quatuor annis in patria concionator.

P. Joannes Fahius, studuit Burgis in Hispania, religiosus exemplaris; fuit magister studii Lovanii, et a tribus annis in patria laborat.

P. Gregorius Frenceus, studuit Hispali in Hispania, et a tribus annis in praedicatione exemplariter et devote se exercet.

P. Nicolaus Hallanan, studuit Xeres de la Frontera in Hispania, et a quinque annis in patria laudabiliter praedicat.

P. Dominicus Linceus, studuit Palentiae in Hispania, et doctus evasit, et jam a tribus annis in patria verbum Dei seminat.

Concionatores Ordinis Minorum. P. Valentinus Browne, vir litteratus et devotus concionator, a multis annis in patria. deservit; fuit provincialis Hiberniae,¹⁵ et studuit (ni fallor) Lovanii.

P. Marcus Sgeret, studuit in Hispania, et a decem circiter annis in patria docendo et praedicando inservit, qui, ut fertur, nuper obiit.

P. Bernardus Connius, studuit in Hispania et Lovanii (ni fallor) et vir doctus evasit; a novem annis in Hibernia perdocte praedicat.¹⁶

P. Bernardus Eganus, studuit Lovanii, vir devotus et exemplaris, a duodecim annis in patria praedicationi et doctrinae christianae docendae indefesse incumbit.

P. Patricius Davidicus, studuit Lovanii, et a quindecim circiter annis in patria praedicat.

P. Henricus Brenaghus, studuit Lovanii et a viginti quatuor annis in patria eximius verbi Dei proclamator extitit; sed a quinque vel sex annis in insula quadam vitam solitariam agit.

P. Josephus Corvinus, studuit in collegio Sancti Isidori de Urbe, et nuper patriam suam petiit.

Concionatores in Connacia ex Ordine Sti Augustini. P. Eduardus Bodkin, studuit in Hispania, et modo in patria versatur.

P. Dominicus Linceus, studuit in Hispania.

P. Joannes Linceus, studuit in Hispania.

Omnes tres juvenes, qui nuper in patriam appulerunt.

Concionatores Societatis Jesu in Conacia. P. Joannes Dugginus, studuit in Hispania, et a multis annis in patria praedicat, et suae religionis in Conacia vicarius existit.

P. Ricardus Barett, studuit Hispali in Hispania, et a tribus annis in patria dimicat.

Praeter supradictos sunt plurimi praesbiteri Dominicani et Franciscani, et etiam aliqui Augustiniani ac Jesuitae, vere litterati et religiosi, qui in partibus ultramarinis studuerunt, ac in patria fructuose laborant sacramenta administrando, licet non praedicent.

¹⁵ From 1629 to 1632.

¹⁶ Returned to Ireland in 1627. *Diary of St Isidore's, Rome*, in the archives of the college. See above.

Ita est. Fr Dominicus de Burgo, procurator provinciae Ordinis Praedicatorum Hyberniae, et etiam dioecesum ac vicariorum apostolicorum Duacensis et Acadoensis in Conacia.

9. *Priests in the diocese of Ardfert and Aghadoe.* 1636.
(*Lettere antiche*, vol. 135, f. 119.)¹⁷

Nomina et cognomina cleri dioecesum Ardfertensis et Acadoensis in Hibernia.

Admodum R. D. Richardus Conaldus, s. theologiae doctor, vicarius et commissarius apostolicus earundem dioecesum; aetatis 63.

R. D. Godefridus Daly,¹⁸ Ardfartensis decanus, s. theologiae licentiatus. 58.

R. D. Donatus Falveus, s. theologiae doctor, et Acadoensis archidiaconus. 50.

R. D. Edmundus Pierceus, juris utriusque doctor. Aetatis 46.

R. D. Florentius Mahonus, s. theologiae doctor, primicerius Acadoensis. 40.

R. D. Malachias Conaldus, doctor et abbas primicerius Ardfartensis. 37.

R. D. Jacobus Pierceus, s. theologiae doctor. 36.

R. D. Gerardus O Malloon, cancellarius Ardtedefartensis, theologus. 40.

R. D. Cornelius Sullivan, s. theologiae licentiatus, et thesaurarius Acadoensis. 40.

R. D. Joannes Cronyn, presbyter, theologus.

R. D. Thomas Mauriti, presbyter, theologus. Aetatis 40.

R. D. Cornelius Carthy, s. theologiae licentiatus.

R. D. Ricardus Bouler, theologus, presbyter. Aetatis 40.

Omnes praedicatores insignes. Et ejusdem episcopatus sunt:

Fratres Ordinis Praedicatorum. R. P. Thomas Curcheus, s. theologiae professor, Prior de Traly. Aetatis 64. R. P. Thomas Lyhy, nuper Prior. Aetatis 57. R. P. Donaldus Daly, Prior. Aetatis 50. R. P. Gulielmus Geraldinus, s. theologiae praesentator [*sic*]. Aetatis 36. P. f. Cornelius Heneseus, s. theologiae praesentator. Aetatis 37. P. f. Thadeus Moriarti, s. theologiae praesentatus. P. f. Edvardus Nagle, s. theologiae

¹⁷ Others papers in this volume belong to the years 1636-7.

¹⁸ See *Archivium Hibernicum*, ii. 34, no. 96.

praesentatus. Aetatis 50. P. f. Jacobus Hus, s. theologiae professor. Aetatis 43. P. f. Coun O Kief, s. theologiae praesentatus. Aetatis 40. P. f. Hugo Moriarti, s. theologiae praesentator. R. P. f. Joannes O Conor, s. theologiae doctor. P. f. Oliverus Husseus, s. theologiae praesentatus. P. f. Moriartus Moriarti, s. theologiae professor. Aetatis 45. Omnes actu praedicatores, et ejusdem diocesis seu episcopatus.

Patres fratres Ordinis S. Augustini. R. P. f. Mauritius Conaldus, s. theologiae doctor, nuper provincialis. Aetatis 45. R. P. f. Dermittius O Sullivan, s. theologiae professor. Aetatis 50. R. P. f. Joannes O Brenan s. theologiae lector. P. f. Godofredus Conaldus, theologus. P. f. Callachanus Cartheus, theologus. P. f. Jacobus Mahonius, philosophiae et theologiae professor. P. f. Edmundus Geraldinus, theologus. P. f. Richardus Conaldus, theologus. Omnes actu praedicatores, et ejusdem dioecesis seu episcopatus.

Patres fratres Ordinis S. Francisci. R. P. f. Thadeus Huolanus,¹⁹ guardianus. Aetatis 64. R. P. f. Dermittius O Sullevan, guardianus. Aetatis 45. R. P. f. Philippus Huolanus,²⁰ guardianus. R. P. f. Gulielmus Node. P. f. Rogerus O Donochu. P. f. Joannes O Malloon. P. f. Thadeus O Crohin, alias Sullevan. P. f. Joannes O Moholocan. Omnes praedicatores ejusdem diocesis seu episcopatus.

Jesuitae ejusdem dioecesis, et actu praedicatores. R. P. Thadeus O Sullevan. Aetatis 48. R. P. Cornelius Mahony. Aetatis 56. R. P. Edwardus Hideus.

Ordinis Cistercensis. Donatus Moriarti, abbas.

10. *The Earl of Tyrconnell to the Cardinal Protector in favour of Francis Ferall, O.F.M. Brussels, 22 July 1636.*
(*Lettere antiche*, vol. 136, f. 91.)

Eminentissime domine. Studium quod vestrae eminentissimae dominationis pietas et devotio inspiravit, et mihi indidit natura et fovit continuo affectus, me jam aliquoties movit ut eminentiam vestram supplex rogaverim quatenus ea negotia apud sanctam sedem promovere dignetur quibus res Catholica in regno Hiberniae foveri et propagari speretur. Et licet nondum omnia commendata negotia viderim optatum ex toto sortita esse

¹⁹ Cf. *Archivium Hibernicum*, ii. 15, no. 24.

²⁰ *Ibid.*, p. 30, no. 80.

effectum, tamen innatus patriae amor, ejus necessitatibus succurrendi desiderium, me nunc impellit ut vestram eminentiam humiliter rogatam velim quatenus pro suo in re Catholica zelo, et consueta in nostram specialiter nationem benignitate, dignetur suo favore et patrocinio adesse cuidam causae spirituali ejusdem patriae bono non mediocriter (ut credimus) profuturo, nempe promotionem reverendi admodum patris fratris Francisci Ferall, Ordinis fratrum Minorum strictioris observantiae, sacrae theologiae lectoris generalis, ad episcopatum Ardachadensem, sub archiepiscopo Armachano primate Hiberniae, ad quem, communibus cleri et populi votis concurrentibus, propriis et avitis meritis evocatur. Mihique prorsus persuadeo rem hanc apud vestram eminentiam aut ipsam sanctam sedem, supposita praesenti patriae necessitate, haud fore difficilem, ubi rationes et praerogativae perpendentur quae huic patri suffragantur, ipsumque omnibus aliis praetensionibus anteponunt. Inprimis namque est tertio communibus cleri votis ad hoc officium postulatus; singularis praeterea eruditio, et completa rerum, maxime theologiarum, scientia, ipsum commendat, ad cujus locuples testimonium sufficiat quod postquam in diversis sui instituti domiciliis cum laude docuerit, nunc in Universitate Pragensi in collegio cardinalis publice et cum plausu theologiam profiteatur. Tantum denique morum gravitate singularique personae praestantia praeditus, ut ad publicam auctoritatem et regimen natus videatur. Si ulterius spectetur non solum virtutum, sed et generis nobilitas, est ex familia antiquissimae nobilitatis, et totius illius diocesis dominatrice, in qua virum primum et principem ejus parens gessit, ut et ante ipsum ipsius ex ordine majores. His accedit quod iidem majores sedem Ardachadensem ad quam hic pater vocatur, fundaverint, et praediis ac redditibus dotaverint. Quare cum tot virtutum ac praerogativarum argumenta in hoc viro collecta conspiciuntur, quae in diversis sparsa difficile reperiantur, et majora vix in uno queant desiderari, speramus et humiliter rogamus ut praedictum patrem Franciscanum, ut communis cleri et populi sensus postulat, patriaeque necessitas, et propria exigunt merita, ad praefatam dignitatem promoveri curetis, quo et afflictae patriae consuletis, et me alioquin jam satis obligatum reddatis obligatiorem, qui sum et ero vestrae eminentissimae dominationis servus ad obsequia paratissimus, Albertus comes de Tyrconell. Bruxelles, 22 July 1636.

II. *Antony Geoghegan to Urban VIII in favour of Edmund Dempsy O.P. (1636).**(Lettere antiche, vol. 140, f. 59.)*

Beatissime Pater. Supplicatur Sanctitas vestra pro Edmundo Dempsi, Praedicatorum ordinis in regno Hiberniae provinciali, sacrae theologiae magistro, e nobilissimis ac potentissimis et semper Catholicis parentibus, nunc viventibus, totius suae provinciae, nato, qui a 12 circiter annis in vinea Domini apud Hibernos vitiorum radices explantans, et virtutum plantaria inserens cum utriusque hominis reformatione, omnibus seipsum praebens bonorum operum exemplar, publice et privatim docendo, praedicando, aliaque ecclesiastica munia obeundo, fructuose laboravit, sicut adhuc cum magno animarum lucro, non sine ingenti vitae periculo labores indesinenter exantlat, quique ob insignes animi corporisque dotes, multorum iudicii calculo dignissimus existimatur ut ecclesiae Farnensi in provincia Lageniae (ex qua ipse est oriundus) per obitum Joannis Rochei illius ultimi possessoris extra Romanam Curiam ab octo circiter mensibus defuncti, ad praesens vacanti, pro pastore et episcopo praeficiatur. Supplicatur inquam Sanctitas vestra ut cleri Hiberniae procuratoribus, maturis ac religiosis viris, aliisque ex Hibernia fide dignis personis in Urbe existentibus, in mandatis dare dignetur ut super praefati Edmundi sufficientia et idoneitate sine coloribus aut fuco veritatem dicant, vel saltem duobus aut tribus archiepiscopis seu episcopis Catholicis illarum partium, aut illorum alteri, videlicet totius Hiberniae primati archiepiscopo Dublinensi, et episcopo Kildarensi, injunget per apostolica scripta diligenter inquirere de nobilitate, vita, moribus, doctrina, aetate, aliisque requisitis qualitatibus, quibus praedictus Edmundus, ut praefertur, ad praefatum episcopalem gradum assumi meretur, et informationes supra praedictis acceptas ad sedem apostolicam quantocius remittere procurent. Et referetur in gratiam particularem a Sanctitate vestra acceptam. Quam Deus etc. Ego Antonius Geoghegan, quorundam Ordinariorum et nobilium Hibernorum procurator in urbe existens.²¹

²¹ This document bears no date, but it must have been written about December 1636, or early in 1637, as is evident from the reference to John Roche, bishop of Ferns, as having died 'ab octo circiter mensibus'. Roche died on 9 April 1636. Brady, *Episcopal succession*, i. 376. Dempsy was appointed to Leghlin in May 1641. *Ibid.*, p. 390.

12. *The Bishop of Raphoe in favour of Raymund Dempsy O.P.*
5 Sept. 1636.

(*Lettere antiche*, vol. 140, f. 71.)

Nos dominus Joannes Culenanus, Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Rapotensis, omnibus ad quos praesentes salutem in Domino sempiternam. Cum charitatis simul ac justitiae opus sit veritati testimonium perhibere, per praesentes fidem facimus et attestamur reverendum dominum patrem magistrum fratrem Raymundum Dempsey, Ordinis Praedicatorum per Hyberniam priorem provincialem, virum esse religiosum, doctum, et verbi Dei insignem praedicatorem, qui per plures annos inter fidei adversarios in hoc regno Hyberniae cum animarum fructu multum laboravit; propter quod, et propter eximiam suam charitatem, ac religionis zelum, a prioribus ac magistris suae provinciae, in ultimo capitulo de electione provincialis, unanimi voce ac consensu electus fuit in eorum provincialem. Insuper attestamur etiam eundem admodum reverendum patrem a nobilibus ac divitibus parentibus, et eorum legitimo thoro natum, habereque a Vicecomite suo patre sufficiens patrimonium quo decenter sine mendicatione aut subditorum gravamine durante hac vita competenter vivere valeat. Cum itaque ecclesia Laghlinensis, quae proprii pastoris ac praelati solatio multum indiget, nunc vero pastore caret ejusdem dioecesis, in qua plures Catholici eidem patri consanguinitate et affinitate conjuncti habitant, praelatum sibi dari postulant, praedictum patrem Raymundum dignum judicamus cui praefata sedes a sua sanctitate conferatur, quam electionem non opponi putamus quod dictus pater sufficiens habeat patrimonium, et a Catholicis dictae dioecesis in eorum pastorem desideretur. In quorum fidem his manu propria subscripsimus et sigillo nostro muniri mandavimus. Datum loco nostrae mansionis, die 5 Septembris anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo sexto. Loco sigilli.

Testor exemplaria ista fuisse fideliter extracta ab ipsis originalibus, et me probe cognoscere subscriptionem et sigillum reverendissimi domini episcopi supradicti. Datum ad S. Isidorum, 9 Augusti 1637. fr Lucas Waddingus, humilis guardianus S. Isidori.

13. *The Bishop of Kildare in favour of Edmund Dempsy, O.P.*
 14 Feb. 1637.

(*Lettere antiche*, vol. 140, f. 61.)

Frater Rochus,²² Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Kildariensis in Hibernia, omnibus ad quos praesentes, salutem in Domino sempiternam. Cum iustitiae simul et charitatis opus sit veritati testimonium adhibere, per praesentes fidem facimus et attestamur reverendum admodum patrem magistrum fratrem Edmundum Demsy, Ordinis Praedicatorum professum, nec non et suae provinciae Hiberniae priorem provincialem, virum esse religiosum, honestae et inculpabilis vitae, ac insignem verbi Dei praedicatorem, qui a multis jam annis passim per totam Hiberniam, et specialiter in diocesi Laghlinensi, cum magno animarum fructu et nonnullorum haereticorum conversione utiliter praedicavit, eundem patrem ex nobili et perantiqua prosapia, nec non ex legitimo toro natum, et obtinuisse a suo patre Vicecomite de Clanmalyr sufficiens patrimonium quo, durante vita sua sine indigentia aut indebitae mendicationis periculo, aut subditorum gravamine, decenter vivere valeat. Cum itaque plerique Catholici Laghlensis diocesis ab importabili jugo moderni sui vicarii apostolici eximi se desiderant, iidemque cum suo metropolitano, illustrissimo archiepiscopo Dublinensi, eundem reverendum admodum patrem fratrem Edmundum, provincialem praefatum, in eorum praelatum ac animarum pastorem querant et postulent, nobis idem dignus videtur cui sedes illa a sua sanctitate prae aliis conferatur. In quorum fidem his manu propria subscripsimus et sigillum nostrum apponi curavimus. Datum in loco nostrae mansionis, die 14 Februarii anno Domini 1637.

Concordat cum suo originali. Franciscus Ingoli.

Testificor praesens extractum concordare cum suo originali, propria manu et sigillo supradicti episcopi communito. fr Lucas Vadingus.

Ego etiam idem testor. fr Joannes a Sto Francisco s. theologiae lector.

Ego fr Patricius Brenan, s. theologiae lector in collegio S. Isidori, idem testificor.

²² Roche MacGeoghegan O.P.

14. *Petition of Francis a Sancta Maria*,²³ O.F.M., to the Cardinal Prefect of Propaganda (Antonio Barberini). Undated.²⁴ (*Lettere antiche*, vol. 140, f. 202.)

Eminentissimo e reverendissimo principe. Espone a vostra Eminenza il Pre fra Francesco de Sta Maria hybernese, lettore jubilato, et ministro provinciale di Datia, come fa un viaggio grande a fine di imprimirse gli tre tomi di sue fatiche, il uno dedicato a Nostro Signore, gli altri doi a vostra Eminenza et al eminentissimo signore Principe Francesco Cardinale Barberino; per tanto supplica a vostra Eminenza per la solita sua magnificenza di mandar ajutargli per strada cosi longa; del tutto si reciverà gratia etta. Et oltre littera di vostra Eminenza aperta acio non sia il detto padre molestato de nisun francese.

15. *Bonaventura Maginnis, Bishop of Down and Connor, to the Cardinals of Propaganda. 6 April 1637.* (*Lettere antiche*, vol. 135, f. 106.)

Eminentissimi ac reverendissimi domini. Quam incerta, tarda, et difficilis sit mutua litterarum hinc inde transmissio, vel ex eo liquet quod vestras circa missionem ad montana Scotiae insulasque Hebrides triennio ab hinc datas tandem receperim, anni hujus 27° Martii; quas cum ad manus pervenerunt, qua debui reverentia accepi; eae tamen lectae, primum laetitia deinde horrore me affecerunt; laetitia quidem, quod mihi fratrum minimo inter multos longe digniores talis honor (onus licet, cui mei quam sint impares humeri ipse non ignoro) imponeretur; horrore tamen, cum impositae spartae gratuitatem et pondus consideravi; sub qua ne collabascam, necesse est ut vestra favorabili et benigna supportatione fulciar, quam mihi non defuturam minime dubito. Porro de norma quam in vestrarum honorificarum executione litterarum observaturus sim, hoc temporis certo scribere non possum, propterea quod Franciscanos hactenus missos non dum contigit convenisse; quos quam primum convenero, litteras dabo ad vestras eminentis-

²³ Family name, Tully. For his career see Gregory Cleary O.F.M., *Father Luke Wadding and St Isidore's College, Rome* (Rome, 1925) pp. 81-82.

²⁴ Other papers in the vol. are dated 1636-37.

simas dominationes, quas Deus optimus maximus ad sui nominis gloriam et orthodoxae fidei propagationem diu et feliciter conservatas, coelestis regni faciat esse participes. Datum ex loco meae mansionis in Hibernia, hac 6a Aprilis 1637. Eminentissimarum ac reverendissimarum dominationum vestrarum humillimus servus, fr Bonaventura, Dunensis et Conerensis episcopus.

Eminentissimis dominis cardinalibus s. congregationis de propaganda fide.

16. *Edmond Duyer to Bonaventure de la Hoyde, O.F.M.*,²⁵ Rome, 12 June 1637.
(*Archives of St. Isidore's, Rome, Miscellaneous Papers.*)

Reverende pater. Litteras vestrae reverentiae ostendi reverendissimo secretario sacrae congregationis de propaganda fide, et prout ipsi significavi, fassus est neque se neque sacram congregationem posse aut velle, inconsulto sanctissimo, mutare foundationem collegii alicujus, tantum sacram congregationem dedisse in mandatis visitatori ut provideret tempestive ne in futurum per injuriam rectorum aere alieno plus aequo collegium Lovaniense oneraretur; debita enim quae contraxit, nescio qua conscientia, D. Emerus Mahony, imputata sunt negligentiae patris guardiani pro tempore existentis, qui rationem expensarum ex officio tenebatur exigere, ac semovere torpentem aut errantem. Hinc sacra congregatio censuit opportunum unum aut plures deputandos qui vigilantius illam curam susciperent, ne dicti collegii exterminium, quod jam imminere videbatur, sequeretur certius. Responsum itaque tulit secretarius agendum esse Bruxellis ea de re cum pronuntio apostolico, cujus est immediate jus suum cuique conservare. Therefore I pray be not negligent to use your right and not forgoe an ince of the same for feare of some brayne that may spoyle all. The Capucines hath the overseeing of the colledge of Lyle, and why not you of Lovaine if your right be as good. Here is nothing to be done, the pope still sicke, which is the cause I can doe nothing for Mrs Una ny Brien nor the other. I have received a small letter from Tuamensis this weecke writen the 4 of April, and sayes he hath sent your R. a greatt packett to be sent me. Him-

²⁵ In 1637 Bonaventure de la Hoyd became guardian of St Anthony's, Louvain, as appears from an extract from the chronicle of the college preserved in the archives of St Isidore's, Rome, *Miscellaneous Papers*.

self and those of Galway doe need agree. It is strange what strong heads hath those priests without right or conscience pretending what is playnlye judged against them here in courte. Here we have noe newes at the present, only the report that Cricquy is come to Savoya with 10,000 men against Milan. The Spanish navye did nothinge beside the interception of some Holande shippes leaden with corne for Genua as they pretende. We are not sure whether they will let them goe for that respect, or noe. This I write from S. Isidoro upon St Antonyes day. Judge you the rest as I will and rest, your R. servant, Edmond Duyer. Rome, this 12 of June 1637.

To my R. and much honoured friend Fa. de la Hoyde, guardian of Lovaine, at Lovayne.

17. *Patrick Hegarty, O.F.M., to the Secretary of Propaganda Bunamargy, 26 Aug. 1637.*
(*Lettere antiche, vol. 137, f. 194.*)

Reverendissime domine. Ego fr Patritius Hegerty, sacrae congregationis missionarius, ab anno 1631 residentiam in Scotia non feci eo quod nullum subsidium a sacra congregatione post ultimam meam relationem satis amplam receperim, et in Haebrydibus et montanis Scotiae quae necessaria sunt ad missionis promotionem durante schismate nullatenus inveniri possunt, uti in prioribus relationibus eminentissimis dominationibus vestris saepe declaratum fuit. Impeditus etiam officio guardiani et diffinitoris in hac fratrum missionariorum residentia in oris proximioribus Scotiae, qua Haebredani Scoti turmatim singulis diebus gratia reconciliandi confluunt, adeo ut nullam ab ipsis quietem habere possimus. Quare istam missionem tanquam uberiores nullatenus deserendam duxi; imo eam in Hibernia multum promovi; promovet etiam venerandus pater fr Cornelius Wardaeus quando apud nos hic commoratur. Itaque, si sua Sanctitas aut eminentissimi domini cardinales de propaganda fide velint ut missio illa, ipsorum auspiciis incepta, diutius in suo vigore conservetur, habeant missionarii sufficientem sustentationem, aliter residere in Scotia non possunt, et sic ipsis imputetur missionis jactura. Vale. A Mumamargy, 26 Augusti 1637. Reverendissimae dominationis vestrae servus in Christo, fr Patritius Hegerty, missionarius.

18. *Hugo Gallagher, rector of the Irish Pastoral College, Louvain, to Propaganda. Louvain, 27 Aug. 1637.*
(*Lettere antiche, vol. 140, f. 153.*)

Amplissime domine. Per dominos provisos jussus sum amplitudinem vestram monere de nostri seminarii statu. Ipsi iidem ad vos scripserunt ante festum natalis Sti Joannis, quatenus velitis provisionem illam Romanam domino Misver, pastori Sti Juliani in Urbe, numerare, qui nobis semper fideliter et tempestive transmisit et bonum fecit quidquid hactenus ex nostris pecuniis ejus curae commissum est; verum mihi jam tandem significatum est Minoritas Hibernos, et praecipue P. Joannem Ponce, hactenus a domino Relly istius provisionis institutum receptorem, omni conatu impedire nec permittere D. Misver illas pecunias recipere. Ad quid ista rei pecuniariae negotiatio sectatori divi Francisci expediat sat capere non possumus; esset perinde quis vel qualis eandem provisionem reciperet, modo fideliter et suo tempore mitteretur; etenim mihi satis constat centum et amplius florenos ultimae provisionis nativitatis Domini nostri, in Majo proximo praeterito et non prius hic nobis solutos esse, sicuti et in praesenti si quis illas recepit ad nos adhuc non transmisit; quod sane haudquaquam in leve nostri seminarii damnum necesse est, nam absque illis pecuniis ordinarias provisiones facere non possumus, cum adhuc merces providendae satis vili vendantur pretio. Quare amplitudinem vestram enixius rogo, dignetur efficere quam citissime illae pecuniae ad nos destinentur; quod si vero a P. Poncio recepta fuit vel recipienda, non puto alium ei modum mittendi suppetere quam per ordinariam domini Misver viam, adeoque ego et domini provisos tutius duximus ipsum eundem constituere receptorem, cum aliquot pecuniae nostrae essent transiturae per tot manus, ubique aliquas moras contracturae. Quae P. Ponce mihi nuperimme scripsit, se nimirum niti generali auctoritate sibi a domino Relly concessa, nullius est momenti, nam ille Relly, huc nunquam amplius reversurus, curam si quam hic hactenus habebat, abdicavit, acceptando curam animarum in Hibernia, quam de facto administrat, idque satis exploratum habemus per quendam ab ipso eodem huc missum ut ejus debita hic solveret et computum bonum faceret. Unde si mea directio apud sacram congregationem, cui adhuc ignotus sum, vigorem non habeat, miror cur similiter dominorum provisorum litterae et auctoritas ad dominum Misver missa non sortiantur effectum.

His itaque dominationem vestram amplissimam verae salutis auctori commitens, destiti, asserens me humillimum servum ad omne obsequium paratissimum. Lovanii, hac 27 Augusti 1637 Amplitudini tuae devictissimus servus et cliens, Hugo Galchurius, seminarii Hibernorum Lovanii rector.

19. *The Bishop of Kildare to the Cardinal Prefect of Propaganda. Undated*²⁶
(*Lettere antiche*, vol. 140, f. 177.)

Eminentissimo e reverendissimo signore. Il vescovo di Kildaren, nel regno d'Ibernia, humilissimo oratore di vostra eminenza, l'espone come per diversi et infiniti enormi delitti commessi da un prete sacerdote, è stato forzato privarlo della sua parrocchia, dal che sdegnato detto prete, è ricorso dal vicerè d'Ibernia, et accusato l'oratore che habbia esercitato la giurisdittione papale contro la forma delli statuti di detto regno; dal che viene grandemente perseguitato, et in maniera tale che non puo attendere al suo officio. Et perche, eminentissimo signore, appresso la regina d'Inghilterra vi stà il signore Giorgio Condeo, supplica l'eminenza sua degnasi con una lettera di favore raccomandare al detto Condeo si degni in gratia di vostra eminenza intercedere appresso detta regina acciò l'oratore venghi liberato da dette persegutioni et possi esercitare l'officio impostoli, che il tutto etc.

20. *Fr Bonaventure Delahoyde O.F.M. to Fr Luke Wadding. Brussels, 24 April, 1638.*
(*St Isidore's, Rome. Miscellaneous Papers.*)

Reverende admodum pater. Non vacaret jam scribere aut verbulo valedicere, nisi affectus tam vehemens indignum sibi existimaret praeterire insalutatum quem prae coeteris omnibus salutatum cupit, veluti magis obligatum ut patri se agnoscit. Saluto igitur et ex animo valere jubeo reverendam admodum

²⁶ George Con, papal agent to Queen Henrietta, referred to in the letter as being in England, arrived there on 27 July 1636, and left before the end of 1639. See Gordon Albion, *Charles I and the Court of Rome*, p. 159 and p. 315. The bishop of Kildare at this time was Roche MacGeoghegan. Brady, *Episcopal succession*, i. 352-3.

paternitatem vestram cum omnibus et prae reliquis vestris: filiis ac fratribus ibi existentibus, et flecto genua ad Deum patrem ut diu incolumem conservet a quo tantum decus ordo universus, tantam gloriam natio nostra, ac tandem consolationem vestri in Christo filii recipimus. Poterit reverenda admodum paternitas vestra pecuniam illam pro libris suis hic expositam tradere domino Duyreo, et reliquae solutionem in adventum reverendissimi patris generalis differre, cujus jussu expositae sunt. Epistolas vestras ipse tradam domino Everardo, optaremque in alio aliquo offerret se occasio demonstrandi quod habeo obsequendi reverendae admodum paternitati vestrae. Si quae fuerit aliquando occasio, non roget, sed jubeat, videbitque quam mihi sit cordi votis vestris in omnibus satisfacere. Non saluto ingratum illum senem quem vix credo hominem esse sensibilem, qui integro anno et amplius sensum non habuit quo tot jacula quibus directe et oblique impetitus est perciperet. Dum iterum oro ut Deus reverendam admodum paternitatem vestram diu conservet nostro solatio, ea jam sunt et semper erunt illius qui semper est reverendae admodum paternitatis vestrae filius, fr Bonaventura Delahoyde. Bruxellae, 24 Aprilis 1638. *Address missing.*

21. *Matthew Theige to the Secretary of Propaganda. Louvain, 10 Nov. 1638.*
(Lettere antiche, vol. 140, f. 156ff.)

Reverendissime domine. Ex commissione archiepiscopi Dublinensis et aliorum in Iberniam, multa habui communicanda sacrae congregationi et vobis, quae magno compendio, facilitate, et perpetuitate possent promovere hoc seminarium pastorale Ibernorum Lovanii. Verum ista hactenus distuli, tum quia veritus sum frustra quippiam fore tentandum propter multitudinem eorum qui pastoralia jam oppugnant, tum quia ab integro jam anno nullam habui requiem aut tempus liberum ab invasionibus Minoritarum Ibernorum Lovanii, praesertim Hugonis Burke eorum commissarii, Thomae Fleming vice-guardiani, et Redmundi Caronis lectoris philosophiae.

Prima eorum causa est continuum dissidium cum saeculari clero, quem timent praevaliturum cum tempore ex hoc seminario, sicuti ex suo praevaluerunt Hollandi, Angli, et alii in partibus haereticorum.

Secunda, quia decretum est a sacra congregatione quod alumni jurent se non ingressuros ullam religionem absque venia sacrae sedis apostolicae, quod decretum ipsi et Dominicani vocant impium, et contra bonos mores atque majorem Dei gloriam.

Tertia, quia quendam Nicolaum Aylmer, quem ob infidelem administrationem ab aliquot jam annis expulit hinc nuncius apostolicus, volunt esse provisorem seminarii.

Quarta, quia domini provisores illum Aylmerum arrestarunt hic pro debitis seminarii, nempe 600 scutis, quae Nicolaus convertit in proprios usus, ex pecunia data seminario a sacra congregatione, et Minoritae impediunt solvi seminario a Nicolao.

Quinta, quia ipsi in 140 scutis defraudarunt seminarium, spondendo pro convictoribus qui non solverunt, et quorum ipsi ad suum habitum admiserunt quosdam. Propter hos tumultus, magno taedio afficiunt dominos provisores, viros alioquin in primis prudentia, pietate, autoritate, et mediis non tantum potentes, sed etiam volentes dictum seminarium dotare, si permetterentur.

Sexta, quia ipsi Minoritae aegerrime ferunt privari se regimine hujus seminarii, et jam corrigi, adeoque palam fieri dicti regiminis corruptelas, imo ut cum venia loquar, meras imposturas, quarum aliquas sub eorum proprio chirographo et sigillo reperimus in seminarii computibus, quibus imposuerunt vobis, statum seminarii aliter declarando quam erat, ne ob detectam apud vos turpitudinem ejicerentur e regimine cum dedecore.

In summa, nihil est quod non imaginantur in destructionem seminarii, ut desolationem ab ipsis ita procuratam possint imponere nobis, quasi defectu contingeret regiminis. Hinc nostras litteras intercipiunt, et vel nunquam reddunt, vel certe apertas, et postquam factae sunt inutiles ob moram.

Impediunt solvi nobis debita, et quo minus recipiamus per cambium pecuniae ex Ibernica.

Quotquot possunt juvenes a parentibus nostrae curae commissos avertunt a seminario. Internos quos possunt alio avocant, reliquis minantur infamiam et omnem injuriam nisi exeunt e seminario cum juventutis irrecuperabili detrimento in pietate et studio. Contra me excitant odium omnium, fingendo quicquid in mentem venit. Etiam hic Lovanii nuper in judicium me vocaverunt, ubi coacti sunt revocare ea quae per se non erant notorie falsa; ita ne verbum quidem potuerunt probare ex suis figmentis.

Nihilominus nunquam desinent nocere seminario, nisi compescantur a sancta sede, quia propter sua privilegia neminem hic verentur; neque credunt posse se in Iberniam subsistere si hoc seminarium semel floreret.

Quia autem nullius resistentiam adeo timuerunt ut meam, propterea, me prostrato, promiserunt sibi victoriam in reliquis. Sed Deus potius illis restitit quam ego, qui eorum imposturas detexit adeo evidenter ut 23a hujus hic Lovanii adepturus sim, per Dei gratiam, doctoratus gradum in eorum oculis, qui praecipue in suis infamibus articulis contra me, dictum gradum irritum conatu voluerunt avertere, quominus valerem autoritate ad hujus seminarii adeoque cleri defensionem.

Utinam efficeretis aliquando saperent, et studerent servandis regulis S. Francisci, non destruendo clero cum infinitis scandalis apud populum. Quod quidem facilius hic Lovanii efficeretis amoto inde quodam patre Thoma Fleming, qui omnibus quaestionibus militiae, mercaturae, studiorum, pastorum etc. sese immiscet, nec quemquam aut quidquam in hoc seminario pati potest nisi ad suum nutum. Filius est baronis in Iberniam, et sua confisus nobilitate nihil non audet, praesertim per milites, tanquam sui imperii executores, qui ab eo ad officia bellica promoti, nihil adeo execrabile non patrarent ab eo jussi.

Si vestra gratia his annuat, et aliis quae proximis litteris suggeram si jubeas, proculdubio fiet ut cum tempore ex hoc seminario restauretur in Iberniam saecularis clerus, sicut in Hollandia et Anglia factum videmus, nec aliter posse fieri apparet illic ista cleri reviviscentia; sin minus, ignoscite et corripite si quid ego iniquius aut imprudentius audeo suggerere, et illico desistam, quia tunc non imputabo mihi si quid minus bene evenerit. Obvium est intelligi negotium reformationis hujus seminarii, et litteras sacrae congregationis desuper in Iberniam declarandi, atque prout oportuit, explicandi ibi statum dicti seminarii, atque defendendi demum veritatem eo tendentem, peragi non potuisse sine invidia atque indignatione vel cleri saecularis, vel regularium, vel utriusque simul, saltem pro parte aliqua, quae quaerit quae sua sunt, non quae Christi.

Salvo meliori judicio, videtur mihi aequum ut huic seminario applicentur si quae illic pecuniae proventurae essent Minoritis, ratione missionis in Scotiam, aut aliunde, donec summae praedictae supra aequarentur; nam eorum culpa gravatur redditu annuo centum florenorum, qui ab aliquot jam annis coaluit cum summa capitali. Et Cornelius Wardeus, Minorita, unus ex

illis Missionariis, spondit seminario pro parte dictae pecuniae dum in eo posuit quendam Reginaldum Maconell qui nondum solvit.

Informationem interea regiminis et coeterorum seminarii petere non oportet ab inimicis, praesertim qui nesciant quid ad bonum regimen pertineat, prout facto suo circa hoc seminario ab initio hucusque, et circa collegium Duacenum testatum faciunt. Sicut enim collegium illud Duacenum aliquando celebre, antequam scilicet ipsi expulissent variis criminationibus praesidem, nunc a 15 annis cum magno detrimento et infamia patriae manet clausum et inutile, quotidie sollicitatum ut vendatur a creditoribus, qui solum per nova et sibi succedentia principis decreta indies differuntur; ita quoque hoc seminarium tendebat in nihil donec moderni provisores manum auxiliarem admovissent, sola compassione et misericordia moti, et ab ineunte aetate versati, vel videndo oeconomiam et disciplinam collegiorum, vel certe regendo illa, et providendo foelicissime, idque Lovanii, ubi prae aliis accademii instituuntur collegia, et collegistae in ordine ad munia pastoralia. Ab his igitur petenda est legitima notitia seminarii, regiminis, oeconomiae, et ejusmodi, praesertim quia nullo partiali aut sinistro ducuntur affectu pro una provincia Iberniae potius quam alia; sic in dubiis rebus non errores, non errones, non tenebras, nec tenebriones, consuli voluit qui ait:

*Consule de gemmis, de tincta murice lana;
Consule de facie, corporibusque diem.*

Non abs re censui hic subicere verba Eugenii Matthaei, piaae memoriae, archiepiscopi Dubliniensis, qui hoc seminarium incohavit et in paragrapho 12 Statutorum a sacra congregatione approbatorum sic ait: "Quia vero juventutis flore ad Religiones confluyente, major multo est idoneorum pastorum quam religiosorum in Ibernia penuria, foundationes istae appropriatae sunt iis qui pastoralia intendunt exercere munera &c." Ad quae si quis attenderet, et simul ad depressionem cleri illic, ad libellum, inquam, infamem quem guardianus Minoritarum hic Lovanii Edmundus Matthaeus, publicavit alieno nomine,²⁷ contra censuram Parisiensem, non magis crederet Minoritis, aut aliis

²⁷ *Examen juridicum censurae facultatis theologiae Parisiensis, et ejusdem civitatis archiepiscopi, latae circa quasdam propositiones regularibus regni Hiberniae falso impositas etc.* Published at Frankfort in 1632, under the name Edmundus Ursulanus.

regularibus, seminarium pastorale, quam ovem lupo. Ita affirmo. Lovanii, 10 Novemb. 1638. Reverendissimae vestrae dominationis famulus, Matthaeus Theige, praefati seminarii praeses.

22. *The Nuncio at Brussels to Cardinal Antonio Barberini. Brussels, 15 Jan. 1639.*
(*Lettere antiche*, vol. 138, f. 76.)

Eminentissimo e reverendissimo signore mio padrone colendissimo. E così grande la malignità dei frati franciscani hibernesi, che non havendo essi con le loro calunnie potuto nuocere appresso vostra eminenza et cotesta sacra congregazione la persona del signor Dottore Matteo Theige, presidente del collegio di quella nazione in Lovanio, lo vanno hora ingiustamente denigrando appresso li vescovi d'Hibernia, così per impedire la consegna delle collette che vi sono fatte per il medesimo collegio, come per alienare gl'animi de' medesimi praelati da quello, et per indurli a scriver a cotesti eminentissimi signori contro il suddetto praesidente. Et se bene io non dubiti che vostra eminenza et cotesta sacra congregazione habbino delle mie lettere precedenti chiaramente conosciuto il malizioso disegno de suddetti frati, che non tende ad altro ch'alla destruttione del detto seminario, et alla totale suppressione del clero secolare d'Hibernia, ho nondimeno stimato bene d'inviare a vostra eminenza la qui acclusa attestazione dell' Università del studio generale di Lovanio,²⁸ affinché sia pienamente informata dello stato dell' istesso collegio, et delle ottime qualità del medesimo presidente. Et per fine le bacio con ogni maggiore humiltà le mani. Brusseles, li 15 di Gennaro 1639. Di vostra eminenza humilissimo et devotissimo servitore, R. P. Stravio, arcidiacono di Cambray et d'Arras.

Roma, all' eminentissimo signore Cardinale Antonio Barberini.

23. *The University of Louvain in favour of Matthew Theige.*²⁹
5 Jan. 1639.
(*Lettere antiche*, vol. 138, ff. 77-80.)

Rector et Universitas studii generalis oppidi Lovaniensis Mechlinensis dioecesis, omnibus et singulis praesentes litteras

²⁸ See next document.

²⁹ Enclosed in the preceding.

visuris, lecturis, vel legi audituris, salutem in Domino sempiternam. Quandoquidem pro parte dominorum provisorum seminarii pastoralis Hiberniae, sub auspiciis sacrae congregationis de propaganda fide in hac Universitate erecti, nobis relatum sit quod facta per eos non ita pridem visitatione praedicti seminarii, ac de praesidentis ac studentium in eo moribus, studio, et diligentia, totòque ejusdem seminarii statu diligenti inquisitione, ea de re certam relationem in scriptis redegerint, rogantes et requirentes ut debitis examine et informatione praeviis, nostra quoque autoritate eandem relationem confirmare et corroborare vellemus et dignaremur; tenor autem relationis fuit et est talis.

Relatio ad sacram de propaganda fide congregationem de statu seminarii pastoralis Hibernorum Lovanii a tempore praesidentiae eximii domini magistri nostri Matthaei Theige, sacrae theologiae doctoris, per provisos ejusdem seminarii dirigenda.

Reverendus dominus Mattheus Theige de praesidentia seminarii praescripti investitus fuit per reverendissimum dominum Richardum Pauli Stravium, sedis apostolicae in Belgicis ditionibus Burgundiaeque comitatu internuncium, die sexta Septembris anni millesimi sexcentissimi vigesimi octavi, non obstantibus omnibus quae nonnulli ejus aemuli, contra ejus potissimum natales et personam, et patris ejus infidelitatem seu in haeresim lapsum, Romae apud sacram congregationem, Bruxellis apud praedictum reverendissimum Stravium objecerant, neque ulatenus probaverunt. Exinde easdem omnes artes suas et machinas admoverunt ut eum a gradu et insigniis doctoratus in sacra theologia arcerent. Itaque super iisdem illis capitibus litem ei moverunt coram magnifico domino Rectore Academiae Lovaniensis, per Aylmerum quendam sacerdotem Hibernum, e praesidentia praedicti seminarii ante complures annos deturbatum autoritate et jussu illustrissimi domini Fabii de Lagomissa, archiepiscopi Compsani, Nuncii apostolici in Belgio, Bruxellis decima tertia kalendas Octobris anni millesimi sexcentissimi vigesimi noni, ob rem collegii male administratam, contractumque aes alienum, ob quod jussu nostro paulo ante hos tumultus Lovanii fuerat arrestatus. Haec praedicti Aylmeri denunciatio, ejusque capita, theologicae facultati communicata fuerunt, ad eum finem ut promotio praedicti domini Matthaei Theige ad gradum magisterii tantisper suspenderetur, quoad denunciatio haec et accusatio sententia rectoris academici definita foret. Annuit Facultas, solemnesque pro gradu magis-

terii disputationes ad quas admissus fuerat, suspendit, quoad elapsis aliquot a denunciatione mensibus, denunciator a iudicio exclusus fuit, ob id quod nihil eorum quae proposuerat vel objecerat, probasset; eaque seclusio facultati per dominum Matthaeum Theige insinuata fuit, exhibitis simul testimoniis partim fratrum Minorum Hibernorum (qui hanc accusationem apud rectorem et facultatem urserant) quibus fatebantur patrem praedicti domini Matthaei nunquam egisse praedicantem haereseos; partim aliorum, qui testabantur patrem, post susceptam ex legitimo matrimonio complures proles, ac nominatim dominum Matthaeum Theige, sacerdotio rite initiatum fuisse ab episcopo Catholico, et in Catholica fide finaliter perseverasse, et in eadem mortem obiisse. His enim rite cognitis, praedictum dominum Theige ad disputationes solitas admisit, habitisque quatuor solemnibus sine praeside responsionibus, ad gradum et insignia doctoralia admisit, quibus ille vigesimo tertio Novembris anno millesimo sexcentesimo trigesimo octavo insignitus fuit. Itaque adscitus in collegium magistrorum sacrae theologiae, eam quam gradus ille requirit vitae integritatem, pietatem, modestiam, cum scientia ita conjunxit, ut disciplinam seminarii optime composuerit, oeconomiam in meliorem formam redegerit, supplectilem auxerit, totamque seminarii faciem ad majorem vigorem ac nitorem reduxerit. Nullae exinde ad nos delatae querelae, sive a praeside quoad alumnorum discolos mores, sive ab alumnis quoad praesidis regimen. In alumnorum vultu ac habitu verecundiam, ingenuitatem, probitatem, modestiam, atque erga superiores reverentiam notavimus. In praeside, magnum zelum pro conservanda disciplina, magnam pro augendis seminarii facultatibus parsimoniam, in iis restringendis quae praesides pro se liberalius taxare solent; addictissimumque seminarii promotioni animum, in qua uti totius Hiberniae, ita suae quoque salutis summam constituisse videtur; ut sive praesidis in administrando sollicitudinem, diligentiam, industriam, sive alumnorum in obeundo disciplinae, utriusque quae scientiam pietatemque spectet officiis promptitudinem spectemus, praesens seminarii status nulli optime constitutorum collegiorum statui nobis cedere videatur; adeoque maximam spem facere ulterioris amplificationis, qua fidei in Hibernia sustinendae, Dei gratia, insigne supplementum inferre possit. Et quanquam praedicti Minoritae, cum suis adhaerentibus, quosdam ex eo studiosos abstraxerint, caeteris infamiam, indignationem parentum, subtractionem pecuniarum, aliaque

nocumenta minando nisi egrederentur, plures quoque, a parentibus et amicis per frequentes litteras et nunciis curae praesidis unice destinatos et commissos, alio averterint, optimis quibusque inibi factis mali cujuspiam speciem praetendendo, nihilominus adhuc restant septemdecim studiosi. Ex quibus alumni sacrae congregationis sunt dominus Bernardus Leyn presbyter, pro bursa Conatiensi, in theologia et jure canonico; Malachias Quely, pro bursa Momoniensi, magister artium, in sacra theologia; Bernardus Relly, pro bursa Ultoniensi, in logica; Joannes Byerne, pro bursa diocesis Dubliniensis, in logica; Georgius Witt, magister artium, in medicina. Commensales, reverendus dominus Laurentius Rouen, presbyter, seminarii vice-praesides; dominus Bernardus Relly, presbyter, in logica. Nobiles adolescentes Patricius Bellew, in sacra theologia; Thomas Allen, in logica; Joannes Talbot, in logica; Rogerus Nottingham, in rhetorica; Joannes Allen, in poesi; Guilelmus Eustace, in syntaxi; Matthaeus Talbot, in figuris. Ingenui juvenes cubicularii, Joannes Buttler, in logica; Petrus Macharius, in logica; Mauritius Crotty, in logica. Praeter hos, quidem externi frequentant exercitia domestica, et plures admitti sollicitant. Quo vero per haec istius seminarii status felicius surgit, majoraque sui incrementa promittit, eo magis ipsius incunabula diabolus turbare, percussoque pastore oves dispergere conatur. Audivimus enim domini Matthaei aemulos calumnias Roma, Bruxellis, et Lovanio depulsas, in Hiberniam trajecisse, praelatorumque Hiberniae auribus (nobis qui statum seminarii coram intuemur ac moderamur inauditis) insinuasae; quibus tantum effecerint ut non modo transmissio pecuniae pro seminario, uti intelligimus, collectae suspendatur, sed litterae etiam a quibusdam ad sacram congregationem destinatae ferantur, pro dicto domino Matthaeo Theige a praesidentia amovendo. Quia ergo hanc ejus amotionem seminarii ruinam allaturam existimamus, totamque hanc contra eum adeo pertinacem instantiam non in alium scopum collimare quam ut seminario aliquis praeficiatur qui ad nutum Minoritis Hibernis pareat, totumque seminarium sui juris illis faciant, officii nostri esse duximus vera de statu seminarii informatione huic calumniantium fraudi occurrere, et sacram congregationem vestram rogare ne his praelatorum quorundam Hiberniae adversus notiter constitutum praesidem querelis, circumventionem aemulorum extortis, si illuc deferantur, fidem ullatenus adhibeat; nostramque relationem eo nomine fidam ac securam habeat, quod collegii

istius provisionem nulli alio quam fidei in Hibernia per seminarium istud promovendae intuitu susceperimus; neque ea quae in eo geruntur, uti coram oculis nostris posita, ignorare possimus. Quod si impetraverimus, rogetur dignetur insuper eosdem praelatos monere ne hujusmodi sinistris relationibus circumveniri se patiantur; pecuniamque, si quae collecta sit, et imposterum colligetur, ac caetera quae ad seminarii promotionem facere judicabunt, quotannis expediant. Damus ad eos hujus ipsius argumenti litteras, quarum fidem autoritas vestra mirifice corroborabit, si imposturae ac fraudibus jam dictis vestro judicio praejudicaveritis. Dominus optimus maximus eminentissimas dominationes vestras ecclesiae suae diutissime sospitet. Lovanii, 5a Januarii 1639. Signatum erat: Joannes Shinckelius, s. theologiae doctor et professor ordinarius, supradicti seminarii provisor. Jacobus Santvoort, juris utriusque doctor, et canonici professor primarius, et dicti seminarii itidem provisor.

Nos igitur, Rector et Universitas praedicti, justae huic requisitioni quantum in nobis est satisfacere volentes, adhibitis imprimis super praemissis debito examine et sufficienti informatione, testamur et significamus ac certificamus praedicta omnia sicut in eadem relatione continentur, ac quatenus personam dicti domini Teige et causam praetactam contra eum coram nobis motam, ejusque in recte administrando dicto seminario zelum et industriam, disciplinaeque scholasticae in eodem seminario observantiam respiciunt, esse veritati consentanea. Rogantes omnes et singulos ad quos praesentes litterae pervenerint ut illis plenam fidem adhibeant. In quorum fidem iisdem litteris sigillum nostrum duximus subimprimendum, ac per notarium nostrum subscribendum. Datum Lovanii, anno a Circumcisione Domini millesimo sexcentesimo trigesimo nono, mensis Januarii die quinta.

De mandato dominorum meorum. R. Wouters, dictae universitatis notarius. 1639.

24. *The General of the Franciscans to Ludovico Cavallio and John Tyrell, O.F.M. Rome, 5 Feb. 1639.*
(*St. Isidore's, Rome, Miscellaneous Papers.*)

Fr Joannes Baptista a Campana totius ordinis Minorum minister generalis et servus, dilectis in Christo patribus fr Ludovico Cavallio, provinciae nostrae Franciae Parisiensis lectori, et fr Joanni Tyrellio, provinciae nostrae Hiberniae praedicatori,

salutem. Considerantes eam potissimam debere esse Superiorum curam ut bene merentibus et laudabiliter in religione laborantibus aequa praemia decernantur, quibus et illorum compensentur merita et aliis ad bene merendum excitentur, judicavimus nostri muneris esse taediosum operosumque vestrum laborem, et quadriennii curam continuam circa subtilissimi doctoris nostri Scoti opera Lugduni typis commitenda, gratitudinis nostrae indicii ex parte remunerari. Proinde ut ad capitulum generale in proximo celebrandum, ad nostramque praesentiam in Urbem venire possitis his nostris litteris damus facultatem, amplius hic de vestra consolatione et bene impensae operae gratias⁸⁰ acturi. Omnibus autem ordinis nostri superioribus ad quos deflectere contigerit, praecipimus ut nobis charissimos qua possint excipiant beneficentia. Valete et pro nobis orate. Datum in conventu nostro Araecoelitano, nonis Februarii 1639. *Draft in Wadding's hand.*

25. *The General of the Franciscans to John Tyrell, O.F.M. Rome, 13 Feb. 1639.*
(*St. Isidore's, Rome. Miscellaneous Papers.*)

Fr Joannes Merinero totius ordinis Minorum minister generalis et servus, dilecto in Christo P. fr. Joanni Tyrello, provinciae nostrae Hiberniae praedicatori et confessori salutem. Etsi aliunde ex testimonio patrum guardiani et lectorum nostri collegii S. Isidori in Urbe satis nobis constiterit te laudabilis virtutis et doctrinae incremento non mediocriter insignitum, idoneum omnino esse cui verbi Dei praedicandi et confessiones saecularium utriusque sexus audiendi munera commendaremus, tamen id eo libentius facimus quod tu religiosius nostro et communi religionis obsequio insistens, per integrum quadriennium juxta nostrum desiderium Lugduni perseverasti, semper intentus nostri subtilissimi doctoris Scoti operibus excudendis, castigandis, et indicibus locupletandis. Dum ergo nunc in patriam tuam et provinciam nostram Hiberniae redire desideras, tibi licentiam impertimur, et praedicatorem et confessorem utriusque sexus instituimus ac institutum declaramus, teque praedictae nostrae provinciae ministro ex corde commendamus, ei praecipientes ut nobis charissimum, et de religione universa bene meritum, omnibus quibus possit honoribus et benevolentiae indiciiis prosequatur. Omnibus autem per quos transire con-

⁸⁰ In MS. *gratiis*.

tigerit, te in Domino . . .³¹ commendamus. Vale et pro nobis ora. Datum in conventu nostro Araecoeli, idibus Februarii 1639.³²

26. *Bonaventura Maginnis, Bishop of Down and Connor, to Francesco Ingoli.*³³ 16 April 1639.
(*Lettere antiche*, vol. 140, f. 169.)

Reverendissime domine. Vestris literis, quas binas accepi, unas mense Octobri, alias Febuario elapsis ultimo, hactenus respondere non potui, cum propter adversam corporis valetudinem, qua toto poene illo tempore extreme laboravi, tum propter raritatem fidorum tabellariorum; tot enim comperum habetur esse literarum interceptores, ut vix quis sciat qua via tute literas transmittere possit, praeterquam quod per Britannicum oceanum navigatio jam temporis non sit valde libera, propter rebelles Scotorum contra regem Angliae factiones. Et quod literarum contingat interceptio et diuturna malitiosa detentio vel inde mihi constat quod quaedam eminentissimi domini (bonae memoriae) cardinalis Ludovisi litterae ad me datae solum post triennium ad meas manus pervenerunt; et certe certius mihi persuadeo quod pleraeque mearum literarum intercipientur; multas quippe et ad tuam reverendissimam paternitatem et alios in Urbe litteras dedi, quibus nihil unquam rescriptum est quod ad me pervenerit.

Porro quoad missiones in insulas Hebrides et montana Scotiae attinet, nihil quod me pœnes erat adhuc ommissum est, et facultates a sacra congregatione missas Patri Hegarty tradidi; sed operarii vix jam quidquam in illa vinea praestare possunt propter defectum denarii diurni quo ibidem vitam sustentare queant, ita ut si sacra congregatio uberiores evangelicae praedicationis in illis partibus fructus expectet, opere pretium est provisionem illam annuam de qua in vestris litteris fit mentio suppeditare; quod si fiat, veterani missionarii, aut (illis deficientibus) novi idonei in vineam mittentur.

An vero expediret ibi episcopum constituere, et in quem sors illa caderet, diligentem quanta potui maturitate deliberationem et consultationem institui; et tandem resolutum est

³¹ Slightly torn.

³² Added afterwards: 6 kalendas Julii 1639.

³³ Secretary of Propaganda 6 Jan. 1622—Aug. 1649. Cf. *Archivium Hibernicum*, i. 367.

esse instituendum ibi episcopum. Et certe (omissis illis relationibus) occasione tumultuosi temporis, quod toto regno Scotiae proculdubio nunc imminet, praesul ibi constitutus plurimum poterit rem missionis promovere, modo sacra congregatio ipsi de sustentatione providebit; et vero similis est quod nostratium viri principes cum exercitu contra Scotos in illam partem mittentur, qui maximopere praesentia Catholici antistitis confortabuntur. Verum enimvero Pr fr Patritius Hegarty communi digito sorti designatur, et meo iudicio aptissime; hominem ipse siquidem apprime novi. Vir est probitate insignis, doctrina praeditus, munere praedicationis clarus, zelo religionis fervens, et ob suam prudentiam et exemplarem conversationem non ultimus inter amicos multis magnatibus, et praesertim illustrissimo domino comiti de Antrim, qui in mea Conorensi dioecesi, insulis Scotiae valde vicina, vir primarius, cum in Anglia tum in Hibernia autoritate pollens, Patris Hegarty promotionem desiderat. Et in sollicitando hoc negotio uti opera et industria eximii domini Duyer, qui ut spero, illam libenter provinciam suscipiet, poterit vestra reverendissima dominatio, quam ex animo tutelae Dei optimi maximi commendo ego reverendissimae dominationis vestrae affectu et obsequio, fr Bonaventura, episcopus Dunensis et Conerensis. Ex loco nostrae mansionis in Hybernia hac 16a Aprilis 1639.

Reverendissimo domino Ingoli.

27. *Fr Bernard Culenano to the Cardinals of Propaganda. Undated.*³⁴

(*Lettere antiche*, vol. 140, f. 175.)

Eminentissimi e reverendissimi signori. Fra Bernardo Culenano, Cisterciense, abbate de Bullio, religioso di 39 anni et abbate di 33, espone all' eminenze vostre che Gelasio Culenano, suo fratello carnale, abbate similmente de Bullio, fu martirizzato per la fede di Christo nel tempo della regina Elisabetha, e l'altro fratello morto gli ultimamente abbate di Asseroi, nella cui abbatia pretendono alcuni giovani del medesimo Ordine esserne provisti, per non star soggetti alli abbati superiori, e essendo l'oratore vecchio, esperto, e habile alla detta abbatia, supplica l'eminenze de star servite conceder la detta abbatia vacata per

³⁴ Other papers in the volume are dated 1637-39.

morte di detto suo fratello in commenda, finche qualcun delli detti giovani sarà habile ad essere abbate titolare, che il tutto.

28. *The Nuncio at Brussels to Cardinal Antonio Barberini. Brussels, 17 Sept. 1639.*

(*Lettere antiche*, vol. 138, f. 85.)

Illustrissimo e reverendissimo signore mio padron osservantissimo. In essecutione della lettera di vostra signoria illustrissima delli 14 di Maggio prossimo passato, essendomi consegnata dal padre guardiano de Minori osservanti Hibernesi di Lovanio, per il Signor Edmondo Duier, agente in cotesta corte d'alcuni prelati in Hibernia, la somma di ducento et venti sei fiorini di questa moneta, io volsi metter li detti denari in mano del Sig. Matteo Thiege, presidente del collegio Hibernese della stessa città di Lovanio, ma egli l'ha ricusato d'accettar, dicendo d'haver altre commodità per farsi trasmetter il denaro assegnato da cotesta sacra congregazione all' istesso collegio; onde scrivo la qui acclusa al Signor Lamberto Fallais, segretario del Signor conte di Castelvillano mio corrispondente, che paghi al Signor Edmondo la detta somma, quali fa scudi di moneta Romana settanta cinque et giuly tre et mezzo. Et qui finisco baciando a vostra signoria illustrissima riverentemente le mani. Bruxelles, li 17 Settembre 1639. Di vostra signoria illustrissima e reverendissima humilissimo et affettuosissimo servitore, P. Stravio, archidiacono di Cambray et d'Arras.

Roma, all' eminentissimo signor cardinale Antonio Barberini.

29. *To the Cardinals of Propaganda in favour of Hugo Gallagher. Undated.*

(*Lettere antiche*, vol. 138, f. 154.)

Eminentissimi e reverendissimi signori. Si espone alle eminenze vostre come dopo la morte del signor Uberto Ferral seguita l'anno passato, ultimo rettore del collegio di Lovanio, et successo in detto luogo il reverendo signor Ugo Galcurio per mezzo dell' Internuntio et provisoro di detto collegio, sinche sia confermato dall sacra congregazione, sendo d'età d'anni 37 in circa, nobile, et antichissima famiglia della provincia d'Ultonia nel regno d'Ibernia, havendo studiato tanto in theologia quanto in utroque jure con grandissimo applauso di tutta quella Uni-

versità, sendo stato anco per setti anni continui decano di detto collegio, che per i suoi buoni costumi et vita esemplare l'Università tutta l'ha eletto per prefetto spesse volte della Compagnia dell' Università ; et per confirmatione della realtà di detto Ugo, si deduranno alcune cose da lui fatte a beneficio di detto collegio per un anno che n'è stato prefetto, seu rettore..

Primo. Ha fatta provisione per il seminario in tempo opportuno di grano e legno per poter sostentar per molto anno detto collegio. Il che da nessuno de suoi antecessori è stato fatto.

2°. Ha introdotto modo di fare la birra in detto collegio dove prima non vi era uso, et era necessario comprarla con gran dispendio di detto collegio.

3°. Ha fatto anco provisione di mille libre et oltre di butiro.

4°. Ha provisto il seminario di tutte le cose necessarie, e non solo no ha contratto debito di sorte alcuna, ma estinto alcuni debitti contratti dalli suoi antecessori.

5°. Spera senza alcun dubio medianti li suoi parenti et amici sgravare detto collegio di tutti li debiti che hanno contratto li detti rettori antecessori. Per tutte le quali sudette cose, mossi le scolari et alumni di detto collegio per l'esperienza e buon governo di detto Ugo, hanno *unanimesi consensu* scritto alla congregatione de propaganda fide accio si degnasse confirmarlo non solo per 3 anni ma per tutto il tempo di sua vita, come costà per lettere date al segretario di detta congregatione, e tanto piu l'hanno fatto perchè hanno inteso che li frati Ibernese di S. Francesco, massime li Momoniensi, et altri secolari della medesima provincia, per metter al governo di detto collegio uno di Momonia, persona macchiata, come costà da *testimonii fide digni* della medesima provincia, hanno scritto all' arcivescovo Dublinense, Franciscano, et ad altri vescovi di Momonia della loro fattione, con darli ad intendere che nessuno della provincia d'Ultonia fosse capace per detto rettorato, il che è falsissimo. La qual cosa dimostra che loro solo vogliono dominare non solo in detto, ma anco in tutti li altri collegii, come fanno *de facto*, non volendo ammettere nessuno volontariamente delle altre provincie d'Ibernia al governo di detto collegio, o altre prelature, che loro stessi, con mandar via quelli che hanno perso le proprie sostanze e vita per la fede Cattolica. Per tanto si supplica l'eminenze vostre affinchè (stante le sudette buone qualità) sii confermato

detto Ugo non solo per li detti tre anni, ma sin tanto che si trovarà in esto mancamento di poter lo rimuovere. Che il tutto etc. Quas Deus etc.

30. *The Earl of Tyrone to Cardinal Antonio Barberini. Madrid, 11 Oct. 1639.*

(*Lettere antiche, vol. 139, f. 93.*)

Eminentissime domine. Attentius mecum cogitans quam generosis oculis vestra eminentissima dominatio, propria pietate et christiano zelo commota, ad magnum Catholicorum nationis Hibernicae solamen, commune regni Hibernici bonum soleat in-tueri, jure merito non possum non agere eas gratias absens, quas praesens nequeo referre. Et quandoquidem petitiones meae in vestro generoso pectore nunquam non invenerunt op-tatum azylum, et ego nimium desidero promoveantur ad sedes episcopales aliasque praelaturas in Hibernia personae nativae a doctrina, morum, virtutumque meritis imprimis commendatae (cum id quantopere faciat ad integram fidei orthodoxae con-servationem, nec non nobilitatis et cleri Hibernici unicam con-solationem) rogo obnixe vestram dominationem eminentissimam, non dedignetur praedictorum aliorumque plurimum intuitu procurare, ut a sancta sede nihil omnino concernens provisiones ecclesiarum in Hibernia innovetur inpresentiarum, quo fiat ut ad instantiam reginae Angliae, quam audio hac in parte nescio quid per suum agentem in Urbe machinari, nequaquam ulla ecclesia in nostro regno sit providenda. Et certe quod si prae-tensiones tam injuste et male fucatae desideratum sortirentur effectum, dubio procul Hibernica nobilitas, cujus bonis et for-tunis ecclesiae istae fundatae ac dotatae, cujus armis ac viribus fides Catholica semper defensa et inconcussa, cum universo clero non modo sensibilter offenderetur, verum etiam in des-perationem prope acta, favorem clementiamque sedis apos-tolicae, quam hactenus tam propitiam est experta, quasi in dubium vocaret. Quae cum ita sint, spero vestra dominatio eminentissima rem hanc tanti ponderis, tanquam zelus ec-clesiae princeps, et vigilantissimus nostrae nationis Protector, attente considerateque solitae aequitatis balance librabit. Degit in hac curia pater magister Ricardus Goldeus, Ordinis sanc-tissimae Trinitatis, vir ut intelligo ab iis omnibus commendatus quae requiri possunt in bono pastore; quo nomine ipsum unice commendo vestrae dominationi eminentissimae in ordine ad

primam sedem in ipsius provincia Momoniae providendam. Responsum suae sanctitatis ad inclusas (quod commode fiat) mihi remitti curabit vestra dominatio eminentissima, quam Deus optimus maximus diu conservet superstitem. Matrilo, die 11 Octobris anno Domini 1639. Vestrae eminentissimae dominationis addictissimus, Oneillus, comes Tyroniae.

Rogo unice dignetur vestra eminentissima dominatio integram fidem habere patri Francisco a Sancta Maria in concernentibus mea negotia, omnemque favorem praestare.

Cardinali Antonio, regni Hiberniae Protectori.

31. *Thomas Walsh, Archbp. of Cashel, to Francesco Ingoli, the Secretary of Propaganda. 3 July 1640.*
(*Lettere antiche*, vol. 140, f. 189.)

Reverendissime et colendissime domine. Litteras vestras de nascente causa inter episcopum Corcagiensem et paucos quosdam regulares, deque excommunicatione, ut fertur, in ipsos a me lata, observanter accepi. De Corcagiensi episcopo,³⁵ quamvis sciam ipsum pati plura pro justitia gravamina, non insero sermonem; ipse suas agat causas. De me assero quod paratus sum dato in litteris obtemperare mandato, quodque nullum extat nunc verbum apud nos de dicta causa, quae ante annum et dimidium et ultra sopita fuit. Contradictorium coram reverendissima dominatione vestra habitum a domino Donato Conaldo et P. Johane Hiberno me latet, et quamvis eorum assertione nihil demunt aut ponunt in re nostra, vellim in contradictorio si rem agitant per agentem certior fieri, quia nullum ejus vestigium in sententia reperio, cujus declaratoria, cum citationibus aut sine illis, nondum prodita est in lucem. Fateor quod ad terrorem at ad casum exemplarem fuerat contexta; et semestri post latam sententiam ad episcopum Corcagiensem transmissa, qui ob rationes satis notas non dum eam promulgavit, nec promulgare intendit, uti paulo a receptione vestrarum litterarum rogatus ad nos scripsit, deinde obviis nobis enarravit. Unde calumniandi gratia, aut certe ficta et sine causa conquerantur qui rem in Urbe movent, quibus sponte obtuli declaratoriam ab initio reprimere, aut eam revocare, si quae pacis sunt cogitent; et propriae corruptionis pondere

³⁵ William Tirry, appointed to Cork 14 Jan. 1622; thought to have died in 1640. W. Maziere Brady, *The episcopal succession in England, Scotland, and Ireland*, ii. 90.

pressi, quasi delusoriam tantum in causa nobis concedebant potestatem, et religionis fructum non ferentes, civitatem tranquillam tumultuaria scissione deturparunt; quos doleo Romae invenire asylum pro adinventionibus suis in patribus meis Sancti Isidori. Nec declarationes ad dictam causam eminentissimorum dominorum cardinalium, quarum copiam si quam ad nos transmiserunt non vidimus, favet magis regularibus quam Ordinariis, qui exemptos ad funeralia aut alios invitos actus nunquam cogunt; quare multum a recto discedunt qui versatissimos, si per tempus liceret, in doctrina ecclesiastica hujus regni episcopos calumniant, impropere illis quae nunquam perpetrarunt, ne dum cogitarunt, non ob aliud quam quod deficiente correctoria potestate, eorum vivendi licentia episcoporum objurgationes non patitur. Hactenus egimus ut nobis gratissimis vestris litteris pro parte congregationis particularis, cui commissa est haec causa, satisfaceremus; superest quod totum negotium, personam et ecclesiam nostram, reverendissimae dominationis vestrae protectioni committamus, enixe rogantes ne sine diligenti inspectione immerentes reprehendamus, et Deum pro vobis ex corde orabimus. E refugii loco, 3 die Julii 1640. Reverendissimae dominationis vestrae non minus studiosissimus quam observantissimus, Thomas, archiepiscopus Cassiliensis.

32. *Decrees of Propaganda concerning the mission to Scotland.*
20 Aug. 1640.

(*Lettere antiche*, vol. 139, f. 180.)

Decretum sacrae congregationis de propaganda fide habitae die 20 Augusti 1640.

Referente eminentissimo domino cardinale Antonio³⁶ litteras patris Patritii Hegarty, praefecti missionis fratrum Minorum de observantia in insulis Hebridibus et montanis Scotiae, de conversione 110 Scotorum haereticorum praecipuarum familiarum in dictis insulis degentium, de provisionibus decursis et non solutis pro duobus missionariis, et denique de licentia a missione pro fratre Patritio Bradeo et fratre Cornelio Vardeo, quorum alter est senex, alter vero infirma valetudine, et de substituendis in eorum loco patre Joanne Gromleio et fratre Antonio Gerlonio, sacra congregatio, omissis aliis, ad tertium mandavit agi cum

³⁶ Barberini.

eminentissimo cardinale Barberino, protectore, et juxta ejus sententiam concedi vel negari licentiam petitam, et cum generali commissario Minorum de observantia de praedictis fratribus Gromleio et Gerlonio substituendis pro eorum approbatione, si praefatus eminentissimus censeat dictis fratribus Bradeo et Vardeo licentiam esse concedendam. Franciscus Ingolus, secretarius.

Il Padre Luca Vadengo si compiacce di trattar col signor cardinale Barberino per haver la licenza per li padri Bradeo e Vardeo, et ottenuta, di trattar col padre commissario generale accio approvi li due padri Gromleio e Gerlonio per sostituirli in luogo de predetti nella missione della montana Scotia et isole Hebridi. La sacra congregatione per reverentia al eminentissimo protector, chi era partito della congregatione prima che finisse, ha voluto rimetter detta licenza all' arbitrio di sua eminenza.

Die 14 7bris, referente patre Luca Vadengo ordinis strictioris observantiae, eminentissimus dominus cardinalis Barberinus, audita relatione a praedicto Patre Luca Vadengo de veritate expositorum sacrae congregationi de propaganda fide a patre Patritio Higorie, praefecto missionum fratrum Minorum de observantia in montanos Scotiae et insulas Hebrides, censuit licentiam a praefata missione petitam a fratre Patritio Bradeo et a fratre Cornelio Vardeo esse illis concedendam.

Reverendissimo signore padron mio colendissimo. Io parlai all' eminentissimo cardinale Barberini di questo decreto fatto nella sacra congregatione, et havendolo letto, sua eminenza disse se contentava di quello havea decretato la congregatione. In quanto al padre commissario generale di Aracoeli, non ha di fare con gli padri ultramontani, essendo solamente commissario dei cismontani, e qui non ce altro che possa dar la licenza; tocca solo al padre generale. Ma basta quella di sua eminenza, come io parlai ed avverti quando le tratai di questo negocio. De vostra signoria reverendissima humilissimo servitore, fra Luca Vadengo.

Eodem die. Referente eodem Patre Luca Vadengo patrem generalem commissarium non posse fratrem Joannem Gromleium et fratrum Antonium Gerlonium ut idoneos ad missionem praedictam approbare, quia sunt de familia cismontana, eminentissimus cardinalis Barberinus, ad ejusdem patris Lucae praesentationem, eos ut idoneos ad dictam missionem approbavit.

Beatissimo Padre. Essendo prefetto della missione ad montana Scotiae et ad insulas Hebrides il Padre Patritio Hegertie, Minore osservante, supplica per le facolta reformate con la potestà di comunicarla alli compagni, che etc. Quam Deus etc.

TWO SERMONS OF PRIMATE RICHARD FITZRALPH

preached before the Provincial Councils of Armagh on 7 February

1352 and 5 February 1355

Edited by

REV. AUBREY GWYNN, S.J.

Primate FitzRalph's episcopal register has not survived, and we have thus no official record of the two provincial councils which he held at Drogheda in 1352 and 1355. We should not even know that provincial councils of Armagh were held in these years were it not for the fact that FitzRalph had begun to keep a sermon-diary after his return to Lichfield from Avignon in the autumn of 1344. From that autumn to the Lent of 1357 we have a more or less complete record of all the sermons which FitzRalph preached, either as dean of Lichfield or as archbishop of Armagh. The text of this sermon-diary is in Latin, and some of the sermons—including these two sermons to the prelates of the province of Armagh assembled in council—were preached in Latin. But most of the sermons were preached in English, and there is a note at the beginning of the Latin notes for each of these sermons, stating that the sermon was preached 'in vulgari' or 'in vulgari anglico'. The text of a few sermons is given in full, or almost in full; others are represented in the diary by no more than some brief notes. The text of the sermon which FitzRalph preached to the council of 1352 seems to be given here more or less as it was preached. The text of the sermon of 1355 is given in more summary form. I have retained the marginal notes which mark the main divisions of the earlier and more elaborate sermon; they are given in both manuscripts.

I have based the text which is here printed on a collation of the two principal manuscripts of the sermon-diary: British Museum, Lansdowne MS. 393 and Oxford, Bodl. MS. 144. I

have given a full account of these manuscripts elsewhere.¹ My collation of these two sermons shows that the Lansdowne MS. gives consistently better readings than the Bodley MS. They are both of the fifteenth century. In the foot-notes I have not recorded any variants between these two MSS; but I have noted all the places in which their joint evidence is plainly wrong.

The loss of the Primate's register means that we have no record of the attendance at either of these councils. From the character of the sermon which FitzRalph preached on 7 February 1352, it seems probable that many of the suffragan bishops of the province were present at what must have been their first opportunity of meeting the new Primate in an official capacity. The sermon of 5 February 1355 deals almost entirely with the moral duty of the lower clergy and the laity, and it is possible that fewer prelates were present at this council. In 1352 the suffragan bishops of Armagh were: Meath (William St. Leger), Ardagh (Eoghan Ua Ferghail), Clogher (Nicholas mac Cathasaigh), Clonmacnois (Henry), Derry (Simon, O.P.), Down (Ralph de Kilmessan), Dromore (probably Milo), Kilmore (Cornelius), and Raphoe (unknown). Connor was vacant in the early months of 1352. In 1355 William St. Leger was dead, and had been replaced by Nicholas Allen; William Mercier had been consecrated as bishop of Connor; and Richard Calf had taken the place of Ralph de Kilmessan in Down. There is no record of any bishop of Raphoe from 1337 to 1363.

Little or nothing is known of any of these bishops, with one exception. Primate Sweetman succeeded FitzRalph as archbishop of Armagh from 1362-80. Considerable fragments of his episcopal register have survived, and they contain numerous entries concerning various charges brought against Bishop Simon of Derry.² In this particular instance at least we can be certain that Primate FitzRalph was justified in the exceedingly plain and vigorous language which he uses in one portion of his sermon in 1352.

Towards the end of the sermon which he preached to the council of 1355 Primate FitzRalph invites the assembled prelates

¹ 'The Sermon-diary of Richard FitzRalph, Archbishop of Armagh', in *Proc. R.I.A.* (1937).

² H. J. Lawlor: 'Calendar of Primate Sweetman's Register', in *Proc. R.I.A.* (1912).

to enact statutes against certain classes of public sinners in the diocese and province of Armagh. He names in particular: usurers, perjurers, enemies of the church and clergy, defaulters in the payment of tithes, those who exact payment of debts beyond the limits permitted by the law, those who set aside the wills of Irishmen and of women. In his notes for the sermons which he preached during a visitation of the English portion of his own diocese and a partial visitation of Meath in the early months of 1355, FitzRalph makes occasional allusions to the recent enactments of the provincial council.³ In his sermon at Dundalk (22 February 1355) he mentions a statute that had been enacted against those priests of the province who failed in their pastoral duties. More accurate information concerning some at least of these statutes may be found in the surviving text of some statutes enacted by a provincial council of Armagh which is usually identified as a council of Primate Colton (1383-1404). This text has survived, though sadly mutilated, in the third section of Primate Swayne's register; and Dr Chart has printed a full English summary of these decrees.⁴ I have argued elsewhere⁵ that these later statutes belong in fact to a provincial council of Primate Fleming (1404-16); but their exact date matters little to our present purpose. Five of these decrees were enacted by Primate Fleming 'on the example of Lord Richard', or 'on the example of our predecessor Richard'. They include a statute against those who interfere with the inheritance or testamentary dispositions of women; a censure against those who appropriate to themselves what belongs to the church or clergy; instructions on the duty of annual confession to the parish priest; instructions on the payment of tithes and first-fruits; and a curious statute against all mimes, jugglers, poets, drummers or harpers, marauders (*kernarii*) and those who extort gifts. This last statute had already been enacted at a provincial council which met under the presidency of FitzRalph's predecessor, Primate David Mageraghty (1334-46); it seems to have been repeated in the council of 1355.

AUBREY GWYNN, S.J.

³ See my account of these sermons in *Studies* (March 1936), pp. 84-91.

⁴ D. A. Chart: *Register of Primate Swayne* (Belfast, 1935), pp. 8-16, 17-18.

⁵ 'Ireland and the English Nation at the Council of Constance', in *Proc. R.I.A.* (1940), pp. 210-2.

Sermo Ricardi archiepiscopi Ardmachani primatis Hibernie in concilio suo provinciali in latino apud Droghda in LXX^a anno domini millesimo CCC.^{mo} L. primo, die martis.

Viri pastores sumus servi tui. Gen. xlvī ca.
Pro edificacionis gracia nobis communiter impetranda omnes corde devoto premittamus orationem dominicam cum salutacione angelica dicentes Pater et Ave.

Thema

Viri pastores sumus servi tui, ubi supra.
Reverendi patres et fratres et amici carissimi, in epistola huius dominice ac huius diei hortamur ad pugnam et palmam, ad cursum et bravium, ad corpus nostrum in servitutem redigendum ut per hoc apciores reddamur ad⁶ aliis predicandum. In ewangelio huius dominice hortamur ad strenue laborandum ut mercemur diurnum denarium: ad sic operandum in die ut acquiramus mercedem sero in vespere: ad ita colendum vineam domini hora in qua sumus undecima ut premia cum antecessoribus nostris recipiamus equalia: *ut sic fiant novissimi primi et primi novissimi*. Ne igitur inveniamur, fratres carissimi, in vocacione serotina Christi procuratoris vinee .s. ecclesie, patrisfamilias nostri summi, ociosi seu effeminati non *viri*, mercatores non *pastores*, ministri diaboli non *servi* Christi, hortamur vos omnes prelatos maiores atque minores sicuti Joseph fratres suos instruxit: ut cum ante tribunal summi regis Christi astabitis, villicacionis vestre rationem reddentes, possitis Christo querenti: *Quod est opus vestrum?* veraciter respondere: *Viri pastores sumus servi tui*. Intransibus enim Jacob cum filiis suis in Egiptum, cum Joseph patrem suum ac fratres suos ante conspectum Pharaonis adduceret, eis dixit: *Si interrogaverit vos Pharao quod est opus vestrum*, respondebitis ei: *Viri pastores sumus servi tui*.

⁶ om. MSS.

Divisio

In quibus verbis probos prelatos et deo acceptos ordine constructionis tria commendant: sanctitas in vivendo, sicuti dei *servos*: strenuitas in regendo, tanquam *viros*: et sagacitas in docendo, tanquam *pastores*. Debet enim esse in bonis prelatis sanctimonia subiectionis odore alliciens, quia *servi dei*: debet esse in eis audacia subiectos vigore defendens, quia *viri*: et debet esse in eis sapientia amore sive dulcore reficiens, quia sunt *pastores* a pascendo dicti. Sanctitas a vivendo excludit fetorem mortalis criminis: strenuitas in regendo repellit timorem temporalis discriminis: et sagacitas in docendo expellit errorem mentalis caliginis. Et ita prelati probi redduntur undequaque apte dispositi: quoniam per sanctimoniam redduntur obediens seu humiles apud deum veluti *servi dei*: per audaciam redduntur habiles ad suum officium veluti *viri* strenui: et per sapientiam redduntur utiles seu dapsiles apud proximum veluti *pastores* solliciti ut possint veraciter affirmare: *Viri pastores sumus servi tui*.

De primo dicit psalmus: *Servus exercebatur in iustificationibus tuis*. De secundo dicitur i Reg. xvi c.: *Vidi filium Ysai fortissimum robore virum bellicosum*. De tercio dicitur Jer. vi: *Dabo eis pastores secundum cor meum qui pascent eos scientia et doctrina*. Et quia virtus consistit in medio, ut dicunt philosophi, ecce in medio verbo thematis nostri .s. in nomine *pastoris*, tota virtus tocius nostri thematis continetur. Quoniam in pastoribus ecclesie debet esse sanctimonia exemplaris quia sunt *servi dei*: debet esse audacia singularis quia sunt *viri*: et debet in eis esse sapientia regularis ratione sui pastoralis officii. Dicamus ergo, et utinam veraciter dicamus: *Viri pastores sumus servi tui*.

Primum
principale

Circa primum debemus advertere quod dicit apostolus ii. ad Thim. ii c.: *Servum domini non oportet litigare* .i. oportet non litigare. Sic enim videtur apte exponere in prima epistola ad

eundem c. iii : *oportet* inquiens *episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium prudentem ornatum pudicum hospitem doctorem non vinolentum non cupidum*, etc. Nec debet prelato sufficere quod in se habeat sanctitatem, sed oportet quod sua sanctitas sit aliis exemplaris. Unde statim adiunxit apostolus : *oportet autem illum testimonium habere bonum ab hiis qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat*. Propter quod dicit salvator Math. v. c. : *Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent patrem vestrum qui in celis est*. Et si quisquam dixerat : statim in Matheo in vi c. sequitur : *tu autem cum oraveris intra in cubiculum tuum et clauso hostio ora patrem tuum in abscondito* : non ergo debet in publico seu aperto facere opera sua bona. Respondeo : non est hoc dictum de omnibus bonis operibus que congrue possunt exerceri in publico. Unde econtra non est dictum a Christo : *tu quodcumque oraveris* : set indiffinite est dictum : *tu autem cum oraveris*. Ubi debemus tempus accipere quo pharisei orabant in angulis viarum stantes : et forte aliqui faciunt in presenti, lapso tempore orandi publice in ecclesia aut loco alio competenti : tunc enim magis congruit petere secreta silentia quam orare in publico.

Questio

Responsio

Sed dicis : qui affectant testimonium bonum habere ab extra, et ideo affectant facere opera sua in publico ut et ipsi videant opera sua bona, affectant laudari ab hiis quibus illa ostendunt : et hoc omnes sancti communiter reprehendunt, et dicunt tales quinque fatuis virginibus similari qui oleum conantur emere a vendentibus. Sed respondeo quod negari non potest quin laus humana sit affectanda, sed non principaliter : quin verius semper est optanda propter gloriam dei, sicuti verba salvatoris pretendunt : *ut glorificent patrem vestrum qui in celis est*. Qualiter virgines fatue non fecerunt, sed principaliter laudem propriam quesierunt, sicuti pre-

Questio

Responsio

tendit verbum illud : *Ite potius ad vendentes et emite vobis* : ubi dicit *vobis*, non deo, et *ademite* : quod ratione agentes non faciunt nec eciam alii eis vendunt.

Dubium

Sed dicis : esto quod principaliter in laude cupio gloriam dei, nichilominus delector in gloria mea que delectatio acceptatur : et tamen talis delectatio ab omnibus affirmatur illicita.

Responsio

Respondeo : si acceptetur illa delectatio non propter gloriam dei .s. non referendo eam ad gloriam creatoris, fateor quod peccatur : si autem non acceptatur, sed tantum accedit ut passio quam primum motum vocamus, non est culpa quamdiu ita habetur, sed tunc primo efficitur culpa quando libere cum posset respui detinetur. Ita ut pro regula habeatis quod passio quecunque que naturaliter sequitur ad actum licitum sive concessum nunquam dicenda est culpa : ita .s. quod eam patienti pena sensus debeat compensari : licet in scripturis sacris et dictis sanctorum peccatum sepius appelletur quamdiu est passio tantum, sed cum voluntas libens eam retinet : quia tunc non tantum est passio voluntatis, sed quoquo modo a voluntate efficitur : tunc culpa dicenda est. Unde delectatio in concubitu coniugali, que solum fit causa prolis domino serviture, non est peccatum cum non tenetur voluntarie, sed tantum velut passio naturaliter sequens concubitum a deo concessum : alioquin deus esset auctor culpe illius, cum sit auctor illius actus coniugalis ad quem naturali necessitate consequitur, et angelus Raphael qui suavit Tobie coniugalem copulam causa prolis, sicut legitur Thob. vi c., esset auctor peccati, ubi sic scribitur : *Transacta autem tertia nocte accipies virginem cum timore domini et amore filiorum magis quam libidinis ductus, ut in semine Habrahe benedictionem in filiis consequaris*. Paulus insuper qui suavit : *Volo iuniores nubere et filios procreare*, 1 ad Thim. v c., fuit auctor peccati .s. delectacionis naturaliter sequentis ad nupciale

concubitus : que omnia sunt absurda. Sive igitur habeas delectacionem naturaliter sequentem ex dacione elemosine, ex predicacione accepta hominibus, ex ieiunio aut alio opere bono, quamdiu illam delectacionem non vales abicere, innocens es nec culpam incurris : si autem in ea non propter dei gloriam volueris, sicut sus in volutabro, culpam incurris.

Potest igitur et debet esse in nobis sanctimonia exemplaris. Debet insuper esse in prelatis ecclesie audacia singularis iuxta illud salvatoris Joh. x : *bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis*. Sed quando poneremus nos pro ovibus nostris animam quando oves indefensas dimittimus ne perdamus terrenam substantiam ? Certe nunquam. Magnum malum est istud in dei ecclesia quod prelati non audent defendere iura ecclesie. Contra quos expedit meo iudicio aliquid penale de novo statuere : canones enim frustra conduntur nisi a pastoribus observentur. Necessarium est igitur ut in prelatis sit audacia singularis.

ii principale

Debet insuper in prelatis esse sapiencia salutaris. Unde in condemnationem insciorum dicitur Ysaie lvi : *ipsi pastores ignoraverunt intelligentiam*. Ipsorum vero professio hoc testatur. Interroganti enim ab episcopo consecrando consecratori ipsius hoc modo : Interrogamus te, dilectissime frater, caritate sincera si omnem prudenciam tuam, quantum capax est tua natura, divine scripture sensibus accommodare volueris : consecrandus ita respondet : Ita ex toto corde volo in omnibus consentire et obedire. Item interroganti consequenter : Vis ea que ex divinis scripturis intelligis plebem cui ordinandus es et verbo dicere et exemplo : sic respondet : Volo. Ymo ut ad omne genus virtutum appareat ex sua professione esse episcopos obligatos, consecratori interroganti ab episcopo consecrando : Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris domino adiuvente ad omne bonum commutare : ita

iii principale

respondet: Volo. Hii possunt veraciter respondere domino inquirenti, quod est opus vestrum? : *Viri pastores sumus servi tui.*

Moralizacio

Sed verendum est ne forte plures nostrum compellantur fateri: Effeminati letatores sumus aut vini voratores sumus aut raptores latrones fures aut mercatores sumus. Sunt enim tam maiores quam minores prelati nomine in dei ecclesia letatores, qui non solum non sunt unius uxoris viri secundum decretum Pauli apostoli ubi supra, sed sunt plurium meretricum adulteri in manifestum scandalum status nostri et in perdicionem graciaram suarum: quoniam tot mortibus tales sunt digni quot sunt ipsorum infectivo exemplo subversi. Et vere michi videtur si secundum apostolum oportet episcopum unius uxoris esse virum non plurium, propter insinuandum unitatem Christi cum sua sponsa ecclesia, multo amplius ne scandalizetur hec unitas oportet episcopum non esse virum seu adulterum plurium meretricum. Unde meo iudicio nequaquam, quamvis veraciter penitebit, deberent taliter cum multis corrupti episcopalem statum assumere, ne convincantur quantum in eis est unitatem Christi cum sponsa sua ecclesia virgine violare.

Sunt alii nomine prelati, non pastores sed verius voratores, qui omni die semel aut pluries inebriantur inebrietate tanta, scurrilia tanta turpia et scandalosa gerentes quod communem vitam agentes propter turpem vitam ipsorum eorum societatem⁷ abhorrent. Ve. Ve. Ve. Qua improba temeritate audent tales se sacramentis ecclesie mundissimis, qui de hominibus se sues⁸ efficiunt, immiscere? O quam prudenter Salomon exitum ipsorum describit Proverbiorum xxiii c. isto modo: *Cui ve? Nonne hiis qui commorantur in vino et student calicibus expotandis?*

⁷ societas : MSS.

⁸ suos : MSS.

Sunt alii raptores in dei ecclesia, falso vocati pastores : qui aut de bonis ecclesie non solum mobilibus sed immobilibus carnem et sanguinem .s. nepotes ac neptes, ut taceam de filiabus ac filiis, ita ditant quod hospitalitatem ad quam ex professione sua tenentur exhibere non possint. De quibus propheta, non imprecando set potius predicando, pronunciat : *Deus meus, pones eos ut rotam et sicut stipulam ante faciem venti : ita persequeris eos in tempestate tua, et in ira tua turbabis eos.* De quibus premisit : *Pone principes eorum sicut Oreb Zebbee et Salmana : omnes principes eorum qui dixerunt : hereditate possideamus sanctuarium dei.* Sepissime omnes maiores in ecclesiis carnaliter ibi perfectos⁹, ac alios insuper qui ecclesiarum possessiones a carnalibus prelatis accipiunt subversos ut rotam et instar stipule ante ventum ab ecclesiis et talibus possessionibus vidimus exsufflatos. Tales prelati sunt raptores latrones et fures, et ita sunt illi qui fructus ecclesiarum percipiunt et ministerium in illis omnino contempnunt : qui semper exercent tonde tonde, tolle tolle, et nunquam implent pasce pasce. Quorum aliqui diligunt principum curias et negligunt, ymo fugiunt¹⁰ ovium curas : seipsos pascentes et subiectos perdentes. Quibus propheta Ezechiel clare pronunciat pro futuro : *Ve pastoribus Israel qui pascebant semetipsos,* Ezech. xxxiii c.

Adhuc sunt alii nomine pastores sed opere mercatores, qui non solum ecclesiasticas decimas, sed insuper commoda quibus ex spiritali iurisdiccione proveniunt vendunt laicis pro certis summis pecunie contra constitutiones sanctorum patrum et contra legem nature, qua omnibus extat notum quod ille oblationes in altari non debet accipere qui secundum legem dei ad altare prohibetur accedere Scribitur autem

⁹ perfecti : MSS.

¹⁰ figunt : MSS.

Numeri xvij c.: *omnia que ad cultum altaris pertinent et intra velum sunt, per sacerdotes administrabuntur: si quis externus accesserit occidetur.* Non sic, fratres karissimi, sed attendamus talia nostra pericula et satagamus implere commissa nobis officia, ut coram iudice omnium in districto examine veraciter affirmemus: *Viri pastores sumus servi tui.*

Distinctio

i

Audistis, fratres karissimi, aliquammodo descriptum vestrum officium: audite attentius vestri officii commune periculum. Michi enim videtur tam in assecutione quam in execucione esse pergrande periculum. In assecucione est symonie periculum, et in execucione Giezie seu Balamie periculum. Symoniam appello peccatum a Symone mago sic dictum, qui pecuniam obtulit apostolis ut confirmacionis potestatem acciperet: ut cuicunque manus imponeret spiritum sanctum acciperet. Cui apostolus Petrus respondit: *Pecunia tua tecum sit in perdicionem, quia estimasti donum dei pecunia possideri,* Act. viij c. Geiziam intelligo peccatum a Giezi puero Elizei commissum, et in posteriores venenose transfusum: qui, sicut legitur IIII Reg. v. c., postquam Naaman Syrus leprosus ab Elizeo propheta fuit curatus et ab eo licencia recepta recessit, cucurrit post eum pecuniam .s. duo talenta argenti et duplicia vestimenta petens atque recipiens: ob quod factum magister suus eum cum tota posteritate sua lepra percussit.* Balamiam appello peccatum Balaham, de quo dicit Petrus apostolus ii. sua canonica, c. ii, de malis loquens: *secuti viam Balaham ex Bosor, qui mercedem iniquitatis amavit:* et de malis imitatoribus dicit Judas ii c. sue epistole: *Ve illis qui in viam Caym abierunt et in errore Balaham mercede effusi sunt:* qui iuxta historiam Numeri xxii c. munera recepit a nunciis regis Balac, ut prophetice malediceret Israeli.

ii

Dico igitur quod in assecucione pastoralis officii contigit sepe periculum symonie: quoniam

iii

i

vix unus forsitan inter promotos caret crimine symonie. Quoniam crimen symonie non tantum consistit in dacione pecunie, quoniam Symon non dedit pecuniam quia pecuniam quam obtulit nullus recepit: sed crimen symonie fuit eius mala voluntas, qua voluit donum dei per pecuniam possidere, sicut verba premissa Petri apostoli pretendunt: *quia estimasti donum dei pecunia possideri*. Nec aliud fuisset crimen eius si vestes equos aut oves vel boves aut res alias equi valoris pro dono dei huiusmodi dare voluisset: sicuti in recipiendo vestes a Naaman ita Giezi est punitus sicuti pro pecunia quam recepit. Item si intendisset per oblacionem precum aliquorum, quas preces pro tanto habuissent apostoli sicut pecuniam quam Symon obtulit, illam gratiam obtinere, crimen consimile incurrisset. Et quot sunt hiis diebus qui non promoventur per preces procuratas per eos, quas non dubium constat esse munera sua: quia satis care a precantibus communiter preces emunt. Perpauci enim exaudibiles essent nisi (?)¹¹ munera effectualiter pro aliquo interpellant. Et advertite sequens periculum: quoniam sic promotus caret iusto titulo in beneficio sic adeptus, nec potest titulum iustum habere donec de peccato vere peniteat: nec potest efficaciter penitere de criminea adeptione quamdiu destinet sic adeptus: quoniam si de adeptione peccatrice veraciter peniteret, statim retinere displiceret sic adeptus. Quamdiu aliquis destinet beneficium symoniace acquisitum, tamdiu tenet non suum, et est fur et latro.

Idem michi videtur de beneficio acquisito mediante mediacione seu alio quocunque peccato: ita quod peccatum sit precipua causa adquisicionis beneficii acquisiti. Quoniam talis titulum habet infectum, ymmo verius habet animum infectum sine titulo iusto respectu beneficii sic adepti: quoniam non potest vere

Declaracio

¹¹ sive: MSS.

de illo crimine penitere nisi vere peniteat se illud beneficium mediante illo crimine acquisisse : nec hoc valet efficere quamdiu sponte detinet perperam acquisitum. Non enim symonia illud agit quia symonia, sed quia est peccatum inficiens titulum : et per consequens quodcumque peccatum sive mortale sive veniale, si tale possit cadere in hoc casu, titulum inficit in beneficio per eius mediacionem adepto. Et quis est, fratres mei, si veraciter conscienciam suam scrutetur, qui non reperiet in sua adepcone mediacionem peccati? Puto quod talis rarissime reperitur.

Probacio

Probacio vero omnium horum aperta est ista. Salvator Joh. x. dicit : *qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed aliunde ascendit, ille fur est et latro.* Et consequenter dicit de se ipso ibidem : *Ego sum ostium.* Unde consequitur quod qui non intrat per Christum, ille fur est et latro. Christus autem de se dicit Joh. xiiij : *Ego sum via veritas et vita.* Cum igitur quis ascendit per mediacionem in ovile ovium, sive per aliud genus peccati ascendit preter viam, preter veritatem, preter vitam .s. per devium, per falsitatem et per mortem, cum omne peccatum sit devium, sit falsitas et sit mors anime: quomodo cum quisque ascendit ad aliquod beneficium ecclesiasticum mediante peccato, fur est et latro : quia furatur quantum in eo est bona Christi, quia bona sue ecclesie.

ii

Videtis, fratres, quantum est in assecucione beneficiorum symonie periculum. Advertite quantum est in execucione tam Giezie quam Balamie periculum. Audio enim a pluribus quod sunt aliqui prelati qui vix conferunt cuiquam beneficium nisi aut precio recepto pre manibus aut certitudine habita de commodo recipiendo post factum : quod nimis est turpe in dei ecclesia, et expedit super hoc forte per consilium generale remedium providere. Tales incurrunt ve superius expressum a Iuda apostolo : nec isti sunt immunes a latrocinio seu a

furto. Nec expedit solum contra istos statuere, set contra illos qui causas ecclesiasticas trahunt ad iudicium laicale, et de ceteris erroribus quibus poterit provide obviari. Quod ut per istud consilium geratur utiliter ille propitiare dignetur qui est deus trinus et unus benedictus in secula seculorum. Amen.

II.

Sermo eiusdem in consilio provinciali apud Droghda quinta die mensis Februarii anno domini millesimo CCC.^o quinquagesimo quarto et consecrationis eiusdem anno viii^o in latino.

Mundati sunt sacerdotes et levite et mundaverunt populum. Neem. xii c.¹²

Premissa oracione dominica et salutacione angelica introductum fuit thema per materiam caritatis de preferenda dilectione propria dilectioni proximi et similatione habitacionum in civitate in corpore (?) eiusdem.

Et quia *qui tetigerit picem inquinabitur ab ea*, ideo hoc ordine scriptura nos volens instruere verba premissa nobis proposuit : *Mundati sunt* etc. In quibus verbis tria statum presidencium in dei ecclesia describunt.¹³ Preficiendorum personalis habilitas : *mundati sunt*. Prefectorum legalis seu originalis auctoritas : *sacerdotes et levite*. Et auctorizatorum generalis utilitas : *et mundaverunt populum*. Habilitas personalis est a subditis imitanda. Auctoritas legalis est a subditis veneranda. Et generalis utilitas est a subditis amplexanda et exoptanda, Et sic in verbis ipsis construccionis ordine observato cuiuscumque actus ierarchi triplex causa describitur. Causa efficiens : *sacerdotes et levite*. Causa constituens et formalis que dat esse rei : *mundati sunt*. Et causa perficiens : *et mundaverunt populum*. Et nichilominus in nomine populi causa materialis exprimitur.

Pro mundicia personali scribitur primo Paral. xv c. : *mundati sunt sacerdotes ut portarent archam dei*. Si ad portandam archam domini sunt mundati, quanto magis ad conficiendum

¹² In our Vulgate this text is 2 Esdras xii. 30.

¹³ describuntur ; MSS.

atque sumendum corpus domini debent mundari. Pro auctoritate legali scribitur Deut. xvii c. : *qui vero superbierit nolens obedire sacerdotis imperio, etc. morte morietur.* Magna auctoritas cui resistens plectitur pena mortis. Pro auctoritate generali sive finali scribitur iiij Reg. v c. : *Vade et lavare septies in Iordane et recipiet sanitatem caro tua et mundaberis.* Dixit Heliseus sacerdos Naam syro : quanto magis sic dixisset atque fecisset israelitico populo sibi subiecto.

Mundati sunt sacerdotes etc. Notandum quod sacerdotes habent triplicem actum circa subiectos exercere, et ob hoc debent triplicem virtutem habere. Debent enim populum instruere, et ob hoc debent habere docendi scienciam. Debent eciam inter deum et populum mediare, et ob hoc debent habere hominis utriusque mundiciam. Et debent subditos gubernare, et ob hoc debent habere directricem iusticiam. Prosecucio fiebat quod magna est in terra ista necessitas quod sint aliqui proprii pastores populi, quorum vocem omnes agnoscant et sequerentur eos quia vocem alienorum non noscunt nec alienos secuntur, etsi ex privilegio eis predicent et eorum confessiones auscultent, iuxta x. capitulum ewangelii sancti Johannis. Item sacerdotes hanc scienciam legis habere tenentur iuxta illud Malachie ii : *Labia sacerdotis custodiunt scienciam et legem requirunt de ore eius : quia angelus domini exercituum est : vos autem recessistis a via et scandalizastis plurimos in lege.* Et confirmatum fuit a multo maiori de regum obligatione ad legem dei sciendam atque servandam iuxta illud Deut. xvii c. : *postquam autem sederit in solio regni sui, describet sibi deuteronomium legis huius in volumine, accipiens exemplar a sacerdotibus Levitice tribus, et habebit secum legetque illud omnibus diebus vite sue ut discat timere dominum deum suum et custodire verba et ceremonias eius que in lege precepta sunt.*

Et ibi ponderatum fuit verbum Malachie. *Custodiunt* : non quod habent sicut docentes per quaternos et cedula aliorum. Item ponderatum fuit illud : *quia angelus domini exercituum est.* Tam propter reverenciam tanto domino exhibendam cum propter condicionem nuncii a principio ambassiatam sui domini nescientis quam propter periculum rei gerende. Unde sequitur : *vos autem recessistis a via et scandalizastis plurimos in lege.* Ubi fuit moralizatum de facto et de culpa prelatorum et eciam rectorum subiectorum, et suum fuit quod ob hoc statueretur remedium opportunum sicut dominus Benedictus papa xii. providit quo ad ordinem suum quod aliqui pro suis collegiis instruendis

theologiam communibus expensis audirent.

Secundo fuit dictum et ostensum per illud apostoli ad Hebreos v. : *Omnis pontifex* etc. quod debent mediare inter deum et populum orando sanctificando sacramenta ecclesie ministrando. Nec exaudit deus nisi mundos tales ministros nec sacrificia eorum acceptat iuxta illud Ysaie i : *Ne offeratis ultra sacrificium frustra : incensum abominatio est michi*, etc. : *cum extenderitis manus vestras avertam oculos meos a vobis, et cum multiplicaveritis orationem non exaudiam : manus enim vestre sanguine plene sunt*. Et infra c. lii : *Lavamini qui fertis vasa domini*. Unde a multo maiore etc.

Tercio fuit ostensum quod sacerdotes qui habent populum gubernare debent habere directricem iusticiam : ita ut nec laicali timore frangantur nec carnali amore flectantur nec prece nec precio corrumpantur, quoniam e contrario faciendo sunt mercenarii, non pastores iuxta x. ca. Joh. Aut cum Hely sacerdote qui, quia indigne propter amorem carnalem filios suos castigavit i Reg. iii, fuit ab officio sacerdotali pro omnibus suis posteris absolutus, ipsi etiam absolventur : aut cum Giezi lepram incurrant iiii Reg. v. c. Unde sacerdotes ante assumptum officium debent mundari, et etiam post si immundiciam quamvis incurrant.

Et quartum attinet ad exitum istius consilii. Videtur michi quod nostri sacerdotes infrascriptis viciis maculantur, quibus per istius sacri consilii medicinam ab omnibus mundabuntur. Sunt enim inter illos luxuriosi : sunt alii ebriosi : sunt quidam pigri : sunt alii laicis nimis conformes : sunt alii minus hospitales : sunt quidam usurpatores atque raptores .s. mendicantes exempti qui decimas terrarum usurpant. Ista per singula membra fuerant exposita, concludendo remedium adhiberi debere per istud generale consilium : quod si fiat poterunt mundare populum sacerdotes, specialiter secundum statuenda in isto sacro consilio a triplici morbo sive languore. Sunt enim in populo multi usurarii : sunt multi falsidici : sunt multi ecclesie et clericis maliciose infesti : sunt alii improbe decimantes : sunt plurimi aliquos pro debitis impie arrestantes : et sunt multi testamenta hibernicorum et etiam mulierum contra statutum domini regis et dei iusticiam cohibentes. Et fiebat prosecutio de falsidicis assisariis et testibus falsis qui munus recipiunt : et sic fuit sermo conclusus.

THE IRISH COLLEGES IN THE LOW COUNTRIES

Documents edited by

REV. JOHN BRADY, B.A.

(a) EXHIBITIO CONSOLATORIA &c.

When I first became aware of the existence in the British Museum of this rare book in 1943 I did not know that there was a copy in private hands in Ireland. Towards the end of 1948 this copy was acquired by the library of University College, Dublin, and I have to thank Dr Thomas Wall for bringing it to my notice. Inasmuch as it has some contemporary marginal notes and additions it is a more interesting copy than that of the British Museum.¹

The widespread destruction of precious records and artistic treasures in modern warfare furnishes sufficient reason for reproducing the entire book in these pages and thus placing its contents at the easy disposal of students. The U.C.D. copy is a small quarto, $7\frac{1}{4} \times 5\frac{3}{8}$ inches, bound in polished calf in recent years, and it bears the title in gold on the spine *Catalogus Alum: in Collegio Hibern: Duacensi*. The pagination runs from the title page, pp. 3-18, after which follow 8 pages of latin verse. The pagination is resumed at p. 19 and continues to p. 38. Between 28 and 29 are inserted 4 pages, the last three of which are blank and the first of which contains 10 names in the handwriting of a former owner of the book.

The title page bears the handwritten inscription *Pr. Darceus pro Conventu frum: Minor: Dundalkie*. The date of this and the other inscriptions, which are all in the same hand, can be fixed within narrow limits. On p. 21 Thomas Dease and William Therry are listed as alumni of Douai college and when the book had gone to print neither had been appointed bishop. After each name the owner added *episcopus electus*. Dease was ap-

¹4° calf. In the Grenville Library, Press mark, G. 5547.

pointed bishop of Meath 5 May 1621 and was consecrated 22 May 1622. Therry was appointed bishop of Cork 14 January 1622, and was consecrated 4 April 1623. Thus, both were bishops elect between January and May of 1622.

The writer of the additions and the donor of the book was probably the 'D. Petrus Darcaeus Theologus' whose name appears on page 27. The additional names inserted between pp. 28 and 29 are:

D Patritius Mathaeus Theo
 D Andras Daltinus Sacer :
 D Patr Lorcanus Martir
 D Nich: Donlan Sacer
 D Gualterus Broun Theo
 D Daniel Conry Theo
 D Ricardus Hegmchany Theo
 D Rogerius O Duire
 D Pet: Haleus Sac
 D Petrus Neile Sac

The entire list here reproduced is worth comparing with an earlier one presented to the Archduke and Archduchess in 1613. (*Cal. Carew MSS*, 1603-24, pp. 285-6). Not all the names mentioned in the 1613 list are reproduced in the later one. Thus, Father James Carey, who was rector of the Irish College at Antwerp in 1613 (*Arch. Hib.* xii. 78., cf. *ibid.* ii. 27) is missing; but Father Patrick Lochrane, probably the proto-martyr of the college, is included in the later list but not in the earlier one.

The lady to whom the book is addressed was Isabel Clara Eugenia, daughter of Philip II and Elizabeth de Valois. She was born in 1566 and in 1598 married Archduke Albert, son of Emperor Maximilian II. Shortly before his death in 1598 Philip handed over the Low Countries to the newly married couple as a semi-autonomous principality under Spanish protection. On the death of Albert in 1621 Isabel assumed the role of Governor till her death in 1633.

Father Robert Chamberlain, O.F.M., the author of the latin verses, was a native of the diocese of Armagh. He was educated at Salamanca and took his doctorate of divinity at the University there. He was present at Douai in October 1607 to meet the exiled Hugh O'Neill and his retinue. In 1611 Dr Chamberlain became a Franciscan and professed theology at St. Antony's, Louvain. In 1626 he was recommended for the vacant see of Armagh. He died at Louvain 11 June 1636.

An account of the career of Father Christopher Cusack and of the early history of St. Patrick's College, Douai will be found in *Measgra Mhichíl Uí Chléirigh*, pp. 98-107.

In addition to the *Exhibitio* the statutes drawn up in 1636 for the Irish seminary at Tournai are reproduced, together with a list of its alumni at that time. This establishment owed its origin to Father Christopher Cusack. Through the kind offices of Father Conleth Kearns, O.P., I have been able to print several documents from the San Clemente archives relating to the Colleges in Flanders. To him and to Dr Ludwig Bieler special thanks are due.

JOHN BRADY.

EXHIBITIO CONSOLATORIA

TABVLÆ EMBLEMATICÆ,

SERENISSIMÆ PRINCIPI

ISABELLÆ

DE GEMINO INTERITU,

ET FRATRIS REGIS,

ET ARCHIDVCIS MARITI :

CUI SUBNECTITUR CATOLOGUS EORUM, QUI E COLLEGIO
IBERNORUM DUACENO AD MESSEM DOMINICAM PRODIERUNT,

PRÆSIDE REUERENDO DOMINO CHRISTOFORO CVSACO.

PER ALUMNOS EIUSDEM COLLEGII.

DVACI,

EX TYPOGRAPHIA BALTAZARIS BELLERI.

ANNO M.DC. XXII.

SERENISSIMÆ HISPANIARVM INFANTI

D. ISABELLAE

CLARÆ EVGENIÆ;

BELGARVM PRINCIPI

PIISSIMÆ, ET CLEMENTISSIMÆ.

- 4 POST solis illius gemini occasum, qui latè Belgicos,
 Iberosque fines radiorum suorum splendore / illustrarunt
 (Hispaniarum Regem Philippum, Principemque nostrum
 Albertum intelligo) quodam quasi naturae ordine consecuta
 est horrenda tenebris tristitiae nox, quae caligine sua
 hominum pectora sic inuasit, vt plerique mentium suarum
 penetralia, tum verè TRISTES SINE SOLE DOMOS
 5 à tanta moestitiae nube vel temporis diuturnitate, re-
 creationumve voluptate aegrè / vindicarent. Deus bone !
 quam densae, quam latae, quam durabiles tenebrae istae
 fuerunt ! densae fuerunt, siquidem omnium hominum,
 quibus aliquando solis vtriusque splendentis serenitas
 innotuit, mentes inuasit, latae fuerunt, vt quae Belgium,
 Hispaniam, Galliam, exteras quoque Regionēs, inter quas
 minime immunis fuit Ibernica nostra, latè obtenebrarunt ;
 6 durabiles quam fuerint testis / sit haec sera nostra medi-
 cina, quam emblematica, hac quae in manus vestras venit
 figura tam longo post mali originem tempore nunc tandem
 factum venimus : tales fuerunt tenebrae ex illo tantorum
 siderum interitu conceptae, tales exstiterunt omni sexui,
 omni genti, omni hominum ordini ; vnam tantum habuerunt
 in diuersis inaequalitatem, vnam dissimilitudinem, quod
 7 scilicet / potentiorē, vehementiorēque effectum in
 vicinioribus (quod ipsa rerum conditio expetit) quam in
 remotioribus produxerint ; est enim obuia vicinorum
 malis vicinitas, uaque vicina liuorem carpit ab uva ;
 quo itaque propinquius siderum illorum fulgoribus quis ac-
 cessit, hoc celerius, vehementiusque defectum illorum
 sensit ; sentire autem hac in re qui potuit vicinus hospes uē
 8 modicè, / quod sensit longinquus immodicè ? quid si
 sensum acuat naturae conditio, coniunctionisque nodus
 indissolubilis ? profecto negari non potest tali in vicini-

- tate sensum esse acerrimum, & vehementissimum deplorarunt serenissimorum horum luminum occasum remoti, doluerunt ignoti, senserunt exteri, quid tu igitur SERENISSIMA ? quid domestica ? quid coniunctissima ? / quid notissima ? quid animae dimidium ? quid soror, & amor ! scio, equidem scio, quod nemo rerum peritus nescire nescit, dolorum tenebris subdid itte amor tuus, coniunctio tua, naturae tuae dignitas. Doluisti itaque, doluisti, agnosco coniunctionem tuam ; doluisti acriter agnosco intimum amorem tuum, naturaeque tuae benignitatem, facilitatem, humanitatem, animique commiserantis, atque / sentientis indolem : Porro quemadmodum sideribus istis radios suos in te grato à lapsu vibrantibus intima tua optimè illustrata fuerunt, sic illis occidentibus, & letiferae noctis tenebris cedentibus cesserunt & ipsa nocti, & atra velut caligine sepulta emarcuerunt, sed quid ? sempèrne dolebimus ? aeternae fient hae tenebrae moerorum ? nunquàmne Deus dabit his / quoque finem ? Eia SERENISSIMA, est modus in rebus, sat dolori datum est, induat tandem animus laetitiam, vtere serenitate tua, & si lubeat aliunde remedium acceptare, tabulam hanc emblematicam, quam vt vobis consolatoriam excogitauimus, oculis subijce ; & subijciet illa intuenti Carissimorum tuorum, quos
- I2 luges ademptos multo / cum fenore mutatas fortes, coelum terrae, vitae mortem, foelicitati miseras, solitudinem quieti, momentum aeternitati commutata ; habes quoque in eodem intuitu expressum specimen aliquod famae perennis, quam apud ipsos mortales, tui consequuntur, quam vt pote vel ipsius cogitationis amplitudine incomprehensibilem tabulae huius angustiae comprehendere
- I3 nec possunt, nec vero / mens fuit ; neque tamen eam omnino non adumbrarunt ; vt enim ingeniosus est amor, ita is, qui in Collegij nostri Duaceni alumnis viuít, hanc palmaris istius triumphí imaginem nonnullis lineamentis, quantum datum est, excussam dedit, non quod istam tuus ille dolor expostulet (satis enim medicinalis tua tibi esset prudentia, & altitudo animi) sed eam nimirum erga
- I4 SERENITATEM / vestram noster expostulauit affectus, desiderauit insuper tàm copiosa meritorum erga nos vestrorum perpetua recordatio, flagitauit illam denique consideratio fructus vberri ex COLLEGIO hoc pro-

- ducti, latèque per orbem vniuersum propagati, cuius
 vbertatem conseruationemque tuorum munificentiae
 meritò referimus acceptam. O quam sua uis hic fructus /
 15 exstat fidelibus haereticorum absintiaco veneno petitis! quam
 vero amarus amaris haereticorum dogmatum professoribus!
 quam promptus ad scientiam rudibus! quam firmus in fide
 vacillantibus! quam fortis ad perseuerantiam confirman-
 dis! denique quam salubris omnibus ad aeternam salutem
 16 pro virili gradum facientibus! hinc enim in dies erumpunt
 tot religiosorum capita, / tot eruditorum virorum agmina,
 sacerdotumque in saeculo vitam degentium tam ingens
 copia, quorum omnium sustentationem, vt vestris ac-
 ceptam debemus meritis, ita eam longo ordine recognoscere
 & animi fuit, & vero nostri muneris, totumque hunc
 libellum paruum quidem opere, sed affectu maximum
 17 SERENITATI vestrae consecrare: tu interim /
 SERENISSIMA, hanc doloris qualemcumque leuationem
 eo, quo caetera soles vultu, suscipe: Interea est, &
 nexus, & muneris nostri Deum Optimum Maximum
 continenter precari, vt doloris istius sensum mitiget
 & SERENITATEM vestram vberioribus coelestium
 bonorum imbribus irriget, duplicique spiritu augeat:
 18 ita / vouemus, ita bene precamur.

*Aeterna deuotione addictis-
 simi è Collegio Ibernorum
 Duaceno Alumni.*

Expositio Tabulae Emblematicae,
 Vbi Serenissima

ISABELLA

CLARA EVGENIA

Fratrem et Conivgem Deplorat.

Et Eidem Consvlatio.

Foelix fratre, viro foelix ISABELLA. Fuisti!

Dum fuerant: Fati pagina versa tui est.

Heu fuerant! non sunt: non es. cadis vnà in vtroque;

Ille tuae vitae pars fuit, ille tuae.

Fausta viro: Frater fatali conditur vrna:

Ah morere! haec vitam postulat vrna tuam.

Foelix fratre: virum lex inuidiosa sepulchri

Sustulit. hinc vitae vita sepulta tuae est.
 Quae rapuit fratrem, rapuit fera parca maritum :
 Moesta cares coniunx coniuge, fratre soror. /
 Hinc Regis, Ducis inde, Orbis geminata sepulchra.
 Hoc duplex fatum duplicis Orbis erat.
 Lugebas fratrem lacrymosa ISABELLA : quid Orbis ?
 Poenè Orbis tanto funere raptus erat.
 Lugebas (rursus lacrymae !) viduata maritum :
 Poenè tui ALBERTI funere, funus eras.
 Deplorata tuos spectauit Belgica questus ;
 Poenè fuit lacrymis Belgica mersa tuis.
 Et gemebunda tuos cognouit Iberia luctus.
 Quois iunxit luctus Naenia Ibera suos.
 Nec dolor hic haesit, cunctas sed funere terras
 Condidit ; & totus Praefica mundus erat.
 Publica moeroris monumenta Ibernica ponit :
 Cerne : Orbis lacrymas parua tabella refert.
 Fundebas lacrymas ; docet has lacrymosa tabella,
 Vt iam moesta gemis, moesta tabella gemit.
 Fundebas lacrymas, lacrymas nec clauserat Orbis,
 Sed claudit lacrymas parua tabella tuas.
 Vt lacrymas Orbis loqueretur moesta tabella,
 Exprimit hic lacrymas moesta tabella tuas.
 Ergo tuas lacrymas si parua tabella recondit,
 Sic Orbis lacrymas parua tabella capit.
 Scilicet hoc omnes pallescunt funere terrae :
 Terrarum luctus cerne ; tabella docet. /
 Ingens hausisti moribundo pectore vulnus,
 Moesta gemens fratris funera, moesta viri ;
 Pectoris hoc vulnus loquitur gemebunda tabella,
 Pingit & hinc fratris funus, & indè viri.
 Quod Pietas posset, quod posset plangere luctus,
 Vel sine voce loquens muta tabella docet.
 Sed gemis ; ah ! ISABELLA gemis, quereris, plangisque §
 Lentaque viuaci funere fata trahis.
 Quid gemis ? ah satis est lacrymarum : quis tibi tandem
 In lamentorum gurgite portus erit ?
 Squallida nimbosae nunc exue nubila frontis :
 Fatorum en oculis lenior aura tuis !
 In fratre ereptus nullius tibi frater : adempto

§ The final word *lacrymaris* is erased from the N.U.I. copy. It is allowed to stand in the B.M. copy in which *plangisque* is erased.

Sic nullus coniux coniuge adeptus erat.
 Non regnum amisit ; repetit : non sceptrum ; recepit :
 Non patriam ; patrias exul adiuit opes.
 Migrat ; non obiit : viuit, non vixerat antè ;
 Quem fouet aeterno vita beata sinu.
 Terge oculos ISABELLA ; genas ISABELLA reterge :
 En tibi, nec frater, vir neque raptus erat !
 Nec raptus tibi frater erat, nec vir tibi raptus :
 Terge ISABELLA oculos, terge ISABELLA genas.
 Cerne sacerdotum lectam longo agmine messem :
 Lecta in *Ibernorum* cespite messis erat. /
 Haec nempe Austriaci coeli conspexerat imbrem,
 Atque rigata tui fonte fauoris erat ;
 Haec deuota tui fratrisque virique sepulchris,
 Laeta tui fratris munere, laeta viri.
 Hoc gemini solis nutrita est lumine : solem
 Perdiderat geminum, perditur in gemino.
 Quid faceret ? gemuit, gemino immoritura sepulchro ;
 Et gemini solis nocte sepulta iacet.-
 Fundebat lacrymas ; lacrymas monumenta loquuntur :
 Nempè haec moeroris symbola moesta sui.
 Si monumenta petis, sunt haec monumenta libelli ;
 Si lacrymas, lacrymae sic pietatis erant.
 Exequias fecit fratris, factura mariti.
 Has poenè exequias, fecerat orba sibi.
 Quodque potest luctus, fundit sine fine querelas ;
 Quodque potest pietas, dat sine fine preces. /

Epitaphium

PHILIPPI III.

HISPANIARVM ET

INDIARVM &c. REGIS

Potentissimi.

Orbem qui clausit, claudit breuïs vrna PHILIPPVM,
Et quem vix Orbis coeperat, urna capit.
Vrna capit ? fallor. toto iacet orbe sepultus :

*Quid ? nomen toto Regis in orbe viget.
 Sic maior terris vna omnibus, omnia claudit,
 Cuncta vno in tumulto terra sepulta iacet.
 Marmore non tegitur, cunctorum in amore sepultus,
 Marmore cunctorum nec tumultatur amor.
 Non petit Assyrios tumuli perfusus odores,
 Terrarum in lacrymis sed tumultandus erit.
 Sic tumultandus erit Terrarum in amore PHILIPPVS,
 Cùmque PHILIPPO Orbis contumulatur amor.*

ALIVD.

*Hoc Regis tumulus, tumuli sed nescia fama est,
 Si fama est tumuli nescia, non tumulus. /*

Serenissimi Principis

ALBERTI

AVSTRIACI

EPITAPHIVM.

Hic cubat ALBERTVS, pietatem hic crede sepultam,
 At viuit, viuat si pietatis opus.
 Mortua si pietas, cum ALBERTO crede sepultam,
 ALBERTVS tumulus sic pietatis erit.
 Mortuus ALBERTVS, crede in pietate sepultum.
 Ille pio tumulus PRINCIPE dignus erat.
 Mortuus est, pietas si fatis subdita : verùm
 Viuit, si fati nescia fit pietas. /

ALIUD.

Qvicumque ignoras lacrymas, hinc disce : sepulchrum
 Obruit hoc lacrymis Praefica multa suis.
 Praefica ? sed fallor, nisi Belgica, Praefica : at ipsa
 Praefica fit Domino Belgica maesta suo.
 Haec multas Niobas facit illo in funere : quotquot
 Aspicias hic Belgas, aspicias & Niobas.
 Belgica fit Niobe : dispar mutatio. versa
 In lapidem Niobe, Belgica at in lacrymas.

Posuit C. CHAMBERLINVS. /

SERENISSIMA,

AC PIENTISSIMA

PRINCEPS.

Haec est aurea illa Lectissimorum florum messis quam
 e foecundo Seminarij Ibernorum cespite non solis, aerij,
 aut Lunae vigor, sed virtus, & doctrina pariter influentes
 traxerunt. Virtus caloris superni variata temperie in
 has redegit classes, doctrina continuo studiorum vere
 nimbificans vniuersim rigauit vestris auspicijs semper /
 dum cresceret suffulta est, & ad vos iam velut helyo-
 tropium ad solem suum conuersa, astrum, cuius beneficio
 vegetata est, indicat. Est quod expectet benignum
 serenitatis vestrae aspectum, talem scilicet, qualem affectum
 hactenus sensit : vestrae interim celsitudini, cui accepta
 refertur, offertur, & consecratur. /

*Naturale est vt quidquid oculis subiicitur, qua parte
 altius prominet, ea se prius videndum praebeat ; vnde dum
 incipit litterarij huius prati litterata seges sese expandere,
 ab ijs quos dignitatum fastigia sublimarunt velut ab altiorum
 florum apicibus sese primum reddit spectabilem.*

Archiepiscopus Dublinensis, & Iberniae primas.
 Episcopus Ossoriensis, nec non totius Iberniae vice-
 primas.

E. D. Iacobus Vitus, S. Theol. Doctor.

E. D. Thomas Deis, S. Theol. Doctor. [epus electus] §

E. D. Ioannes Rochaeus, S. Theol. Doctor.¹

E. D. Gulielmus Thyraeus, S. Theol. Doctor. [epus
 electus] §

E. D. Rogerius Albanach, S. Theol. Doctor.

E. D. Mauritius Hurlaus, S. Theol. Doctor.

E. D. Geraldus Medus, S. Theol. Doctor.

R. D. Gulielmus Hurlaeus, I. V. Licent.

R. D. Laurentius Sedgrauius, Seminariorum per Belgium.
 vicepraeses vigilantissimus.²

¹ *Arch. Hib.* x. 168.

§ Added in written hand in U.C.D. copy.

² *Arch. Hib.* x. 181. *Ibid.* xiii. 45.

R. D. Thomas Messingamus, Coll. Ibernorum Parisijs Superior.

R. D. Dermitius Cartaeus, Coll. Ib. Burdega. Superior.

R. D. Richardus Arturus, S. Theol. Bachal.

- 23 *Subijciuntur praelatis suis germanae huius horti propa-
gines verbipotens Sacerdotum ordo, quorum iste faecundus
sulcus patriae foeliciter crescit, & protrahitur indies.*

D. Thomas Bradaeus S. Theol. Baccal.

D. Nicolaus Poer Theol. & Phylo. Professor.

D. Henricus Stannihurstus, Phylo. Professor.

D. Thomas Vitus Phylo. Professor.

D. Iacobus Talbotus S. Theol. Baccal.

D. Ioannes Nugentius Theologus.

D. Mathaeus Rochaeus Theologus.

D. Iacobus Gualterij Theologus.

- 24 D. Richardus Conaldi Theologus.

D. Thomas Melcloi Theologus.³

D. Ioannes Vitus Theologus.

D. Christophorus Goldaeus Theologus.

D. Nicolaus Cusacus Theologus.

D. Mauritius Colmanus Theologus.

D. Mauritius Souliuanus Theologus.⁴

D. Gulielmus Redanus Theologus.

D. Nicolaus Elmer Theologus.⁵

D. Dermitius Doulan Theologus.

D. Richardus Hegrij Theologus.

D. Gulielmus Gauranus Theologus.

D. Robertus Beg Theologus.

D. Ioannes Pluncketus Theologus.

D. Iacobus Latinus Theologus.

D. Marcus Shee Theologus.

D. Thomas Rotus Theologus.⁶

- 25 D. Eugenius Trener Theologus.

D. Marcus Archdecan Theologus.

D. Patritius Pluncketus Theologus.

D. David Suttonus Theologus.⁷

³ *Arch. Hib.* ii. 10.

⁴ *Arch. Hib.* ii. 19.

⁵ *Arch. Hib.* x. 180. 181-93. 197.

⁶ *Arch. Hib.* iv. 238.

⁷ *Arch. Hib.* viii. 80.

- D. Simon Rede Theologus.
 D. Henricus Vitus Theologus.
 D. Ioannes Stephani Theologus.
 D. Ioannes Graius Theologus.
 D. Patritius Citraeus Theologus.
 D. Ioannes Rogers Theologus.
 D. Tullius Montanus Theologus.
 D. Ioannes Cauellus Theologus.⁸
 D. Ioannes Waddingus Theologus.⁹
 D. Thomas Coile Theologus.¹⁰
 D. Richardus Stafford Theologus.
 D. Donaldus Genanus Theologus.
 D. Iacobus Kenanus Theologus.
 D. Gillacius Lorcanus Theologus.¹¹
 D. Bernardus Gormly Theologus.
 26 D. Christophorus Delahoyde Theologus.
 D. Gulielmus Saureganus Theologus.
 D. Nicolaus Medus Theologus.
 D. Iacobus Mortellus Theologus.
 D. Lucas à Rupeforti Theologus.¹²
 D. Patritius Stapletonus Theologus.
 D. Ioannes Corcranus Theologus.
 D. Adamus Graius Theologus.
 D. Bartholomaeus Medus Theolog.
 D. Petrus Hacquetus Theologus.
 D. Eugenius Colganus Theologus.
 D. Patritius Morus Theologus.
 D. Richardus Birne Theologus.
 D. Nicholaus Horish Theologus.
 §D. Hugo Corialanus Theologus.
 D. Dionysius Duile Theologus.
 †D. Patritius Pluncketus Theologus.
 D. Patritius Thyraeus Theologus.
 27 D. Terentius Fineganus Theologus.
 D. Patritius Flemingus Theologus.
 D. Ioannes Pluncketus Theologus.

§ Corrected to Corolanus in U.C.D. copy.

† Name stroked out in U.C.D. copy.

⁸ *Arch. Hib.* viii. 82.

⁹ *Arch. Hib.* ii. 9.

¹⁰ *Arch. Hib.* i. 31.

¹¹ *Arch. Hib.* x. 200-4. xii. 73.

¹² *Arch. Hib.* i. 31.

- D. Petrus Darcaeus Theologus.
 D. Iacobus Wale Theologus.
 D. Richardus Duyn Theologus.
 D. Patritius Quin Theologus.
 D. Florentius Myhan Theologus.
 D. Terentius Reily Theologus.
 D. Dermotus Brinaeus Theologus.
 D. Thomas Caranus Theologus.
 D. Gulielmus Cauellus Theologus.
 D. Robertus Melledy Theologus.
 D. Bernardus Egan Theologus.
 D. Cornelius Souliuan Theologus.
 D. Iacobus Normellus Theologus.
 D. Patritius Branganus Theologus.
 D. Simon Neteruillus Theologus.
 D. Iacobus Delane Theologus.
 28 D. Petrus Barneuallus Theologus.
 D. Mathaeus Dormer Theologus.
 D. Patritius Hamling.
 D. Gulielmus Goodman.
 D. Petrus Neil.
 D. Gualterus Ratheus.
 D. Edmondus Euerardus.
 D. Robertus Arthurus.
 D. Gulielmus Laules.
 D. Robertus Talbotus.
 D. Iacobus Talbotus.
 D. Richardus Euerardus.
 D. Ioannes Coursy.
 D. Robertus Petit.
 D. Carolus Quilanus.
 D. Stephanus Keranus.
 D. Iacobus Fallaganus Iunior.
 D. Martinus Lalor.
 D. Bernardus Mac-nemij.
 D. Thomas Vltanus.
 §D. Mauritius Cordanus.
 D. Manutius Cornin.
 †D. Ioannes Cariolanus.

§ Corrected to Crodanus in U.C.D. copy.

† Corrected to Carolanus in U.C.D. copy.

- 29 *Videtis, & caelitibus nostrum hoc patuisse viridarium, qui illic pro suo quique arbitrio sibi flores cerpserunt ac in primis Bernardus paucula haec selegit germina & abbatum corollas verticibus intexuit.*

BER- R. D. Patritius Barneuallus Abbas ordinis S. Bernardin.
 NAR- R. P. Laurentius Fitz-Haries.
 DINI. F. Ioannes Cantuel.

Ingressus Franciscus, nec exiuit vacuus, quippe qui tot secum aromaticas plantas abstulit, quarum fragrantia qualiter domi spergatur testis est ille conuersationis odor, quem foris apud serenitatem vestram indies emittunt.

FRAN- R. P. Thomas Geraldinus.
 CISCA- R. P. Patritius Augustiny.
 NI. R. P. Gulielmus Duyne.
 30 R. P. Ioannes Geffry.
 R. P. Dermitius Hykaeus.
 R. P. Brigidus Husseus.
 R. P. Bernardus Medus.
 R. P. Christophorus Pluncketus.
 R. P. Hilarius Tullius.
 R. P. Robertus Gogheganus.
 R. P. Patritius Oge.
 R. P. Gualterus Chiuerus.
 R. P. Richardus Fay.
 R. P. Dermitius Caffry.
 R. P. Iacobus Nelanus.
 R. P. Boetius Heganus.
 R. P. Thomas Babe.
 R. P. Ioannes Ferall.
 R. P. Philippus Deurox.
 R. P. Henricus Brennach.¹³
 R. P. Gulielmus Brennanus.
 R. P. Thomas Flemingus.
 31 R. P. Florentius Carty.
 R. P. Ioannes Molin.
 R. P. Christophorus Eurardus.
 R. P. Thomas Burkeus.
 R. P. Ioannes Barneuallus.
 R. P. Ludouicus Dilonus.

¹³ *Arch. Hib.* ii. 17.

- R. P. Patritius Bradeus.
 R. P. Bernardus Eginus.
 R. P. Milerus Hanlonus.
 R. P. Donaldus Creanus.
 R. P. Ioannes Cahanus.
 R. P. Bonaventura Dilonus.
 §R. P. Thomas Strong.
 R. P. Iacobus oNeil.
 R. P. Valentinus Brovvn.
 R. P. Thomas Turner.
 R. P. Eugenius Galchun.
 R. P. Simon Wafer.
 Fra. Edvvardus Flemingus.
 F. Christophorus Flemingus.
 32 F. Patritius Pluncketus.
 F. Cormacus Gormly.
 F. Georgius Dilonus.
 F. Edvvardus Delahoyd.
 F. Felemaeus Dempfi.
 F. Ioannes o Moloy.
 F. Ioannes Shachnes.
 F. Ioannes Hanganus Laicus.
 F. Ioannes Stuart Scotus & Laicus.
 F. Thomas Halpeny Laicus.

*Neque mediocre est huius campi laus aliquid in eo castis
Dominici placuisse digitis, has ille sibi seposuit plantas,
hunc in nostris viretis florum sibi contexuit fasciculum.*

- DOMI- R. P. Ioannes Daudis.
 NICA- R. P. Dominicus Medus.
 NI. R. P. Ioannes Archerus.

- 33 *Hos Augustini solers notavit oculus ; nihil aspernandum
quod ipse elegit, neque potest non boni esse odoramenti
quod tam subtili placuit organo.*

- AVGV- R. P. Ioannes Rathaeus.¹⁴
 STINI- R. P. Nicolaus Shee.
 ANI. R. P. Ioannes Laualin.

§ 'Alias Nicholaus' added in U.C.D. copy.

¹⁴ *Arch. Hib.* ii. 22. (?)

En vobis etiam Francisci lilia, quae neque serunt, neque nent, & tamen nec Salomon in omni gloria sua vestiebatur sicut vnum ex illis.

- CAPV- R. P. Edmondus Glynaeus.
CINI. R. P. Laurentius Nugentius.
R. P. Edvvardus Batheus.
R. P. Iacobus Talbotus.
R. P. Barnabas Barneuallus.
34 R. P. Hieronymus Brittaeus.
R. P. Ioannes Bise.
R. P. Georgius Blacknaeus.
R. P. Robertus Cominus.
R. P. Patritius Pluncketus.
R. P. Milerus Brovvne.
R. P. Andreas Hussaeus.
R. P. Paulus Waring.
R. P. Christophorus Archbold.
R. P. Christophorus Kearny.
F. Gulielmus Verdon.
F. Iacobus Waring.
F. Benignus Fleming.
F. Richardus Nugentius.
F. Patritius Corbally.
F. Matheus Nugent.
F. Thomas Tuíte.
F. Patritius Verdon Laicus.

- 35 *Haec est Ignatii satio, faecunda illa Christi germina quae quot hic quasi grana numerantur, tot sunt paritura integras Christianae segetis prouincias.*

- IESVI- R. P. Gualterus Wale.
TAE. §R. P. Ioannes Wale.
R. P. Robertus Nugentius.
R. P. Petrus Waddingus.
R. P. David Galuaeus.
R. P. Robertus Bathæus.
R. P. Edvvardus Clarus.
R. P. Ioannes Shee
R. P. Robertus Nettiruillus.

§ Wale stroked out and Barnewallus added in U.C.D. copy.

- 36 R. P. Georgius Geraldinus.
 R. P. Edvvardus Barneuallus.
 R. P. Patritius Sedgravius.
 R. P. Richardus Carricke.
 R. P. Richardus Daltonus.
 R. P. Henricus Cusacus.
 R. P. Iacobus Saulus.
 R. P. Thomas Keranus.
 R. P. Thomas Halaeus.
 R. P. Ioannes Brimingamus.
 R. P. Ignatius Briuerus.
 R. P. Bartholomaeus Hamlinus.
 R. P. Gulielmus Malonus.
 R. P. Nicolaus Nugentius.
 R. P. Michael Chamberlinus.
 R. P. Michael Geraldinus.
 R. P. Thomas de Burgo.
 R. P. Malichias Aquatici.
 R. P. Ioannes Pluncketus.
 R. P. Richardus Wailsh.¹⁵
 R. P. Ioannes de Ionge.
 R. P. Thomas Hanregan.
 M. Georgius Galtrim.
 M. Iacobus Morganus.
 M. Georgius Oracotus.
 37 M. Ioannes Purcellus.
 M. Georgius Comsnofordus.
 M. Georgius Dilonus.
 M. Thadeus Saureganus.
 M. Ioannes Vitus.
 M. Gulielmus Salingerus.
 M. Ioannes Dauock.
 M. Richardus Coil.
 Henricus Pluncketus.
 F. Richardus Merlin, Laicus.

*Claudunt hoc agmen, quas vestra Teresa ab hoc horto in
 suum Carmelum transtulit veras Poenitentiae Myrras.*

- CARME- R. P. Barnabas Gayn.
 LITAE. F. Mathaeus Salingerus.
 F. Edvvardus Sherlocke.

¹⁵ *Arch. Hib.* ii. 16.

38

Ita centuriatur (magna PRINCEPS) eruditus ille florum nostrorum ordo, quos alta Dei manus velut in primo rudiores semine in hoc vireto seuit, satos nimbi illi, qui mentem non corpora rigant, coelestibus mixti Zephyris ad suas fixerunt radices, constantia in culmum erexit; donec tandem subtilior aura e coelo perflans singulos idonei status ornameto velut quadam soliorum veste decorauerit, atque ita & doctrinae virore, & virtutis fragrantia grati hoc mirae diuersitatis viridarium conflauerunt; habet siquidem Dei hortus suas varietates, gratamque vicissitudinem in bello rosas, in pace lilia, habent & nostri flosculi suis discrimini-bus variatas religionum corollas, quas in confesso est dexteram excelsi texuisse, sed non absque intermedio siderum illorum influxu, quae serenitas vestra nunc luget exstincta, si tamen exstincta fas est dicere, quae tot lucent splendoribus, quot hic radiorum suorum reliquerunt vestigia, neque enim ora illorum ullus potuit interitus obturare, qui tot loquuntur linguis, quot hic laudum habent precones, nec mortis imperio subiicere, qui toties spirant quot hic superstites existunt vitae. Accipe igitur (SERENISSIMA PRINCEPS) excerptam hanc e nostro sationem, illam vobis elaborauit solers ille in hoc culturae genere hortulanus Christoforus Cusacus: illius alacritas prius inseruit, rigauit cura, consummauit prudentia, industriam & fructum per nos lubens eo offert unde suppetias frequentius hausit.

FINIS.

(b) REGULAE OBSERVANDAE AB ALUMNIS SEMINARIII IBERNENSIS TORNACENSIS. 1636.

(Arch. della S.C. de Prop. Fide, Visite e Collegi 1636, Vol. 14, ff. 13-15.)

Regulae observandae ab alumnis Seminarii Ibernensis Tornacensis.

Ut bona actio a fine sumit bonitatem, ita consideratio finis ad actionis exercitium plurimum confert. Statim igitur ut quis ad hoc Seminarium admissus fuerit, diligentissime cogitabit eo se fine admissum ut virtuti et bonis litteris strenuam operam navet, unde aliquando possit non suae solum sed et

aliorum animarum saluti in Ibernia cooperari.

Aestate singulis diebus surgent ad medium quintae et hyeme hora quinta a primo pulsu campanae et compositis stratis decenter vestiti ad orationem se conferent, ubi quadrantem horae impendent in oratione.

Post orationem, sua omnes cubicula repetent et magno cum silentio studebunt usque ad tempus quo fuerit ad scholam discedendum.

Ad scholas ituri omnes bini et bini e domo egredientur servata semper modestia in incessu, primi gradu nec nimis lento, nec nimis festino, quos pari passu reliqui subsequuntur. Bini pariter a schola redibunt per Ecclesiam cathedralem, lectisque littaniis B^{ae} Virg. (cujus opem sedulo implorabunt pro benefactoribus et suo in studiis et virtute progressu) recta domum revertentur.

Hora II aestate, hyeme ad medium 12^{ae} pulsabitur ad prandium, cui omnes in silentio intererunt ne lectorem aut audientes interpellent. A refectorio honeste se recreabunt mediae horae spatio simul colloquentes latine aut Gallice, post mediam horam se accingent ad studium et in bono ordine tempore praefixo ad scholam procedent. Ex schola redibunt ut supra per templum B.V. nec alio quopiam divertent sed recta domum repetent.

Hora 5 vespertina aestate et hyeme ad medium 5^{ae} omnes erunt in cubiculis, studebuntque ad tempus coenae. Ad horam octavam familiariter colloquentur aut domi ludent absque vociferatione et clamore. Ab octava ad medium nonae studebunt.

Ad medium 9^{ae} pulsu dato convenient ad oratorium et facient bene examen conscientiae de peractis istius diei vacabuntque orationi ad horam 9 qua audita et pulsu dato concedent cubitum. Ante quadrantem lampades caute extinguant ut vitetur periculum incendii (quod Deus avertat) nec ultra quispiam audeat habere lumen, ob quem finem omnium cubicula visitabit praefectus. Liceat autem cuivis matutinam horam studiorum causa prevenire.

Caveant singuli ne sub poena expulsionis a seminario extra domum pernotent aut post horam octavam vespertinam egrediantur nisi cum venia aut necessitate, nulli etiam sub gravi poena post illam absint, vel a schola aut urbe absque praeceptoris et praefecti facultate.

Assuescant semper latine loqui et gallice, diebus festis et venia honesto lusu corpus exercere poterunt usque ad 5^{am} vespertinam.

Nullus absque socio egrediatur sine expressa venia aut eo foris deserto solus revertatur.

Ubi quis fuerit capax latini idiomatis dabit nomen sodalitati B^{ac} Matris et singulis octiduis ut minimum confitebitur et singulis ad minus mensibus communicabit.

Nullus audeat res suas aut alienas divendere, oppignorare aut alienare, si quis ob profectum dono quidquid acceperit consignet Oeconomo seu Procuratori per Rev^{mum} Dnum commisso aut committendo ut vertat in utilitatem coeterorum. Quisque librorum et vestium magnam curam habeat, has proinde tempore praesertim matutino ante egressum purgabit ac ubi opus fuerit dabit resarciendas.

Nullus praesumat in discessu a Seminario in vacationibus togam secum deferre, aut ubi alio habitationis causa fuerit migrandus, togam vel sutanam asportare, quare breviores suas clamydes cum quibus seminarium accedent in illum usum aservabunt.

Omnes omnino abstinebunt a contentionibus, dissidiis, rixis, juramentis, seque mutuo, fraterne semper et mansuete alloquantur, nec aliquid agant quod sociis scandalo aut offensioni esse queat. Si quis igitur contra bonos mores domi vel foris deliquerit, si ad fraternam socii correptionem se non emendet ad praefectum privatim deferatur, qui pro gravitate delicti poenitentiam imponet. Denique ea morum suavitate convivant eaque cogitatione praefixum finem in studiorum decursu perpendant ut progressus in virtute et literis demonstret quam serio quisque finem conceperit.

Subscriptum erat. De Mandato Perillustris ac Revmi. Dom. Maximiliani Villani a Gandano Episcopi Tornacensis.

Arch. della S.C. de Prop. Fide. Visite e Collegi 1636. Vol. 14. fol. 13.

Nomina studiosorum.

Robertus Mortellus Rhetor	diocesis Corcagiensis
Mauritius Condon Rhetor	diocesis eiusdem
Eugenius Mattaeus Poeta	diocesis Clocherensis
Stephanus Mortellus Poeta	diocesis Corcagiensis
Cafius Mattaeus Poeta	diocesis Clocherensis
Patricius o Mostey Syntaxianus	diocesis Dunensis
Robertus Vitus Syntaxianus	diocesis eiusdem
Florentius Cartaeus Syntaxianus	diocesis Corcagiensis

Laurentius Sedgravius Grammaticus	diocesis Dublinensis
Bernardus Mauririi Grammaticus	diocesis Corcagiensis
Thomas Barry Grammaticus	eiusdem diocesis
Thaddaeus Magin Grammaticus	diocesis Dunensis
Terentius o Nellus Figurista	diocesis Ardmachanae
Lucas Kifius Figurista	diocesis Corcagiensis
Michael Galuaeus sacerdos et praefati	Seminarii praefectus dioce-
sis Corcagiensis	

(on side of page :)

Ordinationes Reverendissimi Domini / Episcopi Tornacensis
super / regimine Seminarii / Hybernensis . . .

(c) DOCUMENTS FROM THE SAN CLEMENTE AR-
CHIVES RELATING TO THE IRISH COLLEGES
IN FLANDERS

Archives of San Clemente, Rome. Codex II. D. 102.

Guilelmus Philippus de Ilerzelles Dei, et Apostolicae Sedis gratia Episcopus Antuerpiensis &c. Omnibus has visuris Salutem in Domino : Cum pro parte Dilecti Nobis in Christo R^{di} Dⁿⁱ Danielis O Reilly¹ humiliter nobis fuerit Supplicatum ut nostras testimoniales Literas ipsi impertiri vellemus ac dignaremur, Nos hujusmodi Supplicationi favorabiliter inclinati, fidem facimus et attestamur eundem esse Kilmoriensis Dioecesis in Hybernia Presbyterum, nec non a Solida virtute, a Sana eruditione, aliisque praeclaris animi dotibus ita commendatum, ut ab anno 1732 ad regimen Seminarii vulgo Hybernorum in hac Civitate evocari meruerit ; cujus aedificia fere collapsa non Solum reparari, Sed etiam magna ex parte Benefactorum (quos Sibi etiamnum conciliare peregit) Munificentia et liberalitate instaurari curavit : in quo Collegio, attento dotationis defectu, nihil praeter alimentationem obtinens, Suisque pariter modica compensatione honestam eam praebens, illos non minus verbo et exemplo praeit, charitate fovet et ad pietatem excitare Satagit, Studiorumque Simul profectui intentus de dignis in vineae Domini cultura operariis Patriae Suae providere Sedulo incumbit, ita ut eum undequaque dignum judicemus qui ad altiora

¹ Rev. Daniel O'Reilly was appointed bishop of Clogher 11 September 1747

promoveatur, ut talem omnibus quorum favorem patrociniūve imploraverit enixe in Domino commendantes. Datum in Palatio nostro Antuerpiae die 28^a Januarii A^o Domini 1744.

Guilielmus Philippus

Epus Antuerpiensis :

De Mandato Ill^{mi} ac Rev^{mi} Domini mei

F : I : Verroten Secret :

Archives of San Clemente, Rome. Codex II. D. 103.

Fr Carolus ex ordine Capucinorum Dei et Aplicae Sedis Gratia Epus Antuerpiensis omnibus has visuris Salutem in Domino :

Praesentibus fidem facimus et attestamus, in hac Civitate Antuerpiensi erectum fuisse Anno Domini 1629 Collegium Nationis Hibernicae, ex quo Munificentia ac liberalitate variorum benefactorum, quam plurimi dictae nationis alumni, ibidem peractis Studiis Theologicis, Insignes viri et Strenui Vineae Dominicae in Hibernia cultores prodierunt, et ad quod etiam hodiedum Sacerdotes dictae Nationis frequenter divertunt, ut digni in Vineae Domini cultura operarii efformentur ac Missionis munere aliquando fungi valeant, qui tamen, attenta dicti Collegii misera conditione, tenentur alimentationem Suam et victum Eleemosinarum Missarumque honorarii Subsidio sibi dietim procurare defectu Dotationis dicti Collegii in Similium Alumnorum Sustentationem mediis omnibus destitui, et cujus proventus annui Summam quinquaginta florenorum non excedunt ; quae haudquaquam Sufficere potest tectorum ac aedificiorum reparationibus et utensilibus Collegio necessariis comendis. Unde optandum foret ut considerabili adjumento et fundatione Supradictum Collegium Sublevaretur ac promoveretur. In quorum fidem hasce manu propria Signatas Sigillo nostro communiri ac per Secretarium nostrum expediri Jussimus. Datum Antuerpiae die 17 Novembris A^o Domini 1734 ; et erat Signatum F : Carolus Epus Antuerp : et inferius habebatur De Mandato Ill^{mi} ac Rev^{mi} Domini mei. H : de Quickelberge Secret : et a latere appositum

Hanc copiam cum Suo originali ita Signato et Sigillato, ut praefertur, de verbum ad verbum concordare attestor : Antuerpiae 7 : Feb : A^o Dni : 1744 :

Dan : O'Reilly Coll.:

Hib : Ant : Preses ac

Pronot^s Aplicus :

Archives of San Clemente, Rome. Codex II. D. 104.

Lucas Melchior Tempì, Dei et Aplicae Sedis Gratia Archiepus Nicomedensis SSmi Dni nostri Praelatus Domesticus, et Pontificio Solio Assistens, in Belgio ac Burgundiae Comitatu cum facultatibus Legati a Latere Nuntius ordinarius &c: Universis praesentes nostras visuris Salutem in Dno: Sempiternam: Cum ex parte Dilecti Nobis in Christo Rev^{di} Dni Danielis O'Reilly Sacerdotis Diocesis Kilmorensis in Hibernia humiliter Nobis fuerit Supplicatum ut ipsum litteris testimonialibus nostris prosequi dignaremur, Nos pro paterna, qua eundem merito Suscipimus, benevolentia precibus hujusmodi favorabiliter inclinati, ac testimonium propterea veritati ut par est, perhibentes fidem facimus ac testamur praedictum Rev^{dum} Dnum O'Reilly Solida in Deum pietate, incorrupta ac ab omni novitate prorsus aliena doctrina vitaeque ac morum integritate ac Suavitate praeditum in munere Praesidis Collegii Hibernorum Antuerpiensis, in quo ab anno 1732 laudabiliter fungitur, Sollicitudine Solertia, optimoque rei familiaris Studio ita praeluxisse ut et Collegium ipsum alioqui indotatum egregie Sustinuerit, et auxerit, uti Nobis ex multorum fide dignissimorum praecipue vero Illmi ordinarii Antuerpiensis testimoniis abunde constituit, et optimos ex dicto Collegio ad Dominicam Missionis Hibernicae vineam operarios emisit, pro qua ipsemet Dnus O'Reilly Studiosissimum ac maxime versatum esse Nobis Semper exhibuit in negotiis plurimis quae tum ab Aplica hac Nuntiatura tum ab Illmis Hibernicae Epis: ipsi vel mandata vel commendata fuerunt, quapropter eundem omnibus quorum favorem vel patrocinium imploraverit in Domino commendantes, dignissimum judicamus qui de Ecclesiasticis Beneficiis ac dignitatibus aliquando provisu, et ad altiora promotus condignam meritorum Suorum mercedem consequatur. Datum Bruxellis in Nuntiatura Aplica die 18: Novembris A^o: 1744:

L: Archiepus Nicomed:

J: B: Barberius Sec^{us}.

Archives of San Clementi, Rome. Codex I. D. 106.

Copia della Lettera del Signor Daniele O'Reilly Presidente d'Anversa nominato at Vescovato di Clogher, al Padre Patrizio Brullaughan tradutta dall Inglese.

Anversa li 14 di novembre 1747

Molto Reverendo Padre

Ho ricevuto la sua lettera con la notizia che sono stato nominato al Vescovato di Clogher, e poi le Bulle. V'assicuro però che mi farebbe piu piacere, un' Beneficio di 300 fiorini qui, che il migliore Vescovato in Ibernia, dove non v'è che miserie, povertà, e persecuzioni: ed abenche il mio stato qui, non sia dalle migliori, nulladimento alle replicate istanze di Monsignor Noncio, per non resistere il Spirito Santo; dopo una Novena in honore della SS^{ma} Trinità per dirigerme in ciò che piu conducesse alla gloria d'Iddio, ed alla salute dell' anima mia, e di quelle di Clogher, hò accettato il detto Vescovato, cioe un' stato assai piu povero, di quello nel quale mi trovo. Il Signore voglia che abia fatta la sua volontà e che lo faci all' avvenire. Sommamente m'afflige che l'è piu facile d'ottenere a Roma un Vescovato che una pensione di 40 o di 50 scudi per un' povero Seminario Ibernese. Vi confesso che non sono mai stato bene dal tempo che hebbi la nuova d'essere nominato, e questi 15 giorni passati, da che sono ritornato da Brusselles, mi venne una febre che mi obliga alla camera e la piu parte al letto. Forsi il Signore per la sua Misericordia vuol liberarme della Carica che entrapresi, per non offendere sua divina Maestà. Non so come potrò sostenerme col sussidio delle 32 Parochie della mia Diocesi; perche abenche ogni una mia dia 4 scudi all' anno, due parti di questa summa appena basta per pagare le lettere oltramarine e domestiche: onde sarò costretto a dimandare la limosina colla mia Croce e Pastorale: o di cadere nell' abominevole prattica di vendere le Parochie, della quale qualcheduni di Nostri furono accusati. Voi mi dite che posso ottenere una Parochia. Mi dispiace che sia introdotto questo costume: sarebbe assai piu decoroso agli nostri Vescovi d'havere da Sua Santità, o dalla Sacra Congregazione una pensione di 12 o 20 scudi al mese che simili Parochie le quali nelle nostre parti non arrivano a 40 scudi l'anno, non ostante che sia grande la Parochia. Perciò vorrei per mezzo di Sua Eminenza ottenere un Beneficio Ecclesiastico in questo paese, o ne paesi vicini o qualche pensione per mantenerme con qualche decenza. Sino però che possa trovare qualche altro sussidio, procurate per me la Parochia di Monaghan la quale haveva il mio Antecessore. Vi mando qui accluso una lettera di cambio di 15 scudi, per rimborsarvi delle spese delle Bulle: vi assicuro però che se voi non haveste pagata la detta summa, rimanderei piu voluntieri le dette Bulle, che di pagare 4 scudi

per le medesime. Connosco alcuni in Ibernia quali pagarono niente per le Bulle; ed altri che non arrivarono a pagare dieci scudi. Non so d'onde procede che si deve pagare adesso 15 per le medesime?

Abenche conforme alla Lege devo farne consacrare in tre mesi, pure sono costretto a diferirla sino verso Pasqua. Mandarò però una Procura al Signor Roco per pigliare la dovuta cura della mia Diocesi sino al mio arrivo. Vi prego in questo mentre di dar' raguaglio a Sua Maestà, quanto mi è sensibile l'honore che mi fece, e parimente di ringraziare di cuore a nome mio Sua Eminenza il Cardinale Protettore della sua efficace influenza a mio favore.

Il Signor Tommaso Lusk dimanda la dispensa di Residenza nel suo Canonico di Santa Croce di Cambray, acciò possa andare a servire la Missione, vi prego di fargli[i] havere la detta dispensa piu presto che sia possibile, accioche possiamo andare insieme.

Quanto a Logh Dargh non posso fare cosa alcuna sino che senta il Capitolo. So che le stazioni non si fanno adesso nell' Isola nella quale si facevano in tempo de' Canonici Regolari, ma in un' altra, come mi dicono, e all' ora, ed adesso soggetta alla giurisdizione dal Vescovo, dalla quale la loro Isola fu esente. Di piu essendo che abbandonarono il paese, quando perderono i loro grossi redditi e possessioni, e che il Clero secolare assistito da Domenicani e Franciscani (abenche in un' altra Isola) sostennero le Stazioni: penso che se l'havessero sostenute nell' istessa Isola dove fu l'Abbazia che 200 anni di prescrizione sarebbe sufficiente se è vero ciò che dicono i Teologi e Canonisti. Sicome non posso senza pergiurio cedere alcun' privilegio del mio Vescovato, cosi non voglio privar alcuno de' suoi privilegi. Dubito assai che il decreto in questione, il quale non ho possuto trovare alla Nonciatura sia surrettizio o obrettizio. Esaminare devo le ragioni per le quali il mio Antecessore gli negò il possesso: se sono deboli o che le ragioni de' Canonici siano ben' fondate stia sicuro che gli darò possesso.

Voi mi scrivete ancora di non conferire i benefici riservati a cotesta Corte, ma non mi spiegate quali sono. Spero che non verranno renderci in peggior stato, che i Vescovi di questo paese, di Francia, e Germania. Se i benefici fossero dati costì *gratis*, la reservazione sentirebbe di *turpis questus*, il quale come va tutto a spedizionieri ed agenti, sono questi probabilmente la causa delle reservazioni, essendo che a loro va tutto il guadagno etc.

Archives of San Clemente, Rome. Codex II. D. 169.

Beatissimo Padre

Vaca de Mese reservato per morte del q[uonda]m Giuseppe Duer, un Canonicato nella Collegiata di San Pietro di Duaco Attrebatens[is] D[iocesis] Per tanto Patrizio O Nagdon³ Sacerdote Ibernese deu[otissi]mo Or[ator]e della Santità Vestra Umilmente supplica degnarsi aggraziarlo di d[ett]o Canonicato. et Deus etc.

Requisiti dell' Oratore

E Sacerdote di buonissimi costumi raccomandato dal Signor Presidente Maggiore dell' Università di Duaco.

Ha studiato Filosofia e Teologia in detta Università oue ha sostenuto pubblicamente le Conclusioni.

Dall' anno 1737 l' Illustrissimo e Reverendissimo Vescovo Attrebatens[is] l' ha deputato Presidente del Collegio de Nazionali Ibernese nell istessa Università.

Il tutto Costa dalli attestati presentati in Dataria

² Crossed out : *Cog^o Howard*.

³ Patrick O Naghten, appointed bishop of Killaloe, 12 May 1752.

IRISH PRIESTS TRANSPORTED UNDER THE COMMONWEALTH

Documents edited by

KEVIN MacGRATH, B.A.

Documents dealing with this subject were published in *Archivium Hibernicum* vi. 175-202 and vii. 20-66. The documents here presented by way of supplement will be found in the Public Record Office of Ireland at Dublin (Press Mark 1A 25. 80. Miscellaneous Presentations 221-6 and 230-1). The original Commonwealth records from which they had been extracted in 1919 for the Rev. Father Francis Hayes, O.F.M.Cap., perished in the bombardment of the Four Courts in 1922. Some years later Rev. Father Stanislaus Kavanagh, O.F.M.Cap., kindly deposited the Capuchin copies in the Public Record Office for transcription. It is from these transcripts that the documents now presented are taken.

KEVIN MacGRATH, B.A.

- I. *Council Order Entry Book (General Orders) 1654-5. Record Tower Collection, vol. p. 295.*

By the Lord Deputy and Councill

Ordered That Philip Peak Esqr Marshall of ye foure Courts at Dublin doe forthwith upon receipt hereof deliver or cause to bee delivered unto Capt Robert Coleman Commander of ye Wexford Frigat all such Popish Priests (other than such as are committed for murther) as also the persons brought out of ye County of Kildare and committed to his custody for suspicion of being privy to ye murther lately done at ye town of Lackagh in ye said County (except ye two that are condemned to be hanged for ye same) together with the reputed wife of Donnogh O Derrick alias blind Donnogh in ye custody of him ye said Marshall to ye end hee ye said Capt Coleman may (with ye first opportunity of wind and weather) convey them with

his ship and deliver them in safe custody to ye Governor of Waterford to bee by him de'ivered unto Capt John Norris Merchant there who is safely to keep ye said Priests and other the prisoners abovesaid at his own charge untill hee shall transport them for ye Barbadoes or other the Plantation-Islands in America. And ye said Marshall Peak is hereby further ordered to bring a perfect Lyst of ye said Priests and prisoners with all speed to ye Clerk of ye Councel the said Capt Norris having put in security for their safe Transportation as aforesaid

Dublin Cast'e the 27th of November 1655

T. H. CC

2. *Council Order Entry Book (General Orders) 1654-5. Record Tower Collection, vol. v, p. 303.*¹

By the Lord Deputy and Councill

Ordered

That Phillip Peake Marshall of the ffoure Courts at Dublin doe forthwith upon Receipt hereof deliver or cause to bee delivered all and every the under named persons unto Capt Robert Coleman Commander of the Wexford ffrigate who is (with the first opportunity of wind & weather) ordered to convey them with his ship and deliver them in safe custody to the Governor of Watterford to bee by him forthwith delivered unto Capt John Norris Merch^t there who is to receive and keep the said Prisoners above named and to be mainteined at the charge of him the said Capt Norris from the time of their Landing at Waterford or Passage untill hee shall transport them for the Barbadoes or other the English plantation Islands in America And for delivery of the said Prisoners as afores^d. this shall be unto the said Marshall Peake a sufficient discharge

Dublin Castle the 4th of December 1645 ²

T. H. C. C.

¹ Cf. Dunlop, *Ireland under the Commonwealth*, p. 553.

² *Recte* 1655. This order is entered amongst those dated 4 Dec. 1655.

To Marshall Philip Peak or his Deputy

The names of the prisoners to be delivered (as above directed)
are as followeth vizt

James Tuit priest	Bryan Ruddery	Philip O'Connellan
Rob ^t . Kegan preist	James Brunnan	Morgan fforran
Redmund More	John Carron	W ^m . Moloy
John Toby Preist	Donnogh Kelly	Morrice Hennegat
Henry ffz Garrett		Marg ^{tt} Doolin
Morrice ffz Garrett		Honora Doolin
Margery ffz Garret		Dorothy ffarrall
Mary Grafton wife to	}	Ellinor ffz Garret
Henry ffz Garret		Honora ne Conlan
Bridgett ffz Garret		Kath. Heylan
daughter to Laughlin Hely		Ann Keating
Connor Toole		Eliz. Keating
Marg ^t . King		Margery Crenyan
Marg ^t . Rely		Kath. Weighlan
Marg ^t . Donyan		Owney Hoose
Kath. Brunnan		Eliz. Morran
Giles Crevy		Honora ne Gibbery
		Dan ^{ll} O Rourk

7. *Receiver General's Account, 1655-6. Auditor General's
Collection, p. 339.*³

Payd

1655

		£	s	d
8 December	To M ^r Tho : Baker by Warr ^t . dated	}	0005	: 00 : 00
	the 27th of November last ye summe			
	of five pounds for service by him			
No 1590	performed in takinge one John Tabin a Popish Preist in ye Barr ^y Balrodery			

³ Cf. *Arch. Hib.*, vi. 175 ; vii. 59.

4. (*Council Order Entry Book (General Orders)* 165 4-5. *Record Tower Collections*, vol. v, p. 310.

By the Lord Deputy and Council

Ordered

That Mr Oliver Welsh Marshall doe forthwith upon receipt hereof send on Board ye Wexford ffrigatt comanded by Capt Robt Coleman [Richard] Shelton a Preist now in his custody which hee ye said Capt Coleman is hereby required to receive to ye end hee may bee transported by Capt John Norris (with ye rest formerly Delivered him) unto the Barbadoes or other ye English Plantations in America. And for soe doing this shall bee unto ye said Oliver Welsh a suffient Discharge

Dublin Castle the 10th of December 1655.

T : H : C : C :

THE CATHOLIC RECORD SOCIETY OF IRELAND

OBJECTS

The Catholic Record Society of Ireland has been established with the object of collecting and publishing documents which have not been published hitherto, or which, if published, are not generally available, and more especially those documents that have some bearing upon Irish Ecclesiastical History.

RULES

- (1) The Journal of the Society shall be published once a year, if possible in the month of February.
- (2) The Annual Membership Subscription, payable in January, is Ten Shillings. The fee for Life Members is £10.
- (3) The members are entitled to receive the Journal of the Society, but have no claim to receive free of cost other publications that may be undertaken by the Society. These publications may be sold, however, to members at a reduced rate.
- (4) An Annual General Meeting of the members of the Society shall be held yearly in Dublin, due notice of which shall be given to all members.
- (5) Any member who fails to pay his subscription for three consecutive years forfeits thereby all rights of membership.

The *Archivium Hibernicum* shall not be forwarded to any person who is more than one year in arrears with his subscription.

THE CATHOLIC RECORD SOCIETY OF IRELAND

St. Patrick's College, Maynooth

ANNUAL SUBSCRIPTION, 10/-

LIFE MEMBERSHIP, £10.

Trustees :

HIS GRACE MOST REV. JOHN D'ALTON, ARCHBISHOP OF
ARMAGH AND PRIMATE OF ALL IRELAND.

MOST REV. PATRICK O'NEILL, BISHOP OF LIMERICK.

RIGHT REV. MGR. KISSANE, PRESIDENT, ST. PATRICK'S
COLLEGE, MAYNOOTH.

Committee :

RIGHT REV. MGR. KISSANE ; RIGHT REV. MGR. CURRAN ; VERY REV.
CANON POWER ; VERY REV. MYLES RONAN ; VERY REV. CONLETH
KEARNS, O.P. ; REV. JOHN BRADY ; PROFESSOR R. DUDLEY EDWARDS ;
FRANCIS O'KELLEY, ESQ. ; EDITOR and TREASURER *ex officio*.

Secretary and Treasurer :

REV. P. J. MACLAUGHLIN, D.Sc.

Auditors :

REV. JOHN BRADY,
PROFESSOR R. DUDLEY EDWARDS.

Secretary and Editor :

REV. P. J. CORISH, D.D.

IMPORTANT NOTICE

As our present membership is too small to be economic, we request
every member to *recruit one new member*.

THE CATHOLIC RECORD SOCIETY OF IRELAND

St. Patrick's College, Maynooth

LIST OF LIFE MEMBERS

Right Rev. Mgr. Michael Curran, P.P., Greystones, Co. Wicklow.
His Grace Most Rev. Dr. D'Alton, Archbishop of Armagh and Primate
of All Ireland, Ara Coeli, Armagh.
Rev. D. Fitzpatrick, B.A., B.D., New Prospect, Virginia, Co. Cavan.
Very Rev. James Hendley, D.D., St. Paul's Presbytery, Falls Road,
Belfast.
Right Rev. Mgr. Edward Kissane, D.D., L.S.S., President, St.
Patrick's College, Maynooth.
Most Rev. Dr. Kyne, Bishop of Meath, The Bishop's House,
Mullingar.
Very Rev. P. F. McComiskey, Adm., Cathedral Presbytery, Newry,
Co. Down.
An tAthair Pádraig Eric Mac Fhinn, Colaiste na h-Iolsgoile, Gaillimh.
His Grace Most Rev. Dr. McQuaid, Archbishop of Dublin and Pri-
mate of Ireland, Archbishop's House, Dublin, N.E.3.
Eoin O'Mahony, B.L., K.M., Dun Meadhon, Cork.
Most Rev. Dr. O'Neill, Bishop of Limerick, Corbally, Limerick.
The Very Rev. Superior, O.F.M.Cap., St. Bonaventure's, Cork.
The Library, St. Columban's, Navan.
The Library, St. Patrick's College, Maynooth.

EXCHANGE MEMBERS

Société des Bollandistes, 24, Boulevard St-Michel, Bruxelles 4.
Instituto Raimundo de Penafort, Consejo Superior de Investi-
gaciones Científicas, Serrano 121—Madrid.
Quarr Abbey, Ryde, Isle of Wight.
The Vatican Library, Vatican City, Rome.

Lists of Members of the Society were published in *Archivium Hiber-
nicum*, Vols. VI and XIII. It is hoped to publish a fresh list soon.

Subscriptions.—In the interests of economy, members are asked
to send their subscriptions without waiting for a formal request
from the Hon. Treasurer.

FINANCIAL STATE OF THE CATHOLIC RECORD SOCIETY

A rough but not misleading picture of the finances of the Society can be painted in a few sentences. The main feature is that the cost of publishing *Archivium Hibernicum*, the journal of the Society, is not met by the ordinary annual subscriptions ; and until this is done, the finances cannot be said to be in a healthy condition. To defray the expense of bringing out a volume of *Archivium Hibernicum*, we have to eat into capital. Our capital consists of two items, first, a few hundred pounds savings accumulated by the Society in its palmy days before two world wars ; secondly, a stock of books, the sales of which bring in a small sum each year. (Even this stock of books is declining, and members should note that the first six volumes of *Archivium Hibernicum* are now scarce.) There are occasional windfalls in the form of a Life Subscription or two, but these cannot be regarded as normal income, though they help to keep the Society solvent. Our aim must be to raise the revenue from ordinary annual subscriptions up to the cost of producing our journal. Some years ago, the committee advanced the ordinary subscription rate from ten shillings to one pound a year, but we are not seeking to enforce this new rate until we can issue once again large-size volumes of *Archivium Hibernicum*. We are now confident of getting out an issue of our journal regularly every year, and so we think we are justified in making a drive for increased membership. Increased membership is the real solution to our difficulties, and we would ask members to co-operate with us in this drive.

Details of the last balance sheet presented to the committee, and audited by the Society's auditors, Rev. John Brady and Professor R. Dudley Edwards, are appended so that members may obtain a more exact picture of the financial state of the Society.

PATRICK J. CORISH
PATRICK J. McLAUGHLIN

STATEMENT OF ACCOUNTS FOR THE PERIOD ENDING 30 JUNE, 1948

EXPENDITURE		REVENUE	
	£ s. d.		£ s. d.
Printing 400 copies of <i>Archivium</i>		Subscriptions :	
<i>Hibernicum</i> XII ...	153 1 1	Ordinary ...	49 10 0
		Life (3) ...	30 0 0
		Arrears ...	7 10 0
			87 0 0
		Sales ...	46 11 8
Postage and Stationery ...	5 17 0	Deficit ...	25 6 5
	£158 18 1		£158 18 1

1985 Archivium Hibernicum
A1A7
v.14
1949

DATE

ISSUED TO

37523

BX
1503
A1A7
v.14
1949

GRADUATE THEOLOGICAL UNION LIBRARY
BERKELEY, CA 94709

GTU Library

3 2400 00282 3320

